

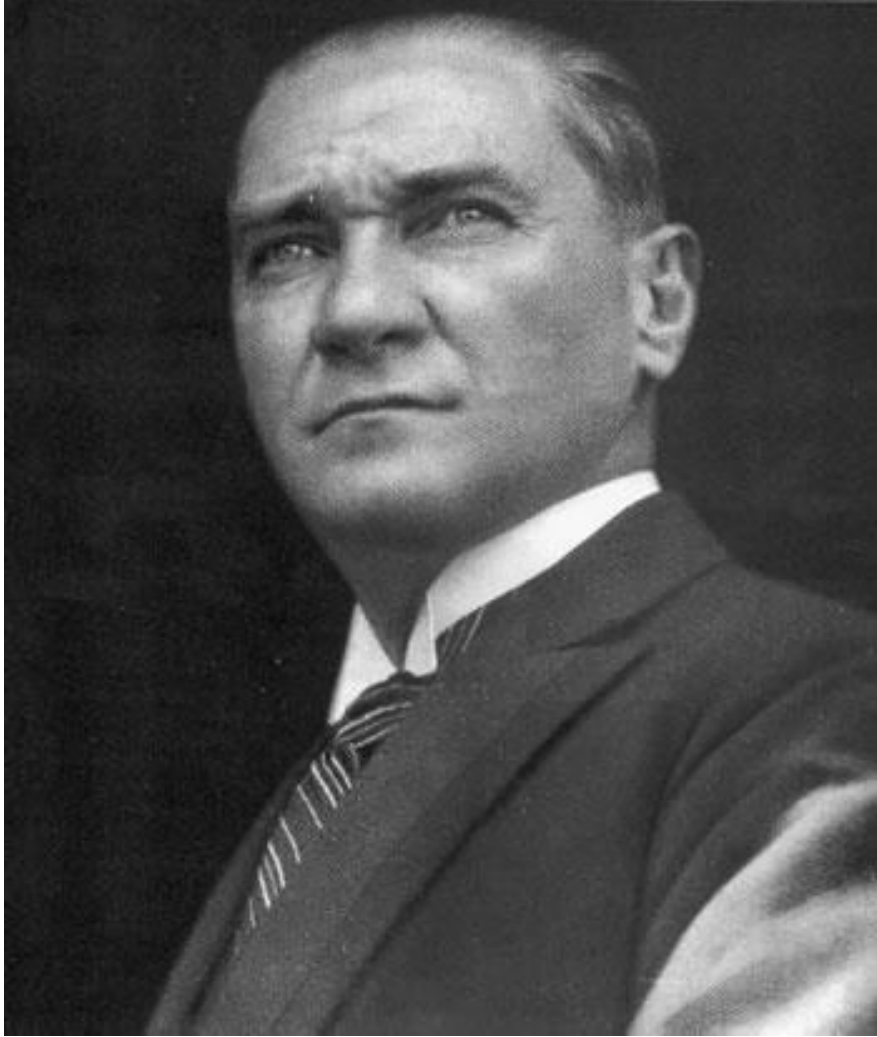
İNEGÖL TİCARET VE SANAYİ ODASI

İNEGÖL EKONOMİ RAPORU

2024

İş Geliştirme Birimi

Yeni Türkiye'mizi lâayık olduğu yüceliğe ulaştırabilmek için mutlaka iktisadiyatımıza birinci derecede ve en çok ehemmiyet vermek mecburiyetindeyiz. Zamanımız tamamen bir iktisat devrinden başka bir şey değildir.

K. Atatürk

ÖNSÖZ

İnegöl Ticaret ve Sanayi Odası, faaliyette olan dört bini aşkın üyesinden aldığı güçle sürekli büyümekte ve geleceğe doğru emin adımlarla ilerlemektedir.

80’li yıllardan itibaren sanayileşmeye başlayan İnegöl bugün yıllık 1 milyar doların üzerinde dış ticaret hacmine sahip olmuştur. Nüfusu 300 bine yaklaşan İnegöl’ümüzde; gelişim ve değişimin etkilerini hem iş yaşantımızda hem de günlük yaşantımızda görüyoruz.

Rekabet imkânları başta olmak üzere verimlilik, kurumsallaşma ve uluslararasılaşma gibi konularda özel sektöre kılavuzluk etmek, eğitim ve danışmanlık imkânları sağlamak gibi bir misyona sahip olan Odamızın vermiş olduğu hizmetlerin kalitesi, üyelerinin ulusal ve uluslararası arenalardaki gücünü ve konumunu belirlemektedir.

Şu bir gerçek ki; İnegöl Ticaret ve Sanayi Odası sahip olduğu vizyon ve yönetim anlayışı sayesinde bu güne kadar olduğu gibi bundan sonra da İnegöl’ün değişim ve gelişim sürecinde etkili olmaya devam edecektir.

Ülkemizin Dünya’nın en büyük 10 ekonomisi arasına girmesi hedefine, ancak güçlü bir özel sektör ile ulaşabiliriz. Güçlü bir özel sektör için özel sektörün en üst düzeydeki temsilcisi sağlıklı bir Oda Sisteminin varlığıdır. Bu çerçevede Odamız 2014 yılından bugüne kadar 5 yıldızlı Oda statüsü ile akredite olarak hizmet vermektedir. Akredite Oda olarak sürekli değişen iş dünyasında, vizyonumuz doğrultusunda kendimizi devamlı yenilemeyi ve hizmet kalitemizi geliştirmeyi hedefliyoruz.

*Bu düşüncelerden yola çıkarak; İnegöl’ün ekonomik fotoğrafını çekmeyi temel alan ve şu an elinizde bulunan **‘2024 Ekonomi Raporunu’** hazırladık. Rapor İnegöl’ün ekonomik yapısını, güçlü yanlarını ve fırsatlarını gözler önüne serecek zayıf yönlerinin ve gelişimindeki tehditlerin önceden tespit edilerek zamanında alınacak önlemler ile fırsata dönüştürülmesine katkı sağlayacaktır.*

Raporun hazırlanması sırasında katkılarından dolayı; tüm dış paydaşlarımıza, üyelerimize, Meclisimize, Yönetim Kurulumuza, çalışanlarımıza ve emeği geçen herkese teşekkürlerimi sunarım.

*İnegöl Ticaret ve Sanayi Odası olarak; **“İnegöl’ün sürekli gelişmesinde daima öncü olma”** hedefimize ulaşmamızda rehberimiz olması temennisi ile...*

*Saygılarımla,
İnegöl, 2024*

Yavuz UĞURDAĞ
İnegöl Ticaret ve Sanayi Odası
Yönetim Kurulu Başkanı

İÇİNDEKİLER

Sayfa No

ÖNSÖZ.....	II
İÇİNDEKİLER.....	III
TABLolar LİSTESİ.....	V
ŞEKİLLER LİSTESİ.....	VII
1. GİRİŞ.....	9
2. DURUM ANALİZİ	10
2.1. TARİHSEL GELİŞİM SÜRECİ	10
2.1.1. İnegöl'ün Tarihçesi	10
2.1.2. İnegöl'de Sanayi ve Ticaretin Tarihçesi	10
2.1.3. İnegöl Ticaret ve Sanayi Odası'nın Tarihçesi.....	12
3. EKONOMİK VE SOSYAL ANALİZ	13
3.1. İKLİM VE COĞRAFİ KONUM.....	13
3.2. ULAŞIM.....	14
3.2.1. Karayolu Araç Geçiş İstatistikleri	16
3.3. TURİZM.....	16
3.3.1. Konaklama	17
3.3.2. Oylat Kaplıcaları	17
3.4. NÜFUS	18
3.5. ORGANİZE SANAYİ BÖLGELERİ	25
3.5.1 İnegöl Organize Sanayi Bölgesi.....	25
3.5.2. İnegöl Mobilya Ağaç İşleri İhtisas Organize Sanayi Bölgesi	28
3.5.3. Yenice Organize Sanayi Bölgesi.....	29
3.6. İNEGÖL'DEKİ ESNAF VE SANATKÂR ODALARI.....	29
3.6.1. İnegöl Marangozlar ve Mobilyacılar Odası	29
3.6.2. Diğer Esnaf ve Sanatkâr Odaları.....	31
3.7. SAĞLIK.....	38
3.7.1. İnegöl Devlet Hastanesi	38
3.7.2. İnegöl Ağız ve Diş Sağlığı Merkezi.....	38
3.7.3. Aile Sağlığı Merkezleri	38
3.7.4. Sağlık Evleri.....	39
3.8. ENERJİ TÜKETİMİ.....	39
3.8.1. Elektrik Enerjisi Tüketimi.....	39
3.8.2. Doğalgaz Tüketimi.....	40
3.9. EĞİTİM	41
3.9.1. İnegöl'ün Genel Eğitim Durumu	41
3.9.2. Bursa Uludağ Üniversitesi İnegöl İşletme Fakültesi.....	44
3.9.3. Bursa Uludağ Üniversitesi İnegöl Meslek Yüksekokulu	45
3.10. İNEGÖL'ÜN DIŞ TİCARET İSTATİSTİKLERİ VE MOBİLYA SEKTÖRÜ	46
3.10.1. İnegöl'ün Dış Ticaret İstatistikleri	46
3.10.2. İnegöl Ticaret ve Sanayi Odası Dolaşım ve Menşe Belgesi Onayları	55
3.10.3. İnegöl Gümrük Müdürlüğü	55
3.10.3. Türk Mobilya Sektörü	56
3.10.4. İnegöl Mobilya Sektörü.....	74
3.11. İŞ YERİ İSTATİSTİKLERİ	76

3.11.1. İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı	76
3.11.2. Vergi Mükellefiyeti İstatistikleri	76
3.12. KONUT SATIŞ İSTATİSTİKLERİ	78
3.13. TARIM VE HAYVANCILIK	79
3.14. İNEGÖL'DE SOSYAL GÜVENLİK	85
3.15. İNEGÖL'ÜN İŞSİZLİK RAKAMLARI	86
3.16. İNEGÖL'DE YEREL BASIN	90
4. İNEGÖL TİCARET VE SANAYİ ODASI	91
4.1. ÜYE İLİŞKİLERİ	91
4.1.1. İnegöl Ticaret ve Sanayi Odası Üye Profili	91
4.2. Firma Açılış ve Kapanışları	92
4.3. SWOT (GZFT) Analizi	92
4.4. PEST Analizi	97
SONUÇ	101
KAYNAKÇA	102
PAYDAŞLAR	102

TABLolar LİSTESİ

Sayfa No

Tablo 1. Bursa ve İlçelerinin Birbirlerine Uzaklıkları	15
Tablo 2. 2023 Yılı İnegöl'ün Türkiye İçinden Aldığı Göç	23
Tablo 3. İnegöl Organize Sanayi Bölgesi Tesislerin Sektörel Dağılımı	27
Tablo 4. İNMOB Yıllara Göre Açılan ve Kapanan Firma Sayıları.....	29
Tablo 5. Esnaf ve Sanatkâr Odaları 2023 yılı Üye İstatistikleri.....	31
Tablo 6. İnegöl Şoförler ve Otomobilciler Odası Üye İstatistikleri Tablosu	32
Tablo 7. İnegöl Köfteci-Aşçı-Tatlıcı ve Benzerleri Odası Üye İstatistikleri Tablosu.....	32
Tablo 8. İnegöl Arabacı-Demirci ve Madeni Sanatkarlar Odası Üye İstatistikleri Tablosu	33
Tablo 9. İnegöl Elektrikçiler ve Benzerleri Odası Üye İstatistikleri Tablosu	34
Tablo 10. İnegöl Berberler ve Kuaförler Esnaf ve Sanatkârlar Odası Üye İstatistikleri Tablosu	34
Tablo 11. İnegöl Meyveciler, Sebzeciler ve Pazarcılar Esnaf Odası Üye İstatistikleri Tablosu	35
Tablo 12. İnegöl Keresteciler ve Benzerleri Odası Üye İstatistikleri Tablosu.....	35
Tablo 13. İnegöl Terziler ve İşçileri Esnaf ve Sanatkârlar Odası Üye İstatistikleri Tablosu	36
Tablo 14. İnegöl Kahveciler, Büfeciler Esnaf Odası Üye İstatistikleri Tablosu.....	37
Tablo 15. İnegöl Kırtasiyeciler ve Bakkallar Esnaf Odası Üye İstatistikleri Tablosu	37
Tablo 16. 2023 Yılı İthalatın Sektörel Dağılımı	47
Tablo 17. İnegöl'ün Sektörelere Göre İhracatı ve İthalatı 2022 - 2023 Karşılaştırmalı .	48
Tablo 18. 2023 Yılı İllerin Dış Ticaret Sıralaması (Hacme Göre).....	51
Tablo 19. 2023 Yılı İllerin Dış Ticaret Sıralaması (İhracata Göre)	52
Tablo 20.2023 Yılı İllerin Dış Ticaret Sıralaması (İthalata Göre)	53
Tablo 21. 2023 Yılı İllerin Dış Ticaret Sıralaması (Dış Ticaret Fazlasına Göre)	54
Tablo 22. İhracat Onay Sayısı (Serbest Dolaşım ve Menşe İspat Belgeleri)	55
Tablo 23. Gümrük İşlem Hacimleri	56
Tablo 24. Gümrük İşlem Sayıları.....	56
Tablo 25. Dünya Mobilya İhracatı	59
Tablo 26. Dünya Mobilya İthalatı	61
Tablo 27. Türkiye Mobilya Sektörü Dönemsel Kapasite Kullanım Oranları	68
Tablo 28. Türkiye'nin Mobilya İhracatı (Bin Dolar)	71
Tablo 29. Türkiye'nin Mobilya İthalatı (Bin Dolar)	73

Tablo 30. İnegöl'ün Sektörlere Göre İhracatı (Milyon \$)	76
Tablo 31. İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı İstatistikleri	76
Tablo 32. Vergi Kaydı Faal ve Terk İstatistikleri	77
Tablo 33. Hayvansal ve Bitkisel Üretim Değerleri (TL)	79
Tablo 34. Meyvelerin Üretim Alanları ve Miktarları	80
Tablo 35. Sebzelerin Üretim Alanları ve Miktarı	81
Tablo 36. Tahıl Üretim Alanları ve Üretim Miktarı	83
Tablo 37. Hayvansal Ürünlerin Üretim Miktarı	84
Tablo 38. Sosyal Güvenlik Verileri	85
Tablo 39. İş-Kur Verileri	86
Tablo 40. 2023 Yılı Yerel Basın-Yayın Kuruluşları	90
Tablo 41. 2023 Yılı İnegöl Yerel Basın Çalışanları	90
Tablo 42. İnegöl Ticaret ve Sanayi Odası Üye Profili	91
Tablo 43. Meslek Gruplarına Göre Üye Sayısı	91
Tablo 44. PEST Analizi	100

ŞEKİLLER LİSTESİ

Sayfa No

Şekil 1. Karayolu Geçiş İstatistikleri.....	16
Şekil 2. İnegöl'ün Nüfusu Grafiği 2007-2023	19
Şekil 3. İnegöl'ün Cinsiyete Göre Nüfus Artış Oranları Grafiği 2007-2023	20
Şekil 4. İnegöl'ün Yıllara Göre Yaş Grupları Grafiği 2018-2023	20
Şekil 5. Yıllar İtibariyle İnegöl'ün Göç Nüfusu	22
Şekil 6. 2023 - Nüfusun Yaş Gruplarına Göre Dağılımı Grafiği	24
Şekil 7. 2023 - Yaş Gruplarının Toplam Nüfusa Oranı Grafiği.....	24
Şekil 8. Yıllar İtibariyle İnegöl'de Doğum, Ölüm ve Evlenme Sayıları.....	25
Şekil 9. İNMOB Yıllara Göre Açılan ve Kapanan Firma Sayıları Grafiği	30
Şekil 10. İnegöl Şoförler ve Otomobilciler Odası Üye İstatistikleri Grafiği	32
Şekil 11. İnegöl Köfteci-Aşçı-Tatlıcı ve Benzerleri Odası Üye İstatistikleri Grafiği	33
Şekil 12. İnegöl Arabacı-Demirci ve Madeni Sanatkârlar Odası Üye İstatistikleri Grafiği.....	33
Şekil 13. İnegöl Elektrikçiler ve Benzerleri Odası Üye İstatistikleri Grafiği	34
Şekil 14. İnegöl Berberler ve Kuaförler Esnaf ve Sanatkârlar Odası Üye İstatistikleri Grafiği	34
Şekil 15. İnegöl Meyveciler, Sebzeciler ve Pazarcılar Esnaf Odası Üye İstatistikleri Grafiği	35
Şekil 16. İnegöl Keresteciler ve Benzerleri Odası Üye İstatistikleri Grafiği	36
Şekil 17. İnegöl Terziler ve İşçileri Esnaf ve Sanatkârlar Odası Üye İstatistikleri Grafiği.....	36
Şekil 18. İnegöl Kahveciler, Büfeciler Esnaf Odası Üye İstatistikleri Grafiği	37
Şekil 19. İnegöl Kırtasiyeciler ve Bakkallar Esnaf Odası Üye İstatistikleri Grafiği.....	37
Şekil 20. Yıllara ve Kullanıcılarına Göre Elektrik Tüketimi Grafiği.....	40
Şekil 21. İlçe Nüfusunun Eğitim Durumu Grafiği	41
Şekil 22. Eğitim Durumunun Nüfusa Dağılımı.....	42
Şekil 23. Okul Türlerinin Dağılımı	42
Şekil 24. Okul Türlerine Göre Öğrenci Dağılımı.....	43
Şekil 25. Okul Türlerine Göre Derslik Sayısı Dağılımı	43
Şekil 26. Eğitim Kurumlarında Çalışanların Dağılımı.....	44
Şekil 27. 2023 Yılı İnegöl İşletme Fakültesi Öğrenci ve Öğretim Elemanı Sayısı.....	45
Şekil 28. 2023 Yılı İnegöl Meslek Yüksek Okulu Öğrenci Sayısı.....	45
Şekil 29. 2023 Yılı İhracatın Sektörel Dağılımı.....	46
Şekil 30. 2023 Yılı İthalatın Sektörel Dağılımı.....	47
Şekil 31. İTSO Üyeleri – Üye Olmayanlar İhracat Payları.....	49

Şekil 32. Türkiye'nin Toplam İhracatında İnegöl'ün Payı	50
Şekil 33. İhracat Onay Sayısı (Serbest Dolaşım ve Menşe İspat Belgeleri)	55
Şekil 34. Dünya Mobilya İhracatında Başlıca Ülkeler.....	58
Şekil 35. Dünya Mobilya İhracatının Dağılımı	59
Şekil 36. Türkiye'nin Dünya Mobilya İhracatındaki Payı	60
Şekil 37. Dünya Mobilya İthalatında Başlıca Ülkeler.....	60
Şekil 38. Dünya Mobilya İthalatının Dağılımı	61
Şekil 39. Türkiye'nin Dünya Mobilya İthalatındaki Payı	62
Şekil 40. Girişim Büyüklük Gruplarına Göre Ciro, Çalışan Sayısı ve Girişim Sayısı Dağılımı	66
Şekil 41. Mobilya Sanayi İstihdam Endeksi (2015=100)	69
Şekil 42. Mobilya İmalatı Sanayi Üretim Endeksi.....	69
Şekil 43. Türkiye Mobilya İhracatı (Milyon \$).....	70
Şekil 44. Türkiye Mobilya İthalatı (Milyon \$).....	72
Şekil 45. İnegöl Konut Satış İstatistikleri.....	78
Şekil 46. Arazi Türlerini Dağılımı	79
Şekil 47. Hayvansal ve Bitkisel Üretim Değerlerinin Dağılımı	79
Şekil 48. Meyvelerin Üretim Alanları ve Miktarları.....	80
Şekil 49. Sebzelerin Üretim Alanları ve Miktarı.....	82
Şekil 50. Tahıl Üretim Alanları ve Üretim Miktarı.....	83
Şekil 51. İşsiz Sayısı.....	86
Şekil 52. İşsizlik Maaşı Bağlanan Kişi Sayısı.....	87
Şekil 53. Özel Sektör İşe Yerleştirme Sayıları.....	88
Şekil 54. Düzenlenen Kurs Sayısı	88
Şekil 55. Kurs Eğitimi Alan Kişi Sayısı.....	89

1. GİRİŞ

“Hedefi olmayan gemiye hiçbir rüzgâr yardım edemez.”

Montaigne

İnegöl Ticaret ve Sanayi Odası’nın geleceğini kendi lehine yönlendirmesine olanak tanımak, kurum kültürünün ve kimliğinin oluşumuna, gelişimine, güçlendirilmesine destek olacak, kaynaklarımızın stratejik önceliklere göre dağıtılmasını sağlamak, kaynaklarımızın etkin kullanılıp kullanılmadığını izlememizi sağlamak, belirsizliklerle başa çıkma konusunda bize sistematik bir yaklaşım sunacak ve mali yönetimimize etkinlik kazandıracak İnegöl Ekonomi Raporu yalnızca kurumumuza değil, tüm paydaşlarımıza ve İnegöl’e yarar sağlayacaktır.

2. DURUM ANALİZİ

2.1. TARİHSEL GELİŞİM SÜRECİ

2.1.1. İnegöl'ün Tarihçesi

İnegöl'ün tarihi, 1847 ve 1942 yıllarında yapılan arkeolojik kazılardan elde edilen bulgulara göre M.Ö. 3.000 yıllarına kadar uzanmaktadır. 5.000 yıllık bir geçmişe sahip İnegöl'de sırasıyla Hititler (M.Ö.2.000), Bitinyalılar (M.Ö.7.yy.), Lidyalılar (M.Ö.6.yy.), Persler (M.Ö.5.yy.) ve Makedonyalılar (M.Ö.5.yy.) hüküm sürmüşlerdir. M.Ö. 2. yüzyılın sonlarında Bergama Krallığı ile beraber Roma İmparatorluğu hâkimiyeti altına giren İnegöl, M.S. 395 yılında Roma İmparatorluğu'nun bölünmesinden sonra Bizans İmparatorluğu egemenliğine geçmiştir. Uzun süre Bizans İmparatorluğu egemenliğinde kalan İnegöl, 1071 Malazgirt Zaferi'nden sonra kısa bir süre içinde Anadolu'nun Türkler tarafından fethiyle birlikte Selçuklu hâkimiyeti altına girdi (1078). Ancak Haçlıların İznik'i geri almak için yaptıkları Haçlı Seferi sonucunda 1097 yılında tekrar Bizans egemenliğine bırakıldı. Bu tarihten sonra birkaç kez daha Türkler ve Bizans İmparatorluğu arasında el değiştiren İnegöl, Osmanlı Beyliği'nin kuruluşuna kadar Bizans hâkimiyeti altında kalmaya devam etti.

Osmanlı Beyliği'nin kuruluş yıllarına denk gelen dönemde (1299-1300) Osman Bey'in yakın dostu ve komutanlarından biri olan Turgut Alp, İnegöl'ün fethini gerçekleştirdi. (Bugün ilçemizin bir mahallesi ve bir köyüne Turgut Alp'in adı verilmiştir.)

2.1.2. İnegöl'de Sanayi ve Ticaretin Tarihçesi

İnegöl'ün ticaret hayatı 1904'te Hocaköy'de Ömer Bey ve arkadaşlarının kurduğu dokuma fabrikası ile başlar diyebiliriz. Daha sonra ise Cuma Mahallesi'nde Kasapzade Emin, Yenice Mahallesi'nde Ayazzade Efendiye ait tahin imalathanesi yanında Kemalpaşa Mahallesi'nde İsmail Zühtü Efendi'nin sandık imalathanesi ve Orhaniye Mahallesi'nde İlyas Usta'nın araba tekerleği başlığı imalathaneleri ile ticaret ve zanaat faaliyetleri devam eder. 1927 yılında ise üç dokuma fabrikası, iki tahıl fabrikası, bir kereste fabrikası, iki tereyağı, yoğurt ve peynir imalathanesi, Romanya göçmeni Salih Anıl'ın mısır kırma makineleri ve yün tarakları ile bir de çorap ve fanila imalathaneleri kurularak gelişme devam eder. 1927 yılında Ticaret Odası'nda 10 adet birinci sınıf, 15 adet ikinci sınıf, 60 adet üçüncü sınıf ve 285 adet dördüncü sınıf esnaf olmak üzere 370 üye kayıtlıdır. Ayrıca 102 adet de küçük esnaf ve zanaatkâr da tescil edilmiştir.

İnegöl ve yakın çevresi zengin orman varlığına sahip olduğundan, başlangıçtan itibaren ağaç ve kereste işletmeciliği üzerine faaliyet ön planda olmuştur. 1922 yılında İbrahim Bosnalı, Şakir Lakşe ve Zihni Efendi gibi ortaklar tarafından Kemalpaşa Mahallesi'nde kurulan Uludağ ve Karabel Ormanları Kereste İşletmesi adlı şirket uzun yıllar varlığını sürdürmüştür. Yine Hasan Mutlu ve çocuklarının Cerrah'ta, Cafer ve Abdülislam Cumhur kardeşlerin Paşabey Çıkmazı'ndaki fabrikalarında dönemin en sağlam sandalyelerinin üretildiği rivayet edilir. O yıllarda ayrıca makineli tarım öncesinde çiftçinin en önemli araçlarından biri olan döğen imalatı da yapılmaktaydı. İnegöl'de üretilen döğenlerin büyük bir kısmı ülkenin değişik yörelerine gönderilmekteydi. İlyas Usta'nın ürettiği araba başlıkları, Şamlı Hasan Usta ve diğer birçok araba imalatçısının Ankara Caddesi'ndeki imalathanelerinde yaptıkları at arabaları da ülkenin her yerinde beğeni ile alıcı bulmaktaydı.

Hasan Mutlu'nun 1943'ten sonra yaptığı girişimle İnegöl'de artık mobilya imalatına geçilmiş oldu. O yıllara kadar at arabası, tahta kaşık, sandalye ve sandık imal eden İnegöl'deki zanaatkârlar artık mobilya imal etmeye başladılar. 1945 yılında ise Mehmet Güryıldız kendi tasarımı olan ilk mobilyayı üretti. O yıllarda İnegöl'de üretilen ve ilçe dışına satışı yapılan başlıca ürünler tütün, tahıl, kereste, koza, yaş sebze ve kuru meyveden oluşmaktaydı.

İlçemizde fabrika olarak adlandırabileceğimiz ilk tesis 150 girişimcinin bir araya gelerek kurdukları ve 4 Ağustos 1957'de günlük 24 bin kapasiteyle üretime başlayan tuğla fabrikasıdır. O tarihten sonra hızlı bir kalkınma süreci içine giren İnegöl'de irili ufaklı özel sanayi yatırımları yapılmaya başlanmıştır.

1967 yılında İnegöl ve çevresinin tütün üreticisinin elindeki tütünü işlemek amacıyla Gümrük ve Tekel Bakanlığı bünyesinde Tekel Yaprak Tütün ve İşletme Atölyesi kurulmuş, Cerrah yolu üzerindeki Tekel'e ait tütün depolarının olduğu yerde 90'lı yılların başında Tekel'e bağlı Kibrit Fabrikası faaliyete geçirilmiştir. Tütün İşletme Atölyesi, Kibrit Fabrikası birlikte faaliyetini sürdürdükten sonra önce tütün işletme atölyesi ardından da 2001 yılında Kibrit Fabrikası faaliyetine son verilmiştir. Kibrit fabrikasının bulunduğu yerde Uludağ Üniversitesi'ne tahsis edilmiş ve bu bina İnegöl Meslek Yüksek Okulu ve İnegöl İşletme Fakültesi olarak hizmet vermektedir.

Bugün 4000 dönüme yakın kurulu alan üzerinde 3000 civarında iş yerinde üretilen mobilyaların çeşitleri ve modelleri oldukça zengindir. Mobilya sanayisi; her zevk ve bütçeye uygun mobilya imalatı ile ülke ve dünya insanına hizmet vermektedir. Özellikle 2000 yılından sonra mobilyada büyük bir ihracat faaliyeti göze çarpmaktadır. İhracata bağlı olarak üretimde teknolojiye yenilikler, kalitede ve hedeflerde yükseliş ve tasarımda ise modüler sistemler kendini hissettirmektedir. Yine 2000’li yıllardan itibaren mobilya sektöründe fabrikalaşma ve markalaşma faaliyetleri hız kazanmıştır.

2.1.3. İnegöl Ticaret ve Sanayi Odası’nın Tarihçesi

Osmanlı salnamelerindeki kayıtlara göre 1890 yılında Başkanlığını Hatip Hoca Mustafa Efendi’nin yaptığı, Dağıstani Hacı Mehmet Efendi, Bosnalı Hacı Yunus Ağa ve Benzarskikors Efendi’nin oluşturduğu 4 kişilik heyet tarafından Ticaret ve Ziraat Odası kurulmuştur. 1890 yılında Amerika’nın Chicago (Şikago) şehrinde yapılacak “Chicago Ticaret ve Endüstri Fuarı” için davetiye gönderilen 15 odadan biri İnegöl Ticaret ve Sanayi Odası’dır.

1889 yılında İnegöl’de şehir merkezi ve köylerinde ipek kozası işleyen 60 mancınık ve 5 ipek fabrikası olduğu tespit edilmiştir.

XIX. yüzyıl sonunda İnegöl’de 13 han, 89 kahvehane, 574 dükkân, 16 fırın, 15 debbağhane, 16 yağhane, 16 kiremithane, 13 böcekthane, 8 ipek fabrikası, 74 değirmen, 11 mağaza ve bir otel bulunmaktadır. O dönemde İnegöl kasaba merkezi, iki nahiyesi ve 80 köyünde yaşayan nüfus 50.000 dolaylarındadır.

1905 yılında; Ticaret, Zanaat ve Ziraat Odası olarak adı geçen Ticaret ve Sanayi Odası, 1910’lu yıllarda da İnegöl Ticaret ve Sanayi Odası adını almıştır.

İnegöl’ün ekonomik hayatında önemli bir yeri olan İnegöl Ticaret ve Sanayi Odası’nın üye sayısı İnegöl’ün gelişmesine paralel olarak her geçen gün artmaktadır.

3. EKONOMİK VE SOSYAL ANALİZ

3.1. İKLİM VE COĞRAFİ KONUM

İnegöl'ün iklimi Karadeniz ile Akdeniz iklimi arasında geçiş karakteri göstermektedir. Bölgede ılıman Marmara iklimi görülür. Yaz ayları daha çok Akdeniz iklimine benzer. Sıcak ve az yağışlıdır. Kış ayları ise soğuk ve bol yağışlıdır. Kar yağışları normal, don olayları fazladır. Yıllık ortalama sıcaklık 12,4°C'dir. Yaz sıcaklık ortalaması 21,9°C, Kış sıcaklık ortalaması ise 2,3°C'dir. Bugüne kadar ölçülen en yüksek sıcaklık 41,2°C ile Ağustos ayına aittir. En düşük sıcaklık ise -22,7°C olarak ölçülmüştür.

İnegöl, Anadolu Yarımadası'nın kuzeybatısında, Marmara Bölgesi'nin güneydoğusunda yer alır. 40° 09' derece kuzey enlemi 29° 49' doğu boylamı arasındadır.

İnegöl'ün tamamı Marmara Bölgesi sınırları içinde olup konumu itibariyle de Marmara Bölgesi güney sınırlarını belirler. Bursa'nın güneydoğusundaki İnegöl'ün kuzeyinde Yenişehir ilçesi, güneyinde Kütahya ili, güneybatısında Keles ilçesi ve güneydoğusunda Bilecik bulunmaktadır. Bu sınırlar içindeki İnegöl'ün yüzölçümü 1031 km²'dir. İnegöl'ün güneybatısından başlayan dağlar güneydoğusuna, doğudan başlayan dağlar da kuzeybatısına kadar ulaşmaktadır. Çevresindeki dağların belirlediği sınırlar içinde bulunan İnegöl Ovası'nın uzunluğu Akıncılar Yöresi, Kurşunlu Kasabası arasında 24 km'yi bulmaktadır. Batıdaki Yenice Kasabası yakınlarına 3-4 km olan genişliği, Hocaköy yakınlarında 9 km'dir. Doğuya doğru 4 km, Çitli Köyü'nde 2,5 km, Kurşunlu Kasabası çevresinde ise 1 km'ye düşer. Etrafı çevreleyen dağların ortasında denizden yüksekliği 300-350 metreyi bulan 142 km'lik bir ova mevcuttur. İnegöl Ovası kuzeyde Küpeli Tepe (558 m.) ve Karadoğu Tepesi (534 m.) ile Yenişehir Ovası'ndan ayrılmaktadır. Doğusunda Ağı Dağı (1030 m.), batısında Uludağ ve güneyinde ise Uludağ uzantısı olan Domaniç Dağı (1794 m.) ile çevrelenmiştir. İnegöl'ü çevreleyen dağ ve platolar içinde en yüksek yer, 2470 m. ile Uludağ üzerinde bulunan Kuzyatağı Tepesi'dir.

İnegöl'ün güneyindeki Uludağ'ın eteklerinden, batıdaki Mezit Köyü'ne kadar çam ormanları ile kaplı birçok yayla bulunmaktadır. Bunlar; Taraklı, Bataklı, Arap Oturağı, Alaçam, Eğretili, Yanaklı, Paşa Çayırı, Boğazova, Çiçek, Ardıçlı, Paşaaalan, Gökgeleş, Sarıçayır ve Arpalık yaylarıdır. İnegöl toprakları, çevre dağların yüksek kesimlerinde doğan irili ufaklı birçok akarsu ile bölünmektedir. En önemlileri Kocadere, Karadere, Hocaköy Deresi, Bedre Deresi, Akçasu Deresi, Çandır Deresi ve Mezit Deresi'dir.

Bu dereler çeşitli yerlerde şelaleler oluşturmaktadır. Bu akarsuların önlerine baraj ve göletler yapılarak sulama alanında yararlanılmaktadır. Bursa Ovası sularını Marmara Denizi'ne gönderirken, İnegöl Ovası'nın suları Karadeniz'e dökülür.

3.2. ULAŞIM

İnegöl'ü çevre il ve ilçelere bağlayan üç farklı düzeyde karayolu ulaşım şebekesi bulunmaktadır.

TCK Devlet Karayolları Ağı: (Toplam 112 km)

1. Bursa-İnegöl-Ankara TCK Devlet Karayolları
2. İnegöl-Yenişehir-İznik TCK Devlet Karayolları
3. İnegöl-Tahtaköprü-Domaniç TCK Devlet Karayolları

İl ve Köy Yolları Ağı: (Toplam 280 km)

1. İnegöl-Hasanpaşa-Kurşunlu-Pazarcık yolları
2. İnegöl-Gündüzlü-Oylat yolları
3. İnegöl-Tekke Köyü-Bilecik yolu

Değişik Özellikli Yollar: (Stabilize 280 km)

Tesviye 69 km ve ham 73 km, köy yollarının toplamı 222 km'dir.

Türkiye'de tarım ve sanayinin birlikte gelişme gösterdiği önemli şehirlerden biri olan Bursa'ya 45 km uzaklıkta bulunan İnegöl ekonomik gelişme bakımından Bursa'ya benzer özellikler göstermektedir. Güney Marmara'dan İç ve Batı Anadolu'ya ulaşım İnegöl üzerinden yapılmaktadır. Bu durum İnegöl'ün gelişmesinde en önemli etkidir. Karayolu ulaşımının yeterli seviyede olması ve son dönemde yapılan yol çalışmalarıyla ulaşımın dahada rahatlamasıyla ekonomik gelişim hızlanacaktır. Özellikle Gemlik ve Mudanya Limanlarına 1-1,5 saatte karayolu ile ulaşmak mümkündür. Yenişehir Uluslararası Havaalanı ise yarım saatlik mesafededir. İnegöl-Yenişehir arasındaki yolun genişletilmesiyle havaalanına ulaşım daha da kolaylaşacaktır. Devlet karayolları ağına dahil yol uzunluğu toplam 112 km'dir. Bu yollardan Yenişehir, Bozüyük ve Domaniç'e ulaşım yapılmaktadır.

Köy yolları ağı ise toplam 280 km'dir. Ara yollarda kalan birkaç köy dışında köy yolları ağının tamamına yakını asfalttır. Bursa-İnegöl-Bozüyük yolu üzerinden İstanbul, Eskişehir ve Ankara'ya ulaşım sağlanırken İnegöl-Yenişehir yolu üzerinden İzmit ve Bilecik'e gidilebilmektedir. Bu yol aynı zamanda İstanbul'a ulaşım için alternatif bir yol olarak da tercih edilmektedir. İnegöl-Tahtaköprü-Domaniç yolu üzerinden ise Kütahya ve İç Batı Anadolu'ya ulaşım yapılabilmektedir. İnegöl-Kurşunlu-Pazaryeri yolu ise Mezit yolu açılmadan önce Bilecik ve Bozüyük'e ulaşımı sağlamaktayken, dik ve virajlı oluşu nedeniyle artık tercih edilmemektedir.

Bursa										
45	İnegöl									
34	75	Gemlik								
87	49	48	İznik							
65	113	98	175	K.Bey						
67	112	97	146	135	Keles					
30	75	60	109	98	97	Mudanya				
87	131	116	165	18	153	126	M.K.Paşa			
65	105	90	139	128	86	96	146	Orhaneli		
48	90	118	30	116	115	78	134	108	O.Gazi	
55	27	80	30	123	122	85	141	82	60	Y.Şehir

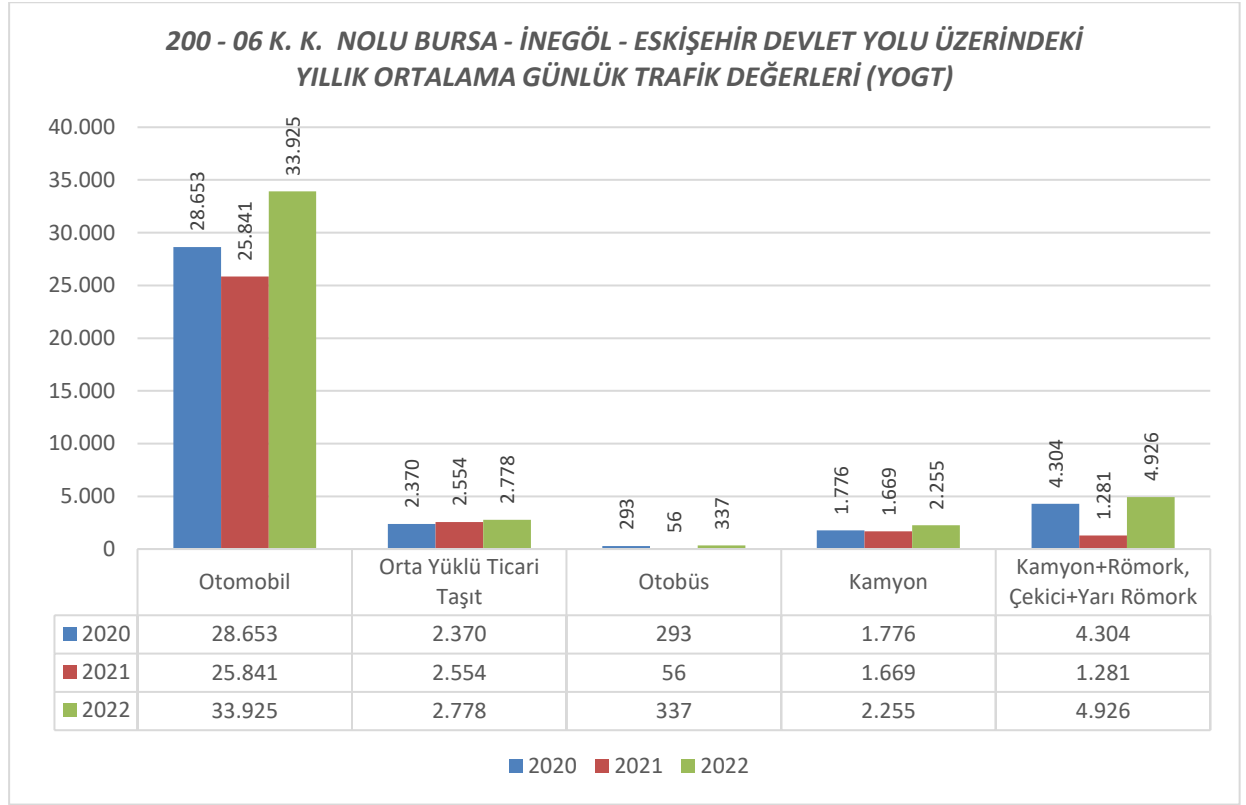
Tablo 1. Bursa ve İlçelerinin Birbirlerine Uzaklıkları

İnegöl'ü Bursa ve Ankara'ya bağlayan devlet karayolu şehrin en önemli ulaşım yoludur. Bu yol İnegöl'e canlılık vermektedir. İnegöl-Yenişehir-İznik üzerinden Yalova yoluna çıkmaktadır Bu yol da İstanbul'a gerek deniz gerekse karayolu ile gitmek isteyenlerin tercih ettiği ve iyi durumda asfaltı olan ikinci önemli devlet karayoludur. İnegöl-Kurşunlu-Pazarcık il karayolu, Mezit Boğazı'ndan İnegöl-Bozüyük yolu açılmadan önce kullanılan önemli bir karayoluydu. Eski tarihlerde İpek Yolu olarak kullanılan İnegöl-Bilecik il yolu, uzun süredir stabilize olarak kullanılmaktaydı. Tamir ve bakımı yapılan yolun önemli bir bölümü asfaltlanarak 1998 yılında hizmete sunulmuştur. Bilecik'e en kısa yoldan İnegöl-Tekke Köyü-Bilecik yolu ile gidilmektedir.

Bir bölümü asfalt olan bu yolun daha da iyileştirilmesi için çalışmalar devam etmektedir. İnegöl-Keles yolu 45 km'dir. İnegöl'ün kuzeybatısındaki İsaören Köyü ve Çayyaka Köyü'nden Boğazova'ya ulaşılır. 20 km'lik bu bölümün yarısı asfaltdır. Diğer bölümler halen stabilize olmasına rağmen çok kısa zamanda asfaltlanacaktır. Bu yol Keles ve Orhaneli'nin İnegöl-Ankara yoluna en kısa çıkış yoludur. Domanıç Dağları'nı aşan ikinci karayoludur.

3.2.1. Karayolu Araç Geçiş İstatistikleri

Karayolları Genel Müdürlüğünden alınan 2020-2022 yılına ait karşılaştırmalı verilere göre 200 - 06 K. K. Nolu Bursa-İnegöl-Eskişehir devlet yolu üzerindeki yıllık ortalama günlük trafik değerleri (YOGT) araç türlerine göre aşağıda yer almaktadır. 2022 yılında Bursa-İnegöl-Eskişehir devlet karayolundan toplam 44.221 araç geçiş yapmıştır.

Şekil 1. Karayolu Geçiş İstatistikleri

3.3. TURİZM

Bursa'nın 45 km güneydoğusunda yer alan İnegöl'ün antik dönemdeki adı Ankedoma'dır. İlçedeki önemli tarihi eserler Osmanlı döneminden kalmıştır. İnegöl tarihi eserler ve kültürel değerler bakımından zengin bir yer olmasına rağmen bugüne kadar sadece 1942 yılında İnegöl Höyüğü'nde resmi bir kazı yapılabilmektedir. Bu nedenle toprak altı kültür değerlerinin özellikleri tam olarak bilinmemektedir.

1481'de Sadrazam İshak Paşa tarafından yaptırılan İshak Paşa Camii ve Külliyesi, Hamza Bey Camii, Yıldırım Camii (Cuma Camii), Kurşunlu Camii, Kurşunlu Han ve Ortaköy Kervansarayı, İnegöl'deki tarihi eserlerdir.

İnegöl'ün 13 km batısında Sultan Köyü'nde XIV. yüzyılda yaşamış Germiyanoglu Geyik Baba ile Balım Sultan adına Orhan Bey tarafından yaptırılmış Geyikli Baba Türbesi önemli bir ziyaret yeridir. Boğazova Yaylası, Arabaoturağı Yaylası, Alaçam Yaylası ve tarihi çınarlar İnegöl'ün tabii güzellikleridir.

3.3.1. Konaklama

Şehir merkezinde 1 tane dört yıldızlı, 3 tane üç yıldızlı, 1 tane iki yıldızlı ve 8 tane butik otel ve pansiyon bulunmaktadır. İnegöl'e 27 km uzaklıktaki termal sıcak su merkezi Oylat'ta 1 tane üç yıldızlı termal, 4 tane termal otel ayrıca İnegöl şehir merkezinin dışında 3 tane de butik otel ve pansiyon bulunmaktadır.

İnegöl'deki tüm otel ve pansiyonların toplam oda sayıları 900, yatak sayıları ise 2.050'dir. Yeni açılacak oteller ile bu sayı 2024 yılında artacaktır.

3.3.2. Oylat Kaplıcaları

Oylat kaplıcası, Hilmiye Köyü hudutları içinde İnegöl Belediyesi mücavir sahasında, İnegöl ilçe merkezine 27 km uzaklıkta, 700 rakımda, orman içinde eskiden beri şifalı suyu ve doğal güzelliği ile bilinen bir kaplıcadır.

Kaplıcanın suyu 40 °C derece sıcaklığa ve saniyede 50 litre debiye sahiptir. PH değeri ise 7,26'dır. Suyun 10 bin üzerinde yatak kapasiteli termal tesislerin ihtiyacını karşılayabileceği hesaplanmaktadır.

Kaplıca normalde 927 sayılı kanunun ek 5. maddesi gereği İl Özel İdaresinin tasarrufunda bulunması gerekirken yine aynı kanunun ek 5. maddesi 2. fıkrası dikkate alınarak kıymetli ve ehemmiyetli görüldüğünden devletçe imtiyaz suretiyle işletilmesi kararlaştırılmış ve 30.3.1945 tarihli Bakanlar Kurulu Kararnamesi ile Ekonomi Bakanlığı Maadin Umum Müdürlüğünce Oylat Kaplıcaları İşletme Limited Ortaklığına 60 yıl süre ile işletilmek üzere imtiyaz tesis edilmiştir. Daha sonra kaplıca tesislerinin üzerinde bulunduğu orman alanı yine 4/2248 sayı ve 25.01.1954 tarihli Bakanlar Kurulu Kararnamesi ile aynı şirkete 60 yıl süreyle irtifak hakkı tesisi suretiyle tahsis edilmiştir.

Kaplıca suyunun tahsis süresi 30.03.2005 tarihinde dolmuş, ormanın tahsisi ise 25.02.2014 tarihinde dolacaktır. Sıcak suyun yeniden tahsis edilebilmesi için 26.05.2004 gün ve 5177 sayılı kanuna eklenen ek geçici 5. madde ile ilgili kanun gereğince ılıca ve kaplıcalara daha önce verilen işletme imtiyazı sürelerinin imtiyaz sahiplerine müracaatları halinde Maden İşleri Genel Müdürlüğünce 20 yıla kadar uzatılma imkânı getirilmiştir.

Hâli hazırda Oylat Kaplıcası, Oylat A.Ş. diye bilinen çok ortaklı, İnegöl Belediyesi'nin de % 18,36 oranında ortaklığının bulunduğu ve yönetim kurulu başkanlığını İnegöl Belediye Başkanı'nın yaptığı şirket tarafından işletilmektedir. Oylat İnegöl Belediyesi'nin mücavir alanı içerisine alınmıştır. Tamamına yakını Orman arazisi üzerine kurulmuştur. Toplam yatak kapasitesi 2019 Aralık ayı itibari ile 900 civarındadır.

3.4. NÜFUS

İnegöl ilçesi ile ilgili ilk nüfus bilgileri, ciddi anlamda, 1893 yılı itibariyle başlamaktadır. XVI. yüzyıla ait “Hüdavendigâr Livası Tahrir Defterleri”ndeki 1521 ve 1573 yıllarına ve İnegöl kazasına ait tahrirler, İnegöl şehrinin şehirleşme süreçleri açısından da büyük önem taşımaktadır. Söz konusu bilgiler ışığında 1521 ve 1573 yıllarına ait yazılmış hane sayılarına bakarak İnegöl kazasındaki şehrsel ve kırsal yerleşmelerin nüfus miktarları ve nüfus artış hızı tahminleri yapılabilmektedir. 1521 ve 1573 yılı tahrirleri incelendiğinde İnegöl ilçesinde kırsal ve şehrsel nüfus oranlarının özellikle günümüze göre ilginç sonuçlar ortaya koyduğu anlaşılmaktadır. Osmanlı İmparatorluğu'nda nüfusun yaklaşık %90'ının köylülerden ve göçerlerden oluştuğu görülmektedir.

İnegöl ilçesi XIX. yüzyılın ikinci yarısından itibaren Kırım, Kafkasya ve Balkanlar'dan ülkemize yönelen göçlerden önemli paylar elde etmiştir. İnegöl'e doğru yaşanan göç olayları ve kırsal kesimde yeni yerleşmelerin ortaya çıkışı, İnegöl'ün de küçük bir kasaba olma niteliğinden kurtularak büyük bir kasaba olma sürecine girmesini sağlamıştır. Nitekim 1893 yılı itibariyle şehirli nüfus oranı, 1573 yılına oranla iki kat artarak %18.68'e çıkmıştır.

İnegöl'ün nüfusu, 1893-1940 yılları arasında ancak 1,6 kat artış göstermiştir. Şehirleşmenin bu devrede oldukça yavaş geliştiği ve buna karşın kırsal nüfus oranının %74-81 arasında cereyan ettiği görülmektedir.

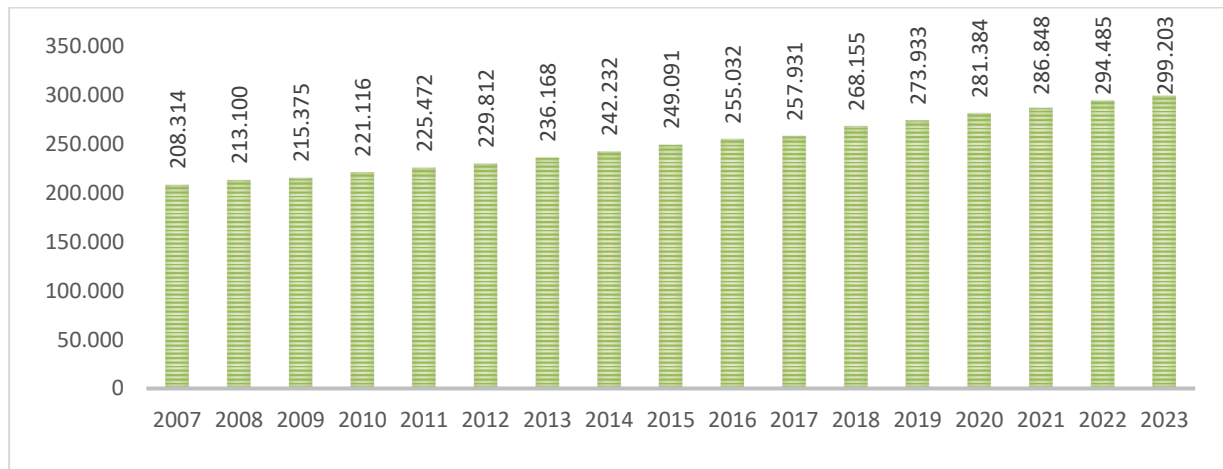
1960 yılından itibaren nüfusu 25 binlere ulaşan İnegöl, şehir kategorisine geçiş yapmıştır. 1960'tan beri düzenli ve yoğun nüfus artış hızı ve büyüme temposu gösteren İnegöl

şehri, eskiden beri uzmanlaştığı mobilya endüstrisine katılan karma endüstri (Organize Sanayi Bölgesi) sayesinde ciddi bir şekilde göç almış ve nüfus artış hızı 5 yılda (1985-1990) 1,5 kat artan bir seyir izlemiştir.

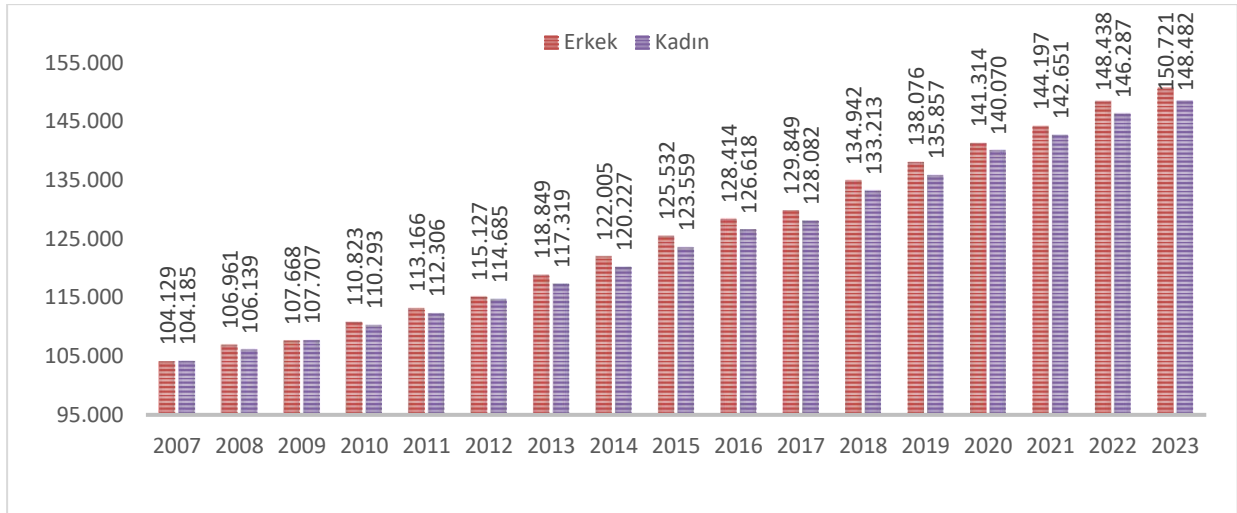
Hem nüfus bakımından büyüyen hem de alansal genişlik kazanan İnegöl'ün, endüstrileşmenin getirdiği ivme ile 1985-1990 döneminde yıllık ortalama nüfus artış hızı bir önceki beş yıla göre epeyce artmıştır. Aynı dönemde nüfusunun büyüme oranı 1980-1985 dönemine göre 1,5 kat artmış ve %30'a ulaşmıştır. Bundan da önemlisi 1960-1980 yılları arasında ülkemizdeki 25.000-50.000 nüfuslu şehirler grubuna dahil olan İnegöl, 1985-1997 döneminde 50.000 ile 100.000 nüfuslu şehirler grubuna çıkmıştır. 1990 yılında 50.000 ile 100.000 nüfuslu şehirler grubunda 18. sırada bulunan İnegöl, 1997 yılında 6. sıraya yükselmiştir.

2000 yılı itibari ile İnegöl, bir üst basamağa geçerek, nüfusu 100.000 ile 500.000 arasında olan şehirler, arasında yerini almıştır. 2000 yılında yapılan genel nüfus sayımı sonuçlarına göre ilçenin 186.558 nüfusu olup, bu nüfusun 105.959'u ilçe merkezinde, 47.821'i köylerde, 32.778'i ise beldelerde ikamet etmektedir.

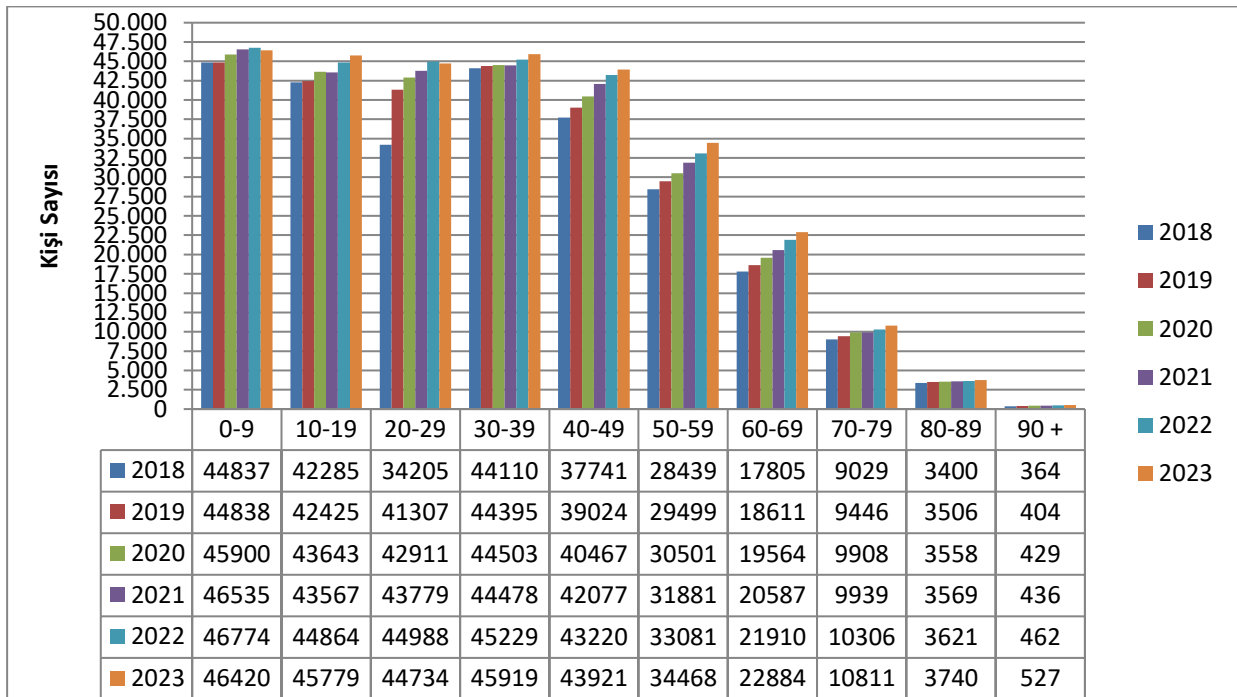
Adrese dayalı nüfus sayımı sonuçlarına göre İnegöl'ün nüfusu 2011 yılında 225.472, 2012 yılında 229.812, 2013 yılında 236.168, 2014 yılında 242.232, 2015 yılında 249.091, 2016 yılında 255.032, 2017 yılında 257.931, 2018 yılında 268.155, 2019 yılında 273.933, 2020 yılında 281.384, 2021 yılında 286.848, 2022 yılında 294.485, 2023 yılında ise 299.203 olarak belirlenmiştir.

Şekil 2. İnegöl'ün Nüfusu Grafiği 2007-2023

Şekil 3. İnegöl'ün Cinsiyete Göre Nüfus Artış Oranları Grafiği 2007-2023

Şekil 4. İnegöl'ün Yıllara Göre Yaş Grupları Grafiği 2018-2023

Gelişen ve sürekli büyüyen ekonomisi ile göç alma potansiyeli bir hayli fazla olan İnegöl'de Türkiye'nin 7 ayrı bölgesinden gelen vatandaşlarımız yaşamaktadır. 2023 yılı adrese dayalı nüfus kayıt sistemi verilerine göre; Doğu Anadolu Bölgesi'nden 60.847, Karadeniz Bölgesi'nden 31.030, İç Anadolu'dan 14.859, Ege'den 12.104, Marmara'dan 6.716, Güneydoğu'dan 5.794 ve Akdeniz'den 5.719 kişi İnegöl'de yaşamaktadır.

İnegöl'e en çok göç veren Doğu Anadolu Bölgesi'nden Muş 13.603 kişiyle ilk sırada bulunmaktadır. Ardından sırasıyla Ardahan 12.433, Erzurum 12.369, Bitlis 8.781, Ağrı 4.024, Van 3.843, Kars 2.709, Malatya 817, Erzincan 617, Elazığ 584, Şırnak 382, Iğdır 260, Bingöl 255, Hakkâri 105 ve Tunceli 65 kişi ile yer almaktadır.

İnegöl'e göç veren 2. büyük bölge konumundaki Karadeniz Bölgesi'nden Artvin 7.076 kişi ile ilk sırada yer almaktadır. Ardından Çorum 6.388, Trabzon 5.975, Bayburt 2.889 Samsun 2.024, Zonguldak 1.068, Gümüşhane 1.014, Ordu 733, Giresun 700, Tokat 645, Amasya 491, Rize 461, Kastamonu 486, Düzce 273, Karabük 250, Sinop 228, Bolu 172 ve Bartın 157 kişi ile yer almaktadır.

İnegöl'e göç veren 3. büyük bölge konumundaki İç Anadolu Bölgesi'nden Yozgat 5.842 kişi ile ilk sırada yer almaktadır. Ardından Ankara 1.528, Konya 1.372, Kırşehir 1.295, Eskişehir 1.148, Sivas 1.066, Niğde 670, Kayseri 648, Aksaray 394, Kırıkkale 284, Çankırı 264, Nevşehir 246 ve Karaman 102 kişi ile yer almaktadır.

İnegöl'e göç veren 4. büyük bölge konumundaki Ege Bölgesi'nden Kütahya 8.871 kişi ile ilk sırada yer almaktadır. Ardından Afyonkarahisar 819, Manisa 792, İzmir 638, Aydın 373, Denizli 249, Uşak 220 ve Muğla 142 kişi ile yer almaktadır.

İnegöl'e göç veren 5. büyük bölge konumundaki Marmara Bölgesi'nden Bilecik 1.931 kişi ile ilk sırada yer almaktadır. Ardından İstanbul 1.753, Balıkesir 1.051, Sakarya 579, Kocaeli 431, Çanakkale 369, Edirne 178, Yalova 156, Kırklareli 151 ve Tekirdağ 117 kişi ile yer almaktadır.

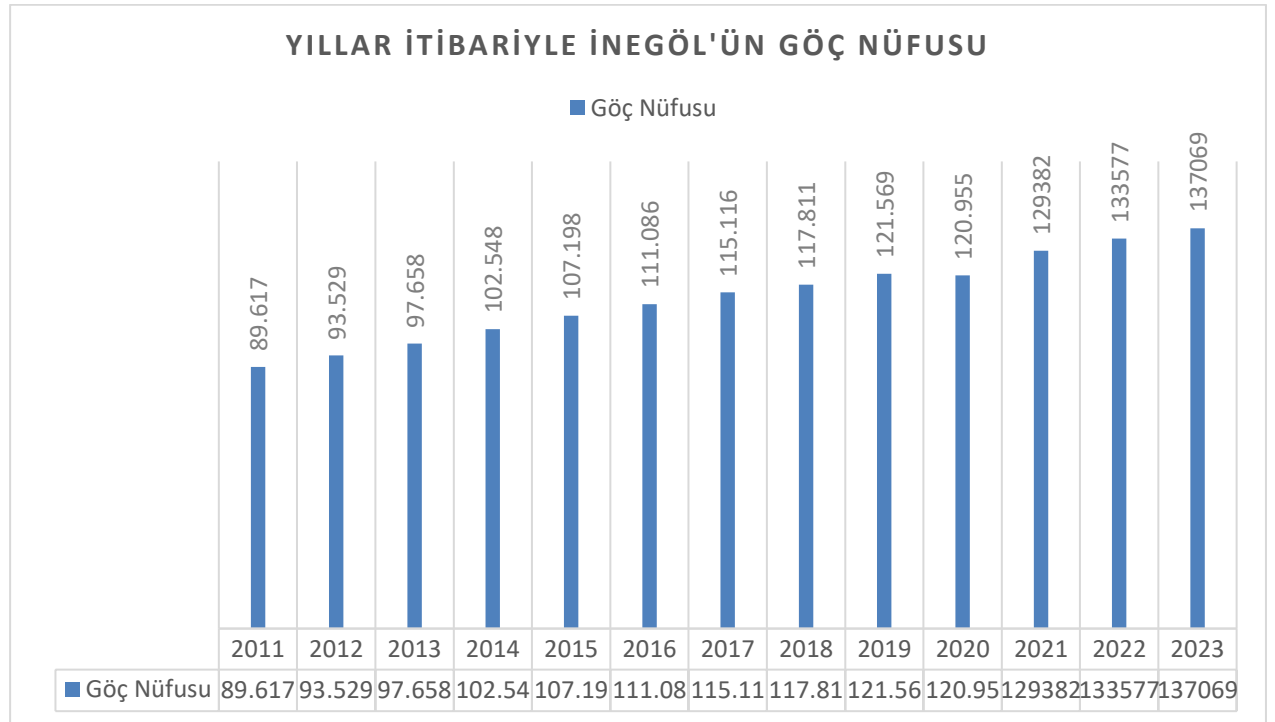
İnegöl'e göç veren 6. büyük bölge konumundaki Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nden Mardin 1.207 kişi ile ilk sırada yer almaktadır. Ardından Şanlıurfa 1.166, Diyarbakır 1.064, Siirt 766, Gaziantep 707, Batman 335 ve Adıyaman 317 kişi ile yer almaktadır.

İnegöl'e göç veren 7. ve son büyük bölge konumundaki Akdeniz Bölgesi'nden Kahramanmaraş 1.871 kişi ile ilk sırada yer almaktadır. Ardından Hatay 1.323, Adana 797, Antalya 631, Mersin 460, Osmaniye 302, Isparta 266, Kilis 232 ve Burdur 69 kişi ile yer almaktadır.

İnegöl'e göç veren şehirleri büyükten küçüğe doğru sıralarsak 1. sırada Muş, Ardahan, Erzurum, Kütahya, Bitlis, Artvin, Çorum, Trabzon, Yozgat, Ağrı, Van, Bayburt, Kars, Samsun,

Bilecik, İstanbul, Kahramanmaraş, Ankara, Konya, Kırşehir, Eskişehir, Mardin, Şanlıurfa, Zonguldak, Sivas, Balıkesir, Hatay, Gümüşhane, Diyarbakır, Afyonkarahisar, Adana, Manisa, Ordu, Malatya, Siirt, Giresun, Niğde, Gaziantep, Tokat, Kayseri, İzmir, Erzincan, Elazığ, Sakarya, Antalya, Amasya, Mersin, Kastamonu, Rize, Kocaeli, Aksaray, Şırnak, Çanakkale, Aydın, Batman, Iğdır, Kırıkkale, Osmaniye, Düzce, Isparta, Çankırı, Nevşehir, Karabük, Bingöl, Sinop, Adıyaman, Denizli, Kilis, Uşak, Bolu, Edirne, Bartın, Yalova, Kırklareli, Muğla, Tekirdağ, Hakkari, Karaman, Tunceli ve Burdur şehirleri yer almaktadır.

2011 yılında İnegöl’de diğer illerden göç ederek yaşayan toplam 89.617, 2012 yılında 93.529, 2013 yılında 97.658, 2014 yılında 102.548, 2015 yılında 107.198, 2016 yılında 111.086, 2017 yılında 115.116, 2018 yılında 117.811, 2019 yılında 121.569, 2022 yılında 120.955 vatandaşımız varken 2021 yılında bu sayı 129.382’ye çıkmıştır. 2022 yılında 133.577 olan sayı 2023 yılında yine artarak 137.069 kişi olmuştur.

Şekil 5. Yıllar İtibariyle İnegöl'ün Göç Nüfusu

Doğu Anadolu Bölgesi	
İl	İnegöl'e Verilen Göç
Muş	13.603
Ardahan	12.433
Erzurum	12.369
Bitlis	8.781
Ağrı	4.024
Van	3.843
Kars	2.709
Malatya	817
Erzincan	617
Elazığ	584
Iğdır	260
Bingöl	255
Hakkâri	105
Tunceli	65
Şırnak	382
TOPLAM	60.847

Karadeniz Bölgesi	
İl	İnegöl'e Verilen Göç
Artvin	7.076
Çorum	6.388
Trabzon	5.975
Bayburt	2.889
Samsun	2.024
Zonguldak	1.068
Gümüşhane	1.014
Ordu	733
Giresun	700
Tokat	645
Amasya	491
Kastamonu	486
Rize	461
Düzce	273
Karabük	250
Sinop	228
Bolu	172
Bartın	157
TOPLAM	31.030

İç Anadolu Bölgesi	
İl	İnegöl'e Verilen Göç
Yozgat	5.842
Ankara	1.528
Konya	1.372
Kırşehir	1.295
Eskişehir	1.148
Sivas	1.066
Niğde	670
Kayseri	648
Aksaray	394
Kırıkkale	284
Çankırı	264
Nevşehir	246
Karaman	102
TOPLAM	14.859

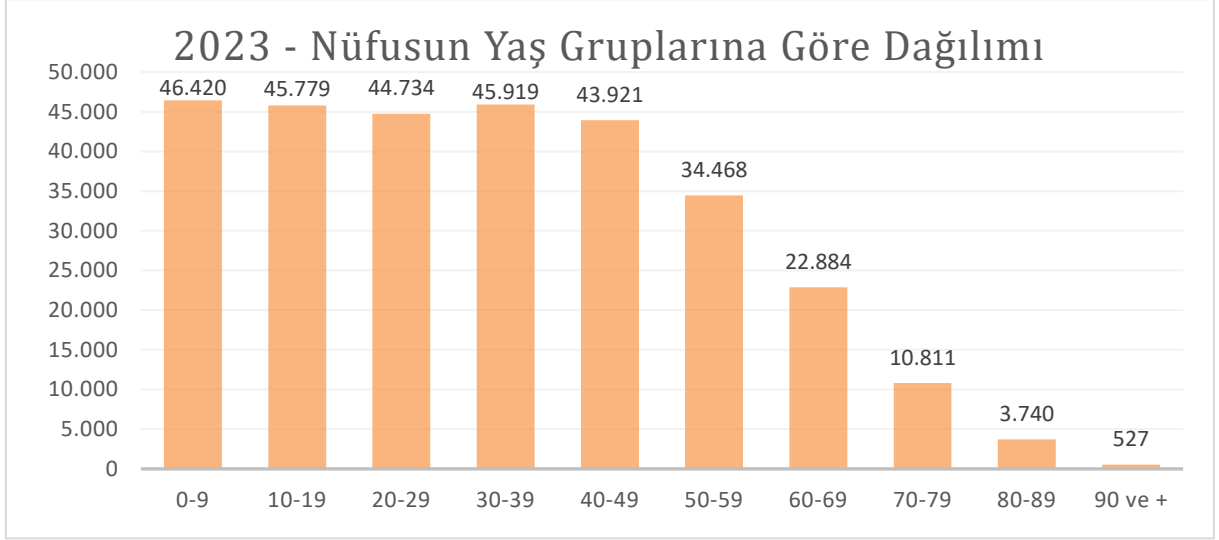
Ege Bölgesi	
İl	İnegöl'e Verilen Göç
Kütahya	8.871
Afyonkarahisar	819
Manisa	792
İzmir	638
Aydın	373
Denizli	249
Uşak	220
Muğla	142
TOPLAM	12.104

Marmara Bölgesi	
İl	İnegöl'e Verilen Göç
Bilecik	1.931
İstanbul	1.753
Balıkesir	1.051
Sakarya	579
Kocaeli	431
Çanakkale	369
Edirne	178
Yalova	156
Kırklareli	151
Tekirdağ	117
TOPLAM	6.716

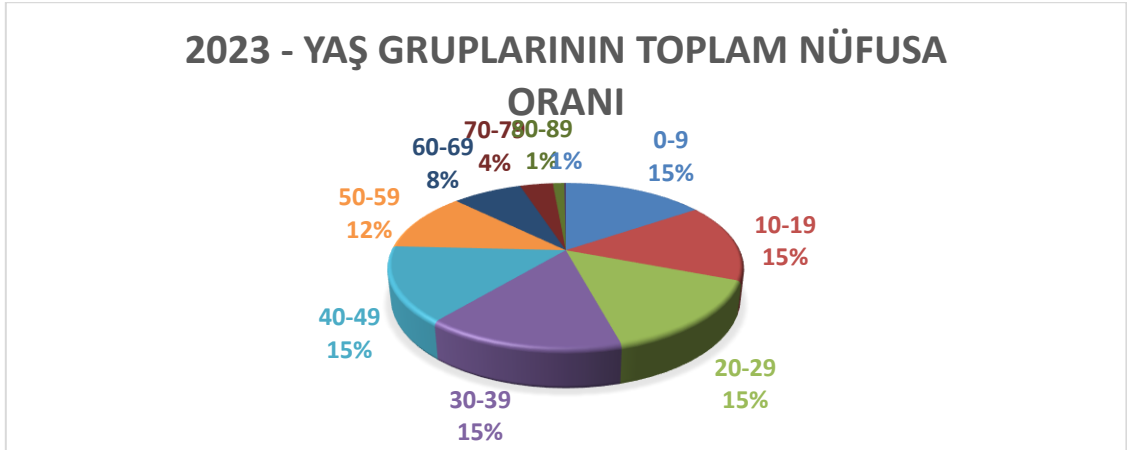
Güneydoğu Anadolu Bölgesi	
İl	İnegöl'e Verilen Göç
Mardin	1.207
Şanlıurfa	1.166
Diyarbakır	1064
Siirt	766
Gaziantep	707
Batman	335
Adıyaman	317
TOPLAM	5.794

Akdeniz Bölgesi	
İl	İnegöl'e Verilen Göç
Kahramanmaraş	1.871
Hatay	1323
Adana	797
Antalya	631
Mersin	460
Osmaniye	302
Isparta	266
Kilis	232
Burdur	69
TOPLAM	5.719

Tablo 2. 2023 Yılı İnegöl'ün Türkiye İçinden Aldığı Göç

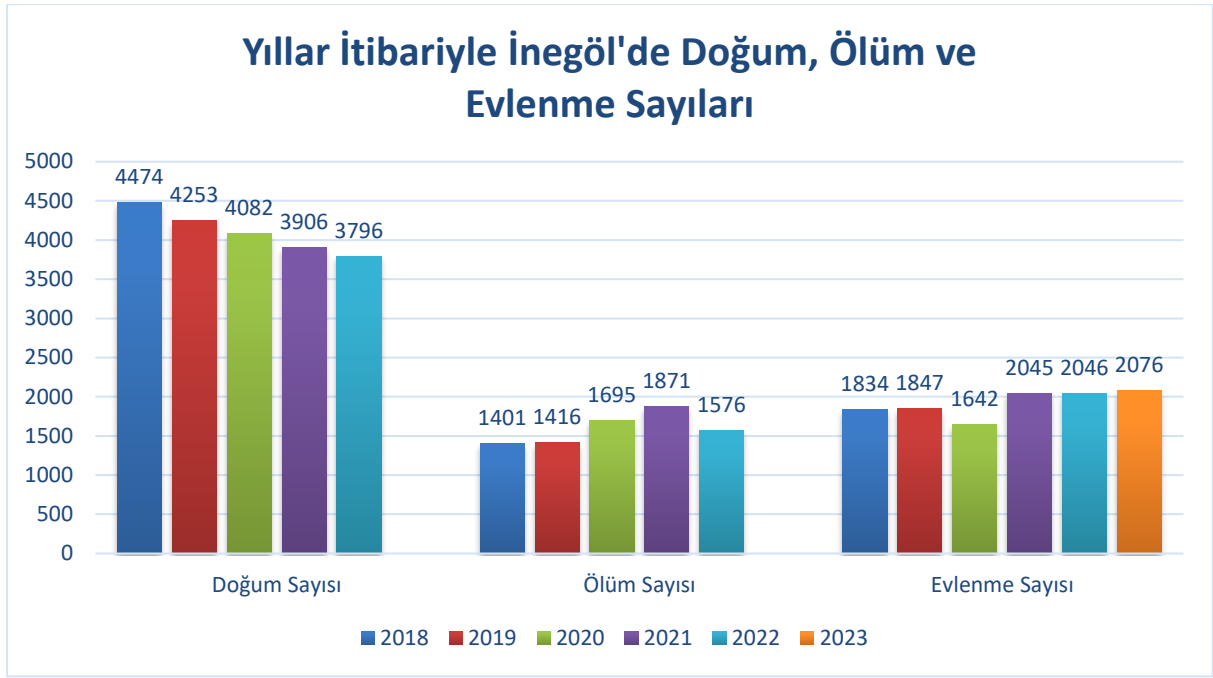

Şekil 6. 2023 - Nüfusun Yaş Gruplarına Göre Dağılımı Grafiği

Şekil 7. 2023 - Yaş Gruplarının Toplam Nüfusa Oranı Grafiği

İlçede 0-9 yaş arası nüfus toplam nüfusun % 15'ini, 10-19 yaş grubu toplam nüfusun yine % 15'ini, 20-29 yaş grubu toplam nüfusun % 15'ini, 30-39 yaş grubu toplam nüfusun % 15'ini, 40-49 yaş grubu toplam nüfusun % 15'ini, 50-59 yaş grubu toplam nüfusun % 12'sini, 60-69 yaş grubu toplam nüfusun % 8'ini, 70-79 yaş grubu toplam nüfusun % 4'ünü, 80-89 yaş grubu toplam nüfusun % 1'ni, 90 ve üzeri yaş grubu ise toplam nüfusun % 0,1'ini oluşturmaktadır.

Şekil 8. Yıllar İtibariyle İnegöl'de Doğum, Ölüm ve Evlenme Sayıları

İnegöl'de 2018 yılından 2022 yılına kadar doğum oranında azalma görülmektedir. Ölüm sayısında 2018 yılından 2021 yılına kadar artış görülürken 2022 yılında %19 oranında azalma olmuştur. Ölüm sayısındaki en büyük artış ülke genelinde görülen Covid-19 salgını dönemi olan 2021 yılında olmuştur. Evlenme sayısına bakıldığında 2018-2019 yılları arasında küçük artışlar olduğu 2020 yılında ise sayının düştüğü görüldüğü gibi bu düşüşün de en büyük etkeni olarak Covid-19 ve pandemi süreci olduğu görülmektedir. 2021 yılında 2023 yılına kadar evlenme sayısında sürekli artış olduğu yaşanmıştır.

3.5. ORGANİZE SANAYİ BÖLGELERİ

3.5.1. İnegöl Organize Sanayi Bölgesi

İnegöl Organize sanayi Bölgesi, Bursa-Eskişehir Karayolunun 43. km'si üzerinde kurulmuş olup Ülkemizin 3 büyük şehrine ulaşımı kolaylıkla sağlanabilmektedir.

Bölge Mudanya Limanına 76 km, Gemlik Limanına da 75 km mesafede olduğundan deniz ulaşımı yapılabildiği gibi Bölgeye 22 km mesafede olan Yenişehir Hava Limanı ile hava ulaşımı da yapılabilmektedir.

İnegöl Organize Sanayi Bölgesini kurma çalışmaları 1970'li yıllara dayanmaktadır. Dönemin Ticaret Bakanı Ahmet TÜRKEK'in destekleriyle İnegöl Belediyesi'nin ve İnegöl Ticaret ve Sanayi Odası'nın girişimleriyle o dönemin Bakanlar Kurulu'nun 24.12.1973 tarihli kararı ile kurulmuştur. İlk Müteşebbis Heyet 1977 yılında oluşmuştur. Sanayi ve Ticaret Bakanlığı'nın kredi desteği ve kontrolü ile alt yapısı kısa zamanda tamamlanan İOSB aynı zamanda Türkiye'nin ilk İlçe Organize Sanayi Bölgesi unvanını da elinde taşımaktadır.

Bilim Sanayi ve Ticaret Bakanlığının Sicil Defterinde 187 Sicil numarasıyla kayıtlı İnegöl Organize Sanayi Bölgesi, 4562 Sayılı Organize Sanayi Bölgeleri Kanunu Hükümlerine göre kurulmuş bir özel hukuk tüzel kişiliğidir. Organize Sanayi Bölgesi, 3.000.000 m²'lik bir alan üzerinde her türlü altyapı çalışmaları (Yol, Su, Elektrik, Kanalizasyon, Doğalgaz, İçme ve Kullanma Suyu Tesisleri, PTT, Sosyal Tesisler, Atıksu Arıtma, Atık Çamur Kurutma Tesisleri ve Camii) tamamlanmış olup sanayicilerin tüm ihtiyaçlarına cevap verilmektedir.

İnegöl Organize Sanayi Bölgesinin kuruluşu yaklaşık 40 yıl olduğu için İdare tarafından tahsis yapılabilecek herhangi bir sanayi parseli bulunmamaktadır. Tapu devirlerinin tamamı yapıldığı için değişen ekonomik şartlar gereği bazı parseller 2 veya 3. kez el değiştirmiştir.

2005 yılında yapılan Genel Kurul sonucunda Müteşebbis Heyet görevini tamamlayarak Sanayicimizin kendi içerisinde seçmiş olduğu Yönetim Kurulu'na bütün yetkilerini devretmiştir. 2007 yılının Aralık ayından itibaren de Yapı Ruhsatı ve Yapı Kullanma İzin Belgeleri, Bölge Müdürlüğü bünyesinde oluşturulan birim tarafından verilmeye başlanmıştır.

Organize Sanayi Bölgesinde 2023 yılı itibarıyla 108 parselde 70 kuruluş faaliyet göstermekte olup, toplam çalışan sayısı da 13.098'dir.

	2021			2022			2023		
SANAYİ GRUPLARI	Firma Sayısı	Parsel Sayısı	Çalışan Sayısı	Firma Sayısı	Parsel Sayısı	Çalışan Sayısı	Firma Sayısı	Parsel Sayısı	Çalışan Sayısı
Tekstil Ürünlerinin İmalatı	27	51	9441	27	51	9847	27	51	7999
Ağaç, Ağaç Ürünleri ve Mantar Ürünleri İmalatı	12	15	1488	12	15	1509	12	15	1454
Mobilya İmalatı	14	17	875	14	17	981	14	18	872
Gıda Ürünleri İmalatı	3	5	1003	3	5	666	3	5	575
Kauçuk ve Plastik Ürünlerin İmalatı	1	1	58	1	1	58	1	4	214
Kimyasalların ve Kimyasal Ürünlerin İmalatı	2	4	220	1	3	200	1	3	235
Diğer Metalik Olmayan Mineral Ürünlerin İmalatı (Cam Sanayi)	3	4	489	3	4	489	3	4	371
Ana Metal Sanayii	1	2	200	1	2	200	1	2	113
Kağıt ve Kağıt Ürünlerinin İmalatı	2	2	170	2	2	170	2	2	197
Diğer İmalatlar	5	7	1306	6	8	1366	6	4	1068
TOPLAM	70	108	15.250	70	108	15.486	70	108	13.098

Tablo 3. İnegöl Organize Sanayi Bölgesi Tesislerin Sektörel Dağılımı

Elektrik

Organize Sanayi Bölgesinin Elektrik Dağıtım hattı tamamen yer altı kablosuna dönüştürüldüğünden sanayi kuruluşları kaliteli enerji temin etmekte Elektrik enerjisi TEİAŞ'a ait Ana Trafo Merkezinden direkt alındığı içinde ucuz enerji kullanılmaktadır.

Doğalgaz

İnegöl Organize Sanayi Bölge Müdürlüğü 1995 yılında Doğalgaz dağıtım hattı projesi çalışmalarına başlamış; 1996 ikinci yarısında tamamlayarak Alt yapı işine başlanmıştır.

A Tipi İstasyon çalışmaları tamamlandıktan sonra Haziran 1997 yılından itibaren Bölgemizde üretim ve ısıtma amaçlı olmak üzere doğalgaz kullanımına geçilmiştir.

Atıksu Arıtma Tesis

Organize Sanayi Bölgesi ve İnegöl Belediyesi ortak Evsel ve Endüstriyel Atıksu Arıtma Tesislerinin 55.000 m³/gün kapasiteli olarak 1998 yılı Ağustos ayında temelleri atılmış, 2000 yılı Kasım ayından itibaren işletmeye alınmıştır.

Türkiye’de Endüstriyel ve Evsel nitelikli Atıksuların birlikte arıtıldığı ilk uygulama olan tesisin kapasitesi artırılarak; 130.000 m³/gün atıksu arıtabilecek duruma getirilmiştir.

160.000 m²’ lik bir alan üzerine kurulmuş olan Arıtma Tesisi; Biyolojik Arıtma, Difüzör ve Aeratör havalandırmalıdır. Ayrıca tesisten çıkan atık çamurun azaltılması teknolojisi olan Cannibal Sistemi, Amerika’dan satın alınarak ülkemizde ilk defa Organize Sanayi Bölgemizde uygulanmaktadır. Yaklaşık \$ 35.000.000’a mal olan Atıksu Arıtma Tesisi, Organize Sanayi Bölgesinde bulunan sanayicilere ön arıtmasız deşarj imkânı sağlamaktadır. Ayrıca kurulan Çamur Kurutma Tesisleri sayesinde çıkan atık çamurları susuzlaştırılarak geri dönüşümlü olarak kullanılabilecek hale getirilmektedir. Bu hali ile Türkiye de bir ilk olma özelliğini taşıyan Atıksu Arıtma Tesisleri, Gaz Motorları sayesinde kendi enerjisini üreterek egzoz gazlarından da faydalanarak çamur kurutma işlemi yapılmaktadır.

Şu anda tesisten deşarj edilen atık su sulama suyu kriterlerine uygun olarak deşarj edilmektedir. Tesiste hedeflenen, Avrupa Birliği Standartlarına uygun deşarj kriterlerine ulaşmaktır. Bunun için de Uludağ Üniversitesi Çevre Bölümü Başkanlığı ile bir protokol yapılmış, bu protokol çerçevesinde renk giderimi için de çalışmalar devam etmektedir. Arıtma maliyeti olarakta benzer tesislere göre çok daha ucuz işletme yapılabilmektedir.

Tesisin TSE Belgesi bulunan laboratuvarında günlük atıksu analizleri yapılabilmekte ve çevre kuruluşlara da hizmet verebilecek kapasitededir.

Organize Sanayi Bölgesi Yönetim Kurulu, Sanayici ve İnegöl Belediyesi’nin el ele vererek tamamı öz kaynak ile bitirilmiş olan tesisler işletme masrafları da bu kuruluşların özverileri ve çabaları ile kendi kaynaklarından karşılanmaktadır.

3.5.2. İnegöl Mobilya Ağaç İşleri İhtisas Organize Sanayi Bölgesi

İnegöl Mobilya Ağaç İşleri İhtisas Organize Sanayi Bölgesi 4562 Sayılı Organize Sanayi Bölgeleri Kanunu hükümleri çerçevesinde, Sanayi ve Ticaret Bakanlığının 11.05.2006 tarih ve 4660 sayılı yazısına istinaden ‘245’ sicil numarasına istinaden imzalanan kuruluş protokolü ile faaliyetlerini yürütmektedir.

İnegöl Mobilya Ağaç İşleri İhtisas Organize Sanayi Bölgesi olarak 2019 yılı itibari ile bölgemize 2 adet itfaiye aracı alımı yapılmış olup, Jandarma Karakol binası ile İtfaiye binası yapım işleri devam etmektedir.

İnegöl-Yenişehir Devlet Karayolu İle OSB’miz Arasındaki bağlantı sağlayan OSB Bağlantı yolun daha iyi hizmet vermek adına iyileştirme projeleri tamamlamış 2022 sonu itibari

ile 152.648,30 m² alanda sathi kaplama işlemi, 11.760,65 ton sıcak asfalt uygulaması yapılmıştır.

İnegöl Mobilya Ağaç İşleri İhtisas Organize Sanayi Bölgesi 2023 yılı sonu itibari ile 83 firma üretimine devam etmektedir. Faaliyet gösteren 83 firmada 6.311 kişi istihdam edilmektedir.

3.5.3. Yenice Organize Sanayi Bölgesi

Yenice Organize Sanayi Bölgesi'ne ait kuruluş protokolü Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nca 21.04.2015 tarihinde onaylanarak sicil kayıt defterine 306 sicil numarası ile işlenmiştir. 08 Ağustos 2017 tarihinde bölgemizin ıslah şartlarını yerine getirdiği Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığınca onaylanmış ve OSB unvanındaki "İslah" ibaresinin kaldırılarak Yenice Organize Sanayi Bölgesi olması uygun görülmüştür.

Yenice Organize Sanayi Bölgesi'nde 2019 yılı içerisinde Maliye Hazinesi'ne ait 9.740,44 m² Yenice OSB adına tescil edilmiştir. Bölgede; 40.000 m² parke taş ile yüzey kaplama çalışmaları yapılmıştır.

Yenice Organize Sanayi Bölgesi içerisinde bulunan tüm parsaller 4562 sayılı OSB Kanunu öncesinde tahsislidir. Bölgede 2023 yılı itibari ile 47 aktif firma mevcuttur ve bu firmalardaki toplam istihdam sayısı 3500'dür.

3.6. İNEGÖL'DEKİ ESNAF VE SANATKÂR ODALARI

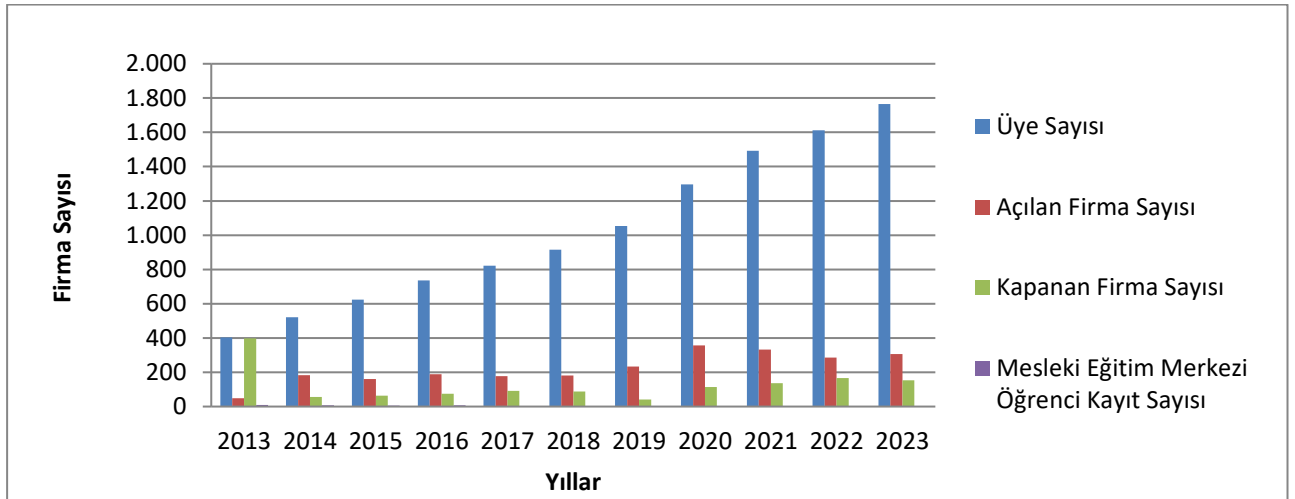
3.6.1. İnegöl Marangozlar ve Mobilyacılar Odası

İnegöl Marangozlar ve Mobilyacılar Odası'nda alınan verilere göre İNMOB' un üye sayısı 2008'den başlayarak 2013'e kadar her yıl azalış göstermiş, 2014 yılından itibaren ise artmıştır.

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Üye Sayısı	403	522	624	736	822	916	1053	1296	1492	1612	1765
Açılan Firma Sayısı	49	183	161	188	177	181	234	357	332	286	306
Kapanan Firma Sayısı	398	56	63	75	91	87	41	114	136	166	153
Mesleki Eğit. Mer. Öğrenci Kayıt Sayısı	10	8	6	7	0	0	0	0	0	0	0

Tablo 4. İNMOB Yıllara Göre Açılan ve Kapanan Firma Sayıları

Açılan firma sayılarına bakıldığında, 2009'dan 2012'ye dalgalı bir trend seyrettiği görülmektedir. Açılan firma sayısı 2009'dan 2010'a kadar açılan firma sayısı yaklaşık %32 artarak 28'e ulaşmış, 2011 yılında yine yaklaşık %32 artarak 37'e ulaşmış, 2012 yılında yaklaşık %26 artarak 46'ya ulaşmış, 2013 yılında yaklaşık %6 artarak 49'a ulaşmış, 2014 yılında %273 artarak 183'e ve 2015 yılında %12'lik bir azalışla açılan firma sayısı 161'e düşmüş, 2016 yılında ise %17 artarak 188'e ulaşmış, 2017 yılında %5'lik oranda 177'ye düşmüş, 2018 yılında ise %2 artarak 181'e ulaşmış, 2019 yılında ise %29 artışla bu sayı 234'e yükselmiştir. 2018 yılından itibaren dalgalı seyir eden açılan firma sayıları sabit yükseliş trendine başlamıştır. Bu noktada üye sayısı 2020 yılında % 23.07 artış göstermiştir. 2021 yılında %15.01 artış göstermiştir. 2022 yılında %8.04 artarak 1612'ye yükselmiştir. 2023 yılında ise üye sayısı %9.49 artarak 1765'e yükselmiştir.

Şekil 9. İNMOB Yıllara Göre Açılan ve Kapanan Firma Sayıları Grafiği

Kapanan firma sayıları da 2008'den 2014'e dalgalı bir trend seyretmiştir. 2008'de 230 olan kapanan firma sayısı 2009'da %38 azalarak 142'ye düşmüştür.

2010'da yaklaşık %56'lık bir azalışla 63, 2011 yılında da yaklaşık %230 artarak 208, 2012 yılında %43'lük düşüşle 118, 2013 yılında %237 oranında artışla 398, 2014 yılında yaklaşık %86'lık bir azalışla 56, 2015 yılında %11 oranında artışla 63, 2016 yılında %19 oranında artışla 75, 2017 yılında ise %21'lik artışla 91, 2018 yılında %2 düşüşle 87, 2019 yılında ise %52 azalış ile 41 olarak belirlenmiştir. 2020 yılında firma kapanma sayısında bir hızlanma gözükmemektedir.

Bu kapanmaların en büyük etkeni olarak Covid-19 ve pandemi sürecinin getirdiği ekonomik darlıktır. Kapanma oranında dönem içerisinde %64,03 artış bulunmaktadır. 2021

yılında ise firma kapanma sayısındaki artış devam etmiş ve kapanan firma sayısı %19 artarak 136'ya çıkmıştır.

2022 yılında firma kapanma sayıları yine artarak devam etmiş ve kapanan firma sayısı %22,06 artarak 166'ya çıkmıştır. 2023 yılında ise kapanan firma sayısı %8,49 azalarak 153'e düşmüştür.

Mesleki Eğitim Merkezi'ne kayıt olan öğrenci sayısı 2008'de 28 iken 2009 yılında yaklaşık %60 azalarak 11 olmuştur. 2010'da yaklaşık %27 oranında artış göstererek 14 olan kayıt olan öğrenci sayısı, 2011 yılında sadece bir kişi farkla 13 kişi, 2012 yılında yine bir kişi farkla 12 kişi, 2013 yılında 10 kişi, 2014 yılında 8 kişi ve 2015 yılında 6 kişi, 2016 yılında 7 kişi olarak belirlenmiş olup 2017 yılından sonra Mesleki Eğitim Merkezi'ne kayıt gerçekleşmemiştir.

3.6.2. Diğer Esnaf ve Sanatkâr Odaları

İnegöl'de bulunan diğer esnaf odarının mevcut üye sayıları ile 2023 yılında gerçekleşen üye kaydı ve kayıt silme işlemleri ve ait bilgiler aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Esnaf Odası	Mevcut Üye	Üye Kaydı	Silinen Üye
İnegöl Şoförler ve Otomobilciler Odası	1222	118	97
İnegöl Köfteci-Aşçı-Tatlıcı ve Benzerleri Odası	841	139	69
İnegöl Arabacı-Demirci ve Madeni Sanatkârlar Odası	808	85	39
İnegöl Elektrikçiler ve Benzerleri Odası	393	72	41
İnegöl Berberler ve Kuaförler Esnaf ve Sanatkârlar Odası	514	77	50
İnegöl Meyveciler, Sebzeciler ve Pazarcılar Esnaf Odası	431	42	25
İnegöl Keresteciler ve Benzerleri Odası	120	20	19
İnegöl Terziler ve İşçileri Esnaf ve Sanatkârlar Odası	562	71	29
İnegöl Kahveciler, Büfeciler Esnaf Odası	495	58	114
İnegöl Kırtasiyeciler, Züccacıyeciler, Hırdavatçılar ve Bakkallar Esnaf Odası	1128	163	102

Tablo 5. Esnaf ve Sanatkâr Odaları 2023 yılı Üye İstatistikleri

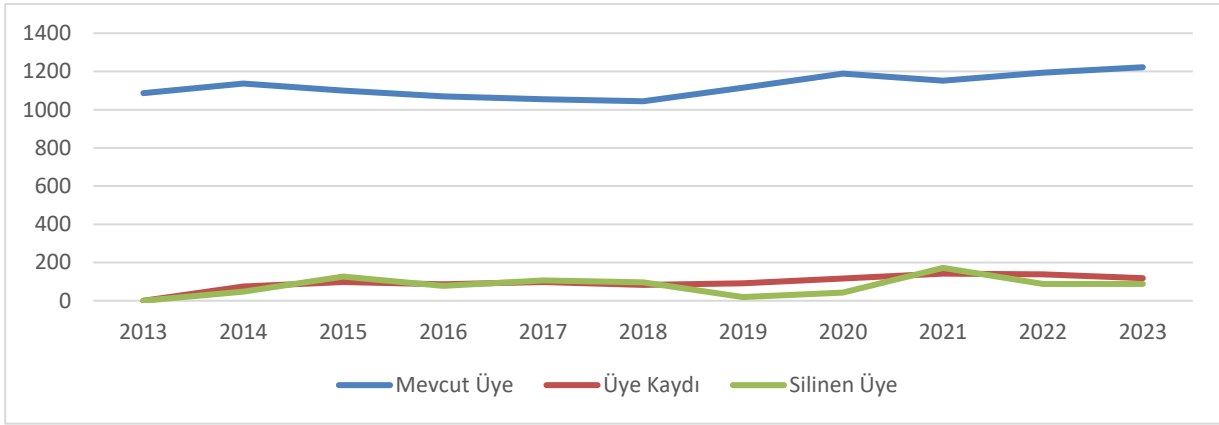
İnegöl Şoförler ve Otomobilciler Odası

İnegöl Şoförler ve Otomobilciler Odası'nın mevcut üye sayısına bakıldığında, 2013 yılında bir önceki yıla kıyasla üye sayısının %36 oranında düştüğü ve 2013 – 2020 yılları arasında aynı düzeyde seyrettiği görülmektedir.

2013-2021 yılı itibariyle Odaya yeni kayıt olan üye sayısı ile kaydı silinen üye sayılarının birbirini dengelemektedir. 2022 yılında odadan kaydını sildiren kişi sayısı 88'e düşerek yeni kayıt olan üye sayısının altında kalmıştır. 2023 yılında ise kaydını sildiren üye sayısı 2022 yılına göre yükselerek 97'ye yükselmiştir ama yeni kayıt olan üye sayısının altında kalmıştır.

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Mevcut Üye	1087	1137	1100	1070	1055	1044	1115	1189	1152	1193	1222
Üye Kaydı	-	75	98	87	98	83	92	117	142	139	118
Silinen üye	-	48	126	78	106	96	20	43	172	88	97

Tablo 6. İnegöl Şoförler ve Otomobilciler Odası Üye İstatistikleri Tablosu

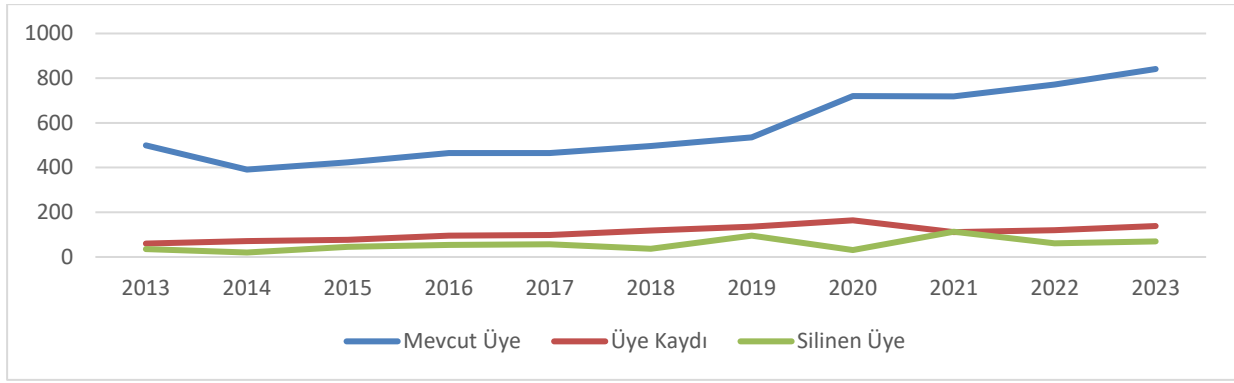
Şekil 10. İnegöl Şoförler ve Otomobilciler Odası Üye İstatistikleri Grafiği

İnegöl Köfteci-Aşçı-Tatlıcı ve Benzerleri Odası

İnegöl Köfteci-Aşçı-Tatlıcı ve Benzerleri Odası'nın mevcut üye sayısına bakıldığında, 2014 yılında bir önceki yıla kıyasla üye sayısının %22 oranında düştüğü ve 2014-2021 yılları arasında üye sayısının tekrar düzenli olarak arttığı görülmektedir. 2022 yılında odadan kaydını sildiren kişi sayısı 61'e düşerek yeni kayıt olan üye sayısının altında kalmıştır. 2023 yılında ise kaydını sildiren üye sayısı 69 yükselmiştir.

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Mevcut Üye	500	391	423	465	465	497	535	720	718	771	841
Üye Kaydı	60	71	77	96	99	118	135	164	111	120	139
Silinen üye	36	20	45	54	57	37	95	31	113	61	69

Tablo 7. İnegöl Köfteci-Aşçı-Tatlıcı ve Benzerleri Odası Üye İstatistikleri Tablosu

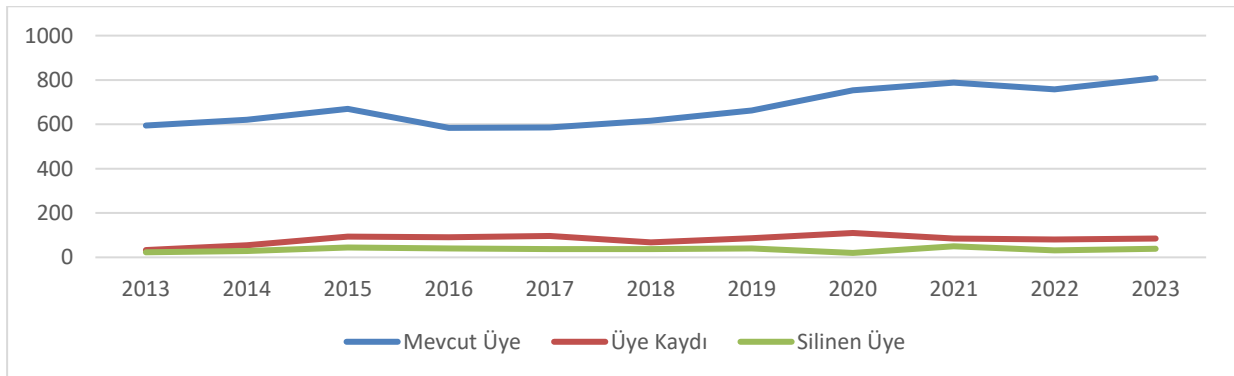
Şekil 11. İnegöl Köfteci-Aşçı-Tatlıcı ve Benzerleri Odası Üye İstatistikleri Grafiği

İnegöl Arabacı-Demirci ve Madeni Sanatkârlar Odası

İnegöl Arabacı-Demirci ve Madeni Sanatkârlar Odası'nın mevcut üye sayısına bakıldığında, 2013 - 2015 yılları arasında üye sayısının düzenli olarak artmış, 2016 yılında bir önceki yıla kıyasla üye sayısının %12 oranında düştüğü ve 2016-2020 yılları arasında üye sayısının tekrar düzenli olarak arttığı görülmektedir. 2022 yılında ise diğer yıllara kıyasla düşüş yaşandığı fakat 2023 yılında artış olduğu ve yeni üye kayıt sayısı 85 kişi olduğu görülmektedir.

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Mevcut Üye	595	620	670	584	586	616	663	753	788	757	808
Üye Kaydı	33	54	94	91	96	67	87	110	85	81	85
Silinen üye	23	29	44	40	37	37	40	20	50	32	39

Tablo 8. İnegöl Arabacı-Demirci ve Madeni Sanatkarlar Odası Üye İstatistikleri Tablosu

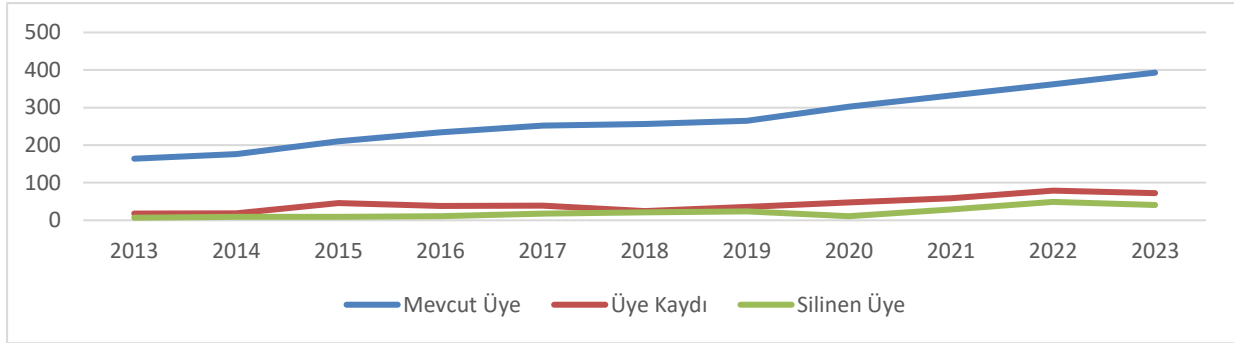
Şekil 12. İnegöl Arabacı-Demirci ve Madeni Sanatkârlar Odası Üye İstatistikleri Grafiği

İnegöl Elektrikçiler ve Benzerleri Odası

İnegöl Elektrikçiler ve Benzerleri Odası'nın mevcut üye sayısına bakıldığında, 2013 - 2023 yılları arasında üye sayısının sürekli olarak arttığı görülmektedir.

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Mevcut Üye	164	176	210	234	252	256	265	302	332	362	393
Üye Kaydı	18	19	46	38	39	25	36	48	59	79	72
Silinen üye	7	9	9	11	18	21	24	11	29	49	41

Tablo 9. İnegöl Elektrikçiler ve Benzerleri Odası Üye İstatistikleri Tablosu

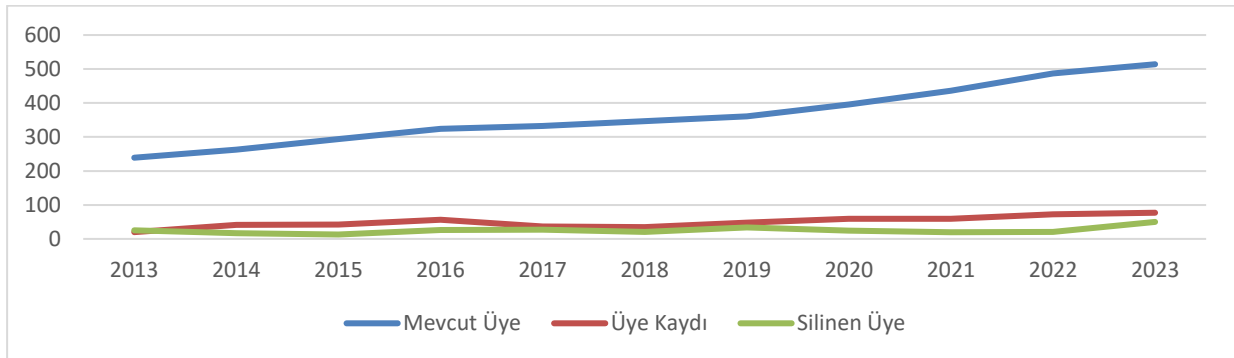
Şekil 13. İnegöl Elektrikçiler ve Benzerleri Odası Üye İstatistikleri Grafiği

İnegöl Berberler ve Kuaförler Esnaf ve Sanatkârlar Odası

İnegöl Berberler ve Kuaförler Esnaf ve Sanatkârlar Odası'nın mevcut üye sayısına bakıldığında, 2013 - 2023 yılları arasında üye sayısının düzenli olarak arttığı görülmektedir. 2023 yılında kaydını sildiren üye sayısı da artarak 50'ye yükselmiştir.

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Mevcut Üye	239	263	294	324	332	347	361	396	436	487	514
Üye Kaydı	20	41	42	56	37	35	48	59	59	72	77
Silinen üye	25	17	13	26	27	21	34	24	20	21	50

Tablo 10. İnegöl Berberler ve Kuaförler Esnaf ve Sanatkârlar Odası Üye İstatistikleri Tablosu

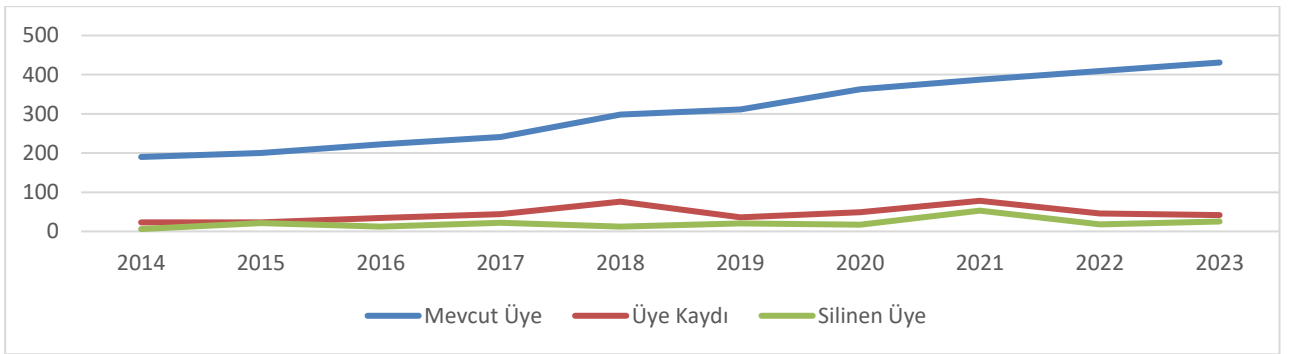
Şekil 14. İnegöl Berberler ve Kuaförler Esnaf ve Sanatkârlar Odası Üye İstatistikleri Grafiği

İnegöl Meyveciler, Sebzeciler ve Pazarcılar Esnaf Odası

İnegöl Meyveciler, Sebzeciler ve Pazarcılar Esnaf Odası'nın mevcut üye sayısına bakıldığında, 2013 yılında bir önceki yıla kıyasla üye sayısının %11 oranında düştüğü ve 2013 yılından sonra üye sayısının tekrar düzenli olarak arttığı görülmektedir.

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Mevcut Üye	180	190	200	222	241	298	311	363	387	409	431
Üye Kaydı	18	23	23	34	44	76	36	49	78	46	42
Silinen üye	36	6	21	12	22	12	20	17	53	18	25

Tablo 11. İnegöl Meyveciler, Sebzeciler ve Pazarcılar Esnaf Odası Üye İstatistikleri Tablosu

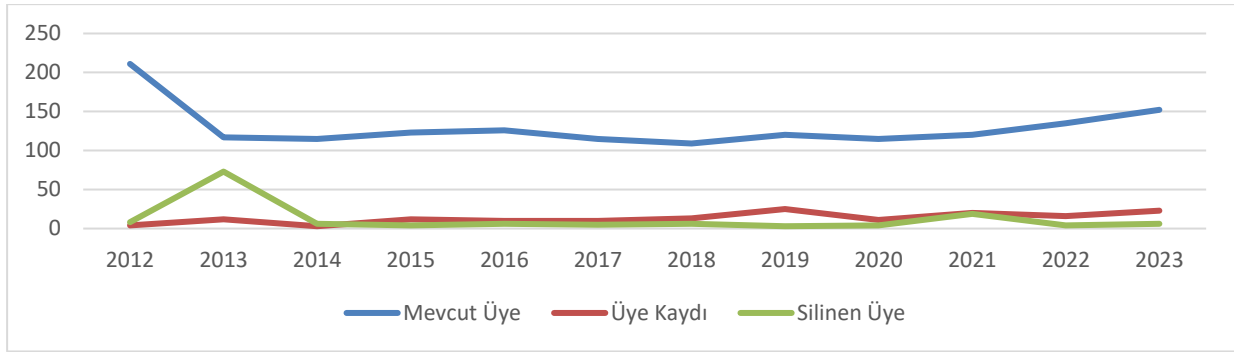
Şekil 15. İnegöl Meyveciler, Sebzeciler ve Pazarcılar Esnaf Odası Üye İstatistikleri Grafiği

İnegöl Keresteciler ve Benzerleri Odası

İnegöl Keresteciler ve Benzerleri Odası'nın mevcut üye sayısına bakıldığında 2013 yılında bir önceki yıla kıyasla üye sayısının %44 oranında düşüş yaşadığı ve 2013-2016 yılları arası tekrar artış göstermiştir. 2016 yılından sonra üye sayısının tekrar düştüğü görülmektedir. 2023 yılında ise silinen üye sayısı 6, üye kaydının ise %43.75 artarak 23 olmuştur.

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Mevcut Üye	117	115	123	126	115	109	120	115	120	135	152
Üye Kaydı	12	3	12	10	10	13	25	11	20	16	23
Silinen üye	73	6	4	6	5	6	3	4	19	4	6

Tablo 12. İnegöl Keresteciler ve Benzerleri Odası Üye İstatistikleri Tablosu

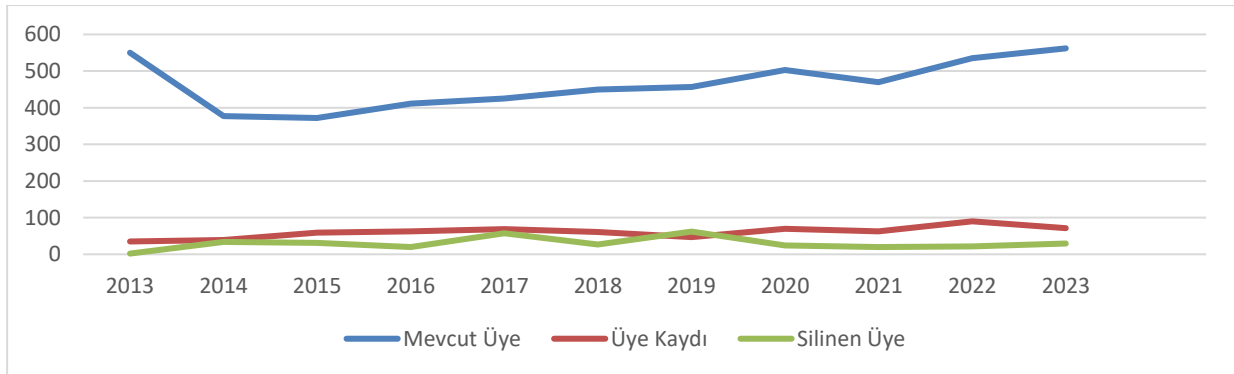
Şekil 16. İnegöl Keresteciler ve Benzerleri Odası Üye İstatistikleri Grafiği

İnegöl Terziler ve İşçileri Esnaf ve Sanatkarlar Odası

İnegöl Terziler ve İşçileri Esnaf ve Sanatkarlar Odası'nın mevcut üye sayısına bakıldığında, 2014 yılında 2013 yılına kıyasla üye sayısının %31 oranında düştüğü ve 2014-2020 yılları arasında üye sayısının tekrar düzenli olarak arttığı görülmektedir. 2021 yılında ise üye sayısında %6 oranında düşüş yaşandığı görülmektedir. 2022 ve 2023 yıllarında ise üye sayısı tekrar artışa geçmiştir.

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Mevcut Üye	550	377	372	411	425	450	457	503	470	535	562
Üye Kaydı	35	39	59	63	69	61	47	70	63	90	71
Silinen üye	2	34	31	20	57	27	62	24	20	22	29

Tablo 13. İnegöl Terziler ve İşçileri Esnaf ve Sanatkarlar Odası Üye İstatistikleri Tablosu

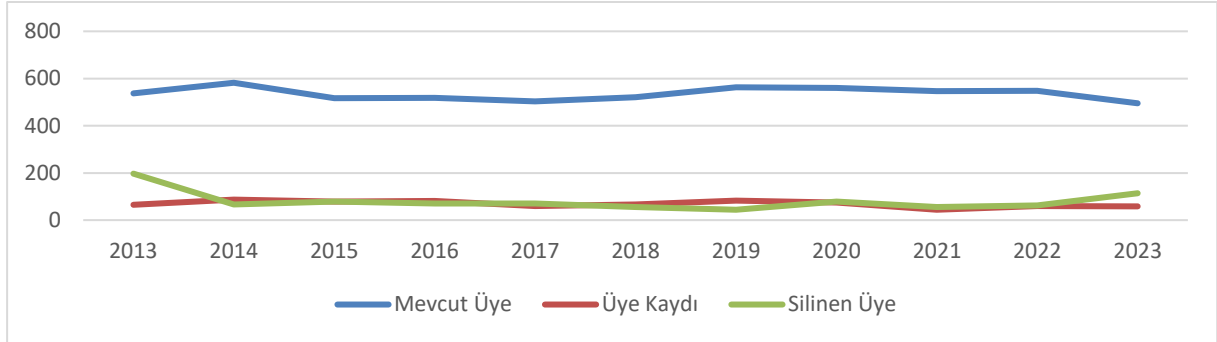
Şekil 17. İnegöl Terziler ve İşçileri Esnaf ve Sanatkarlar Odası Üye İstatistikleri Grafiği

İnegöl Kahveciler, Büfeciler Esnaf Odası

İnegöl Kahveciler, Büfeciler Esnaf Odası'nın mevcut üye sayısına bakıldığında, 2013 yılından 2017 yılına kadar düzenli olarak düştüğü ve 2017 yılından sonra üye sayısının tekrar arttığı görülmektedir. 2019 yılından itibaren ise belirgin olmayan bir düşüş gözlenmektedir. 2023 yılında ise silinen üye kayı 114'e yükselerek belirgin bir yükseliş görülmüştür.

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Mevcut Üye	537	582	517	518	503	521	563	560	547	548	495
Üye Kaydı	65	87	79	82	59	67	83	74	44	60	58
Silinen üye	197	66	78	71	70	55	44	78	56	63	114

Tablo 14. İnegöl Kahveciler, Büfeciler Esnaf Odası Üye İstatistikleri Tablosu

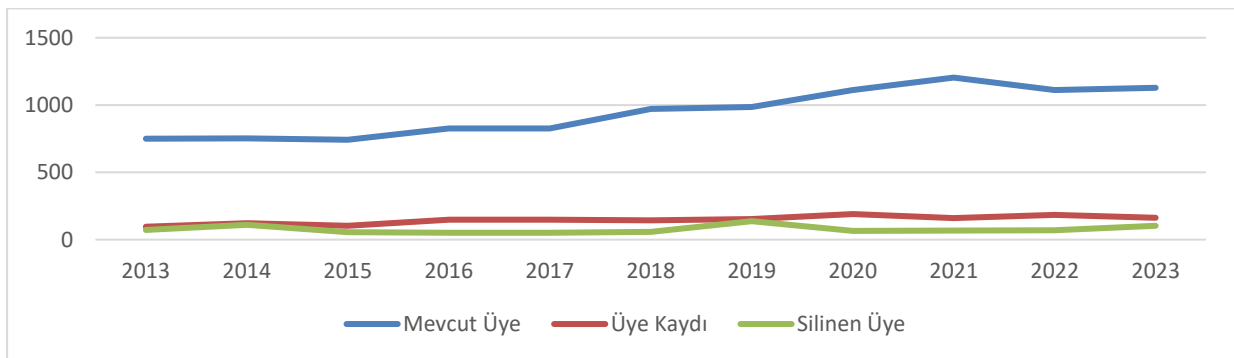
Şekil 18. İnegöl Kahveciler, Büfeciler Esnaf Odası Üye İstatistikleri Grafiği

İnegöl Kırtasiyeciler, Züccaciyeciler, Hırdavatçılar ve Bakkallar Esnaf Odası

İnegöl Kırtasiyeciler, Züccaciyeciler, Hırdavatçılar ve Bakkallar Esnaf Odası'nın mevcut üye sayısına bakıldığında 2013 yılından 2015 yılına kadar düştüğü ve 2015 yılında sonra üye sayısının tekrar düzenli olarak arttığı görülmektedir. 2022 yılında ise üye sayısında düşüş görülmektedir.

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Mevcut Üye	750	753	742	825	825	970	985	1111	1204	1112	1128
Üye Kaydı	96	123	104	147	147	143	152	190	160	184	163
Silinen üye	72	111	56	51	51	57	137	64	67	70	102

Tablo 15. İnegöl Kırtasiyeciler ve Bakkallar Esnaf Odası Üye İstatistikleri Tablosu

Şekil 19. İnegöl Kırtasiyeciler ve Bakkallar Esnaf Odası Üye İstatistikleri Grafiği

3.7. SAĞLIK

İnegöl’de, 1 devlet hastanesi (355 yatak kapasiteli), 1 dış hastanesi, 2 özel hastane ve 1 tıp merkezi mevcuttur. 01.10.2009 tarihi itibarıyla Aile Hekimliği Uygulamasına geçilmiş olup, Sağlık Grup Başkanlığı Toplum Sağlığı Merkezi oluşturulmuş ve Sağlık Ocakları Aile Sağlığı Merkezine dönüştürülmüştür. Böylelikle, 23 adet olan Toplum Sağlığı Merkezi’nin 21 tanesi aktif olarak çalışmaktadır.

3.7.1. *İnegöl Devlet Hastanesi*

İnegöl ilçesinde Nisan 2005’e kadar Devlet Hastanesi ve SSK Hastanesi adıyla iki hastane mevcutken bu tarihten sonra sağlık hizmetlerinin birleştirilmesiyle SSK Hastanesi Devlet Hastanesi bünyesine katılmıştır. Bu birleşmeden sonra oluşan 355 yataklı İnegöl Devlet Hastanesi’nde dâhiliye hizmetleri eski SSK Hastanesi binasında, cerrahi hizmetleri de devlet hastanesi binasında verilmeye başlanmıştır.

2015 yılında İnegöl Devlet Hastanesi şehir merkezindeki tam donanımlı yeni binasına taşınarak ilçe halkına hizmet vermeye başlamıştır. 370 yataklı İnegöl Devlet Hastanesi’nde 2023 yılı itibarı ile toplam 1.147 personel görev yapmaktadır.

3.7.2. *İnegöl Ağız ve Diş Sağlığı Merkezi*

Alanyurt Mahallesi’nde 4.686 m²’lik arsa üzerinde yapımı tamamlanan 40 ünitelik Ağız ve Diş Sağlığı Merkezi 27.06.2016 tarihinden itibaren hizmet vermeye başlamıştır. Ağız ve Diş Sağlığı Merkezi’nde 2021 yılından itibaren 34 hekim, 27 sağlık personeli ve 45 işçi görev yapmaktadır. Ayrıca 51 tedavi ünitesi yer almaktadır.

3.7.3. *Aile Sağlığı Merkezleri*

İnegöl Toplum Sağlığı Merkezi’ne bağlı olmak üzere toplam 23 adet aile sağlığı merkezi mevcuttur. Ayrıca bina işlemleri sonrası faaliyete geçecek olan ve Bakanlık onayı alınmış ve planlaması yapılmış 2 adet aile sağlığı merkezi bulunmaktadır.

İnegöl Toplum Sağlığı Merkezi Hazineye ait binada, İnegöl merkezde bulunan 1 No'lu Turgutalp Aile Sağlığı Merkezi ve 7 No'lu Alanyurt Aile Sağlığı Merkezi mülkiyeti Sağlık Bakanlığı'na ait olup 2 No'lu Orhaniye Aile Sağlığı Merkezi, 3 No'lu Hamidiye Aile Sağlığı Merkezi, 4 No'lu Hanife Selçuk Teşik Aile Sağlığı Merkezi, 5 No'lu Şükrü Özdilek Aile Sağlığı Merkezi, 8 No'lu Akhisar Aile Sağlığı Merkezi, 9 No'lu Huzur Aile Sağlığı Merkezi ve 14 No'lu Mesudiye Aile Sağlığı Merkezi'nin mülkiyeti ise İnegöl Belediyesi'ne aittir. Merkezde bulunan 6 No'lu Cuma Aile Sağlığı Merkezi Hazine'ye ait olup 13 No'lu 6 Eylül Aile Sağlığı Merkezi, 16 No'lu Kemalpaşa Mahallesi Aile Sağlığı Merkezi, 18 No'lu Süleymaniye Aile Sağlığı Merkezi, 19 Nolu Mahmudiye Aile Sağlığı Merkezi, 21 No'lu Doğanalp aile Sağlığı Merkezi 22 No'lu Ertuğrulgazi Aile Sağlığı Merkezi, 23 No'lu Osmaniye Aile Sağlığı Merkezi 'nin mülkiyeti şahsa ait olup özel mülkiyettir.

Yenice Beldemizde faaliyetini sürdüren 10 No'lu Yenice Aile Sağlığı Merkezi'nin mülkiyeti Belediyeye; Cerrah Beldemizde faaliyetini sürdüren 12 No'lu Cerrah Aile Sağlığı Merkezi, Kurşunlu Beldemizde faaliyetini sürdüren Kurşunlu 11 No'lu Aile Sağlığı Merkezi ve Akhisar Mahallemizde Faaliyetini sürdüren 15 No'lu Baykoca TOKİ Aile Sağlığı Merkezi mülkiyeti ise Sağlık Bakanlığı'na aittir. İnegöl Toplum Sağlık Merkezi ile bağlı kurumlara hizmet veren resmi araç sayısı 4 şirket aracı mevcuttur.

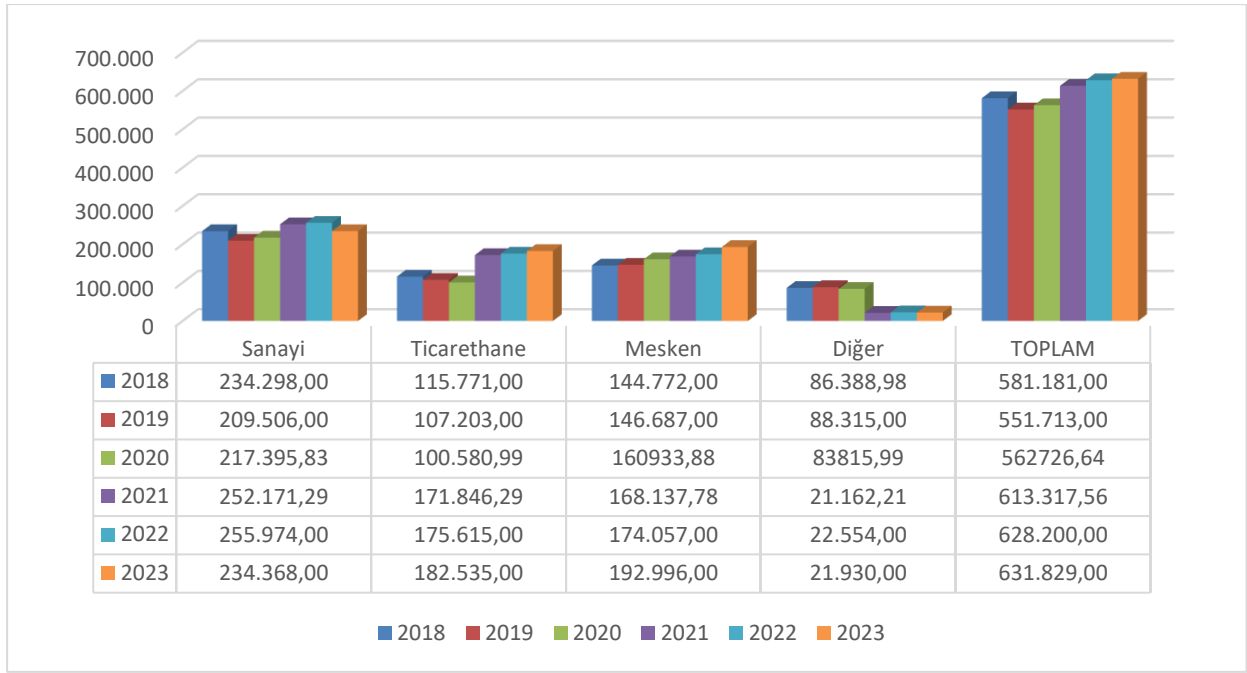
3.7.4. Sağlık Evleri

İnegöl Merkez ve Beldelerdeki Aile Sağlığı Merkezlerine bağlı Şehitler, Çavuşköy, Sungurpaşa, Hamzabey, Kulaca, Şipali, Tekke, Küçükyenice, Mezit, Tahta Köprü, Gündüzlü, Maden, Hayriye ve Hamamlı olmak üzere toplam 14 sağlık evleri mevcut olup bunlardan yalnızca 5 personel olarak ebe görev yapmaktadır.

3.8. ENERJİ TÜKETİMİ

3.8.1. Elektrik Enerjisi Tüketimi

UEDAŞ İnegöl İşletme Müdürlüğü'nden alınan bilgiye göre 2023 yılında abone grubuna göre elektrik tüketimi; meskende 192.996 MW/h, sanayide 234.368 MW/h, ticarethane kategorisinde 182.535 MW/h, tarımsal sulamada 8.827 MW/h aydınlatmada ise 13.727 MW/h olarak gerçekleşmiştir.

Şekil 20. Yıllara ve Kullanıcılarına Göre Elektrik Tüketimi Grafiği

Sanayi elektrik tüketimi 2019 yılında düşüş göstermiş, sonraki yıllarda ise artışa geçmiştir. Ticarethane elektrik tüketiminin 2018 yılından 2020 yılına kadar düşüş gösterdiği sonrasında ise artışa geçtiği görülmektedir. Mesken elektrik tüketimi 2018’den 2023’e her yıl ufak artışlarla devam etmiştir. Toplam elektrik tüketimi verilerini incelediğimizde ise 2019 yılında bir miktar düşüş yaşanırken sonraki yıllarda İnegöl’ün elektrik tüketiminin artmakta olduğu görülmektedir.

3.8.2. Doğalgaz Tüketimi

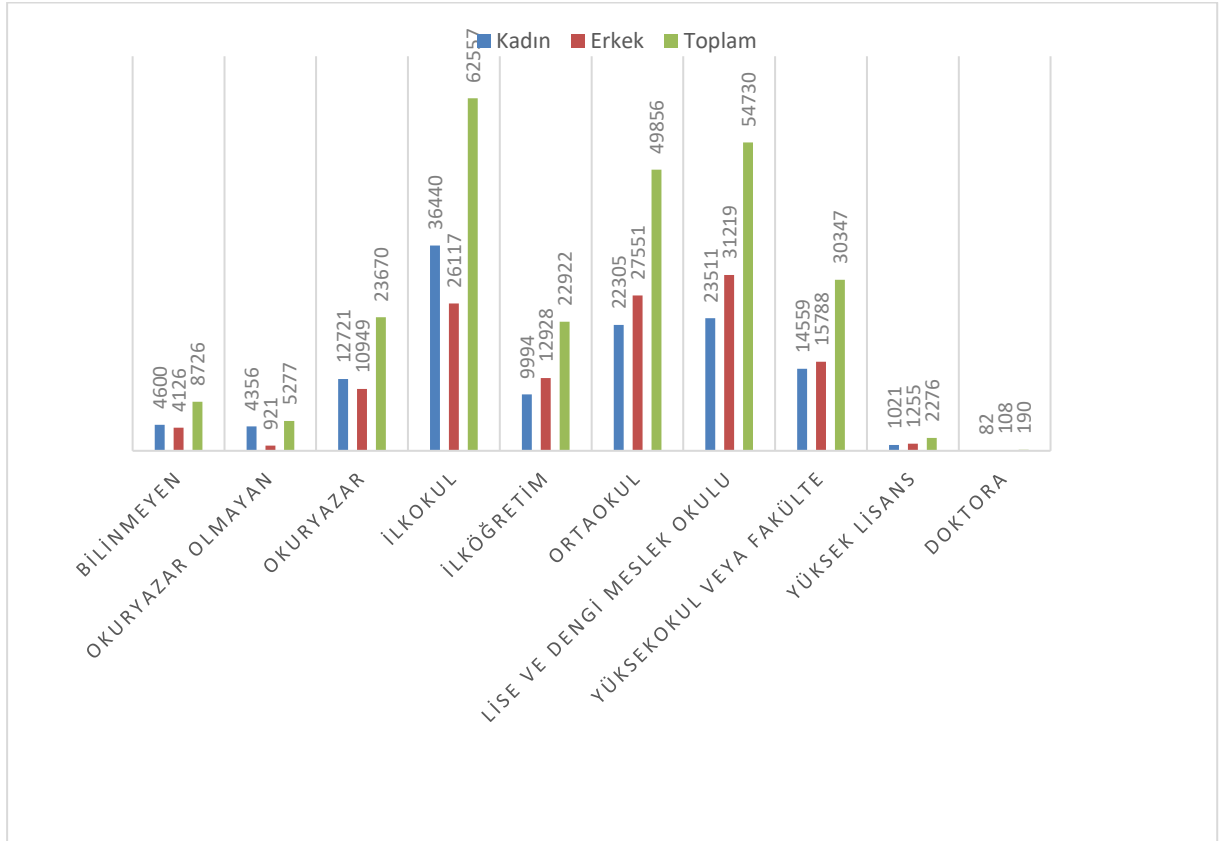
İnegöl Organize Sanayi Bölgesi’nde 1995 yılında başlanan doğalgaz dağıtım hattı projesi 1996 yılında tamamlanarak Haziran 1997’den itibaren fabrikalarda kullanılmaya başlanmıştır. Ayrıca iki sanayi kuruluşu da doğalgazdan elektrik enerjisi elde etmek amacıyla doğalgaz dönüşüm santrali kurmuştur.

İnegöl’de 2 adet doğalgaz şehir giriş istasyonu ve 10 adet bölge regülatörü mevcuttur. İngaz A.Ş.’den alınan verilere göre 2023 yılı itibariyle; 58.693,64 metre çelik hat, 671.093,73 metre polietilen hat imalatı tamamlanmıştır. 2023 yılı içerisinde doğalgaz kullanımı 120.329.553,57 Sm³, toplam abone sayısı ise 91.164’dır.

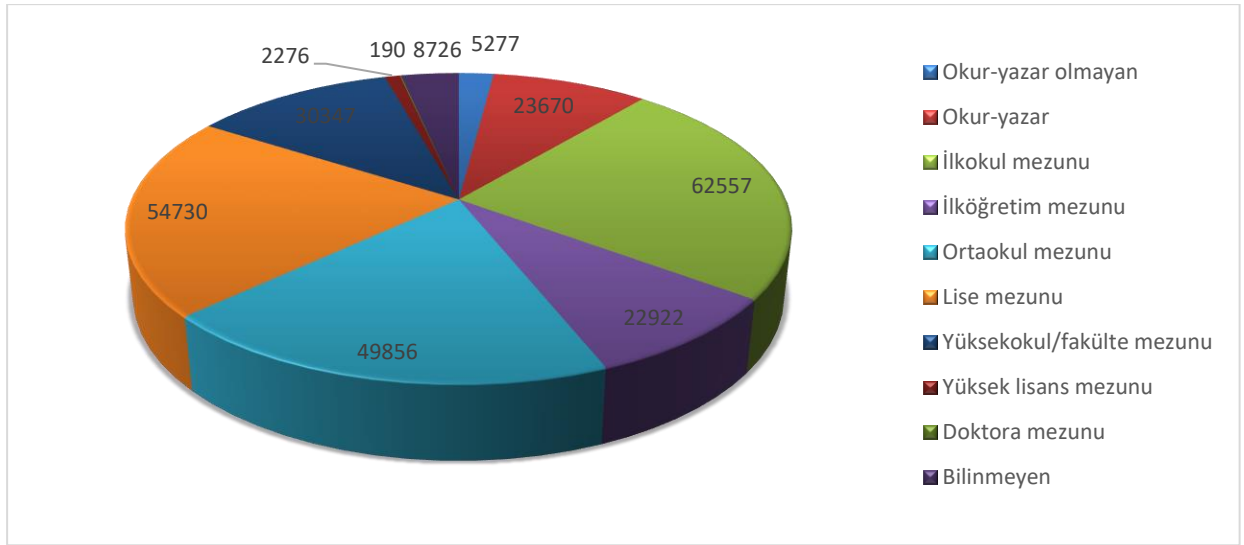
3.9. EĞİTİM

3.9.1. İnegöl'ün Genel Eğitim Durumu

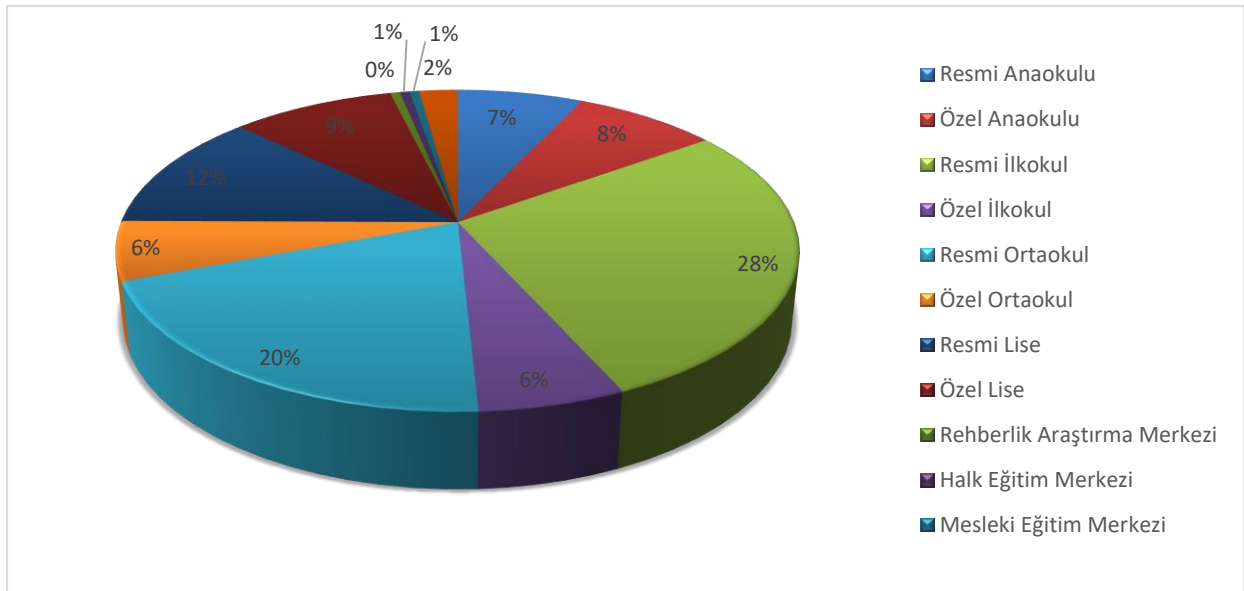
Ulusal Eğitim İstatistiklerine göre İnegöl'de yaşayan vatandaşların okuma yazma durumu ve eğitim düzeylerine ilişkin veriler aşağıdaki grafiklerde verilmektedir. İlçe merkezinde yaşayan 6 yaş üzeri nüfus dikkate alınarak derlenmiştir. İlçenin 2022 yılında 6 yaş üzeri nüfusu 260.551'dir.

Şekil 21. İlçe Nüfusunun Eğitim Durumu Grafiği

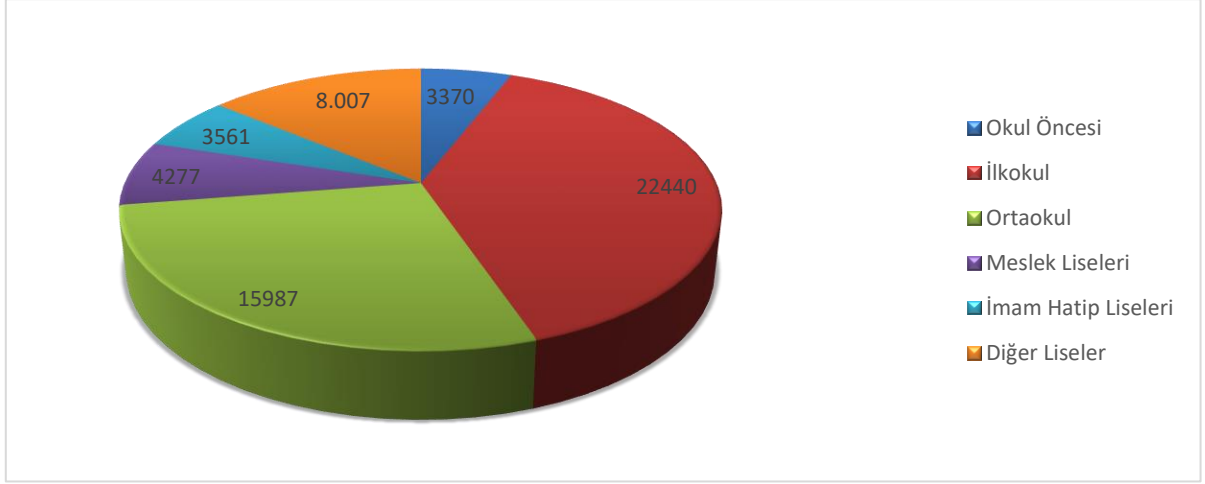
Şekil 22. Eğitim Durumunun Nüfusa Dağılımı

Şekil 23. Okul Türlerinin Dağılımı

2023 yılı itibariyle İnegöl’de özel okullar da dâhil 28 anaokulu, 63 ilkokul, 48 ortaokul, 39 lise, 1 rehberlik araştırma merkezi, 1 halk eğitim merkezi, 1 mesleki eğitim merkezi ve 4 özel eğitim okulu olmak üzere toplam 185 tane okul bulunmaktadır.

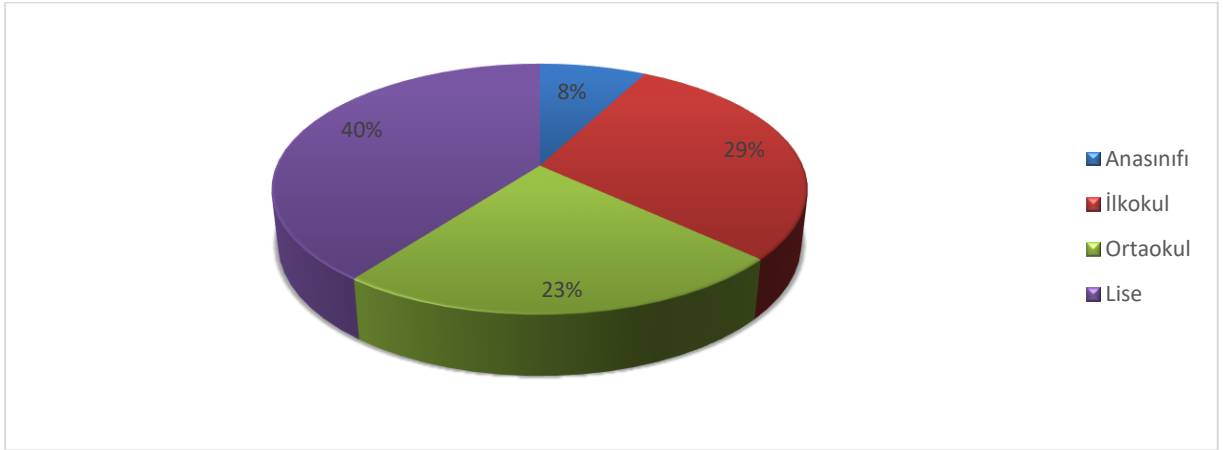
Ayrıca ilçede 10 özel rehabilitasyon merkezi, 11 özel yurt, 13 sürücü kursu, 10 özel öğretim kursu ve 16 özel muhtelif kurs bulunmaktadır.

Şekil 24. Okul Türlerine Göre Öğrenci Dağılımı

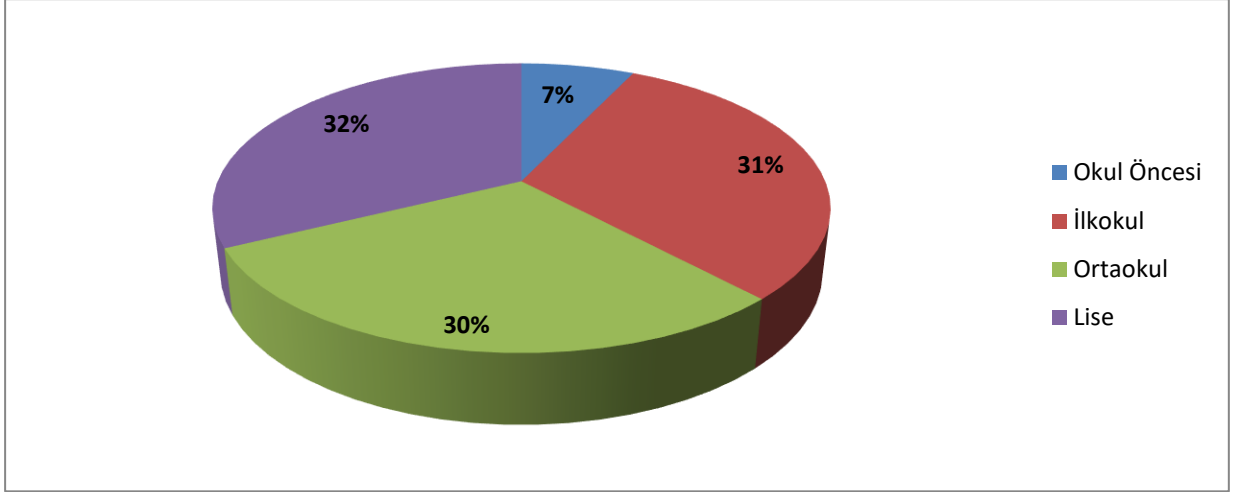
Okul türlerine göre öğrenci dağılımına baktığımızda toplam öğrenci sayısı olan 57.642'nin %39'unu ilkokul öğrencileri oluşturmaktadır. İlkokulda öğrenim gören toplam öğrenci sayısı 22.440'tır.

Diğer okul türlerinde ise; 15.987 öğrenci ortaokulda, 8.007 öğrenci liselerde, 3370 öğrenci okul öncesi okullarda, 4277 öğrenci Meslek Lisesinde ve 3561 öğrenci İmam Hatip Lisesinde eğitim-öğretim görmektedir.

Şekil 25. Okul Türlerine Göre Derslik Sayısı Dağılımı

İnegöl'de bulunan okullardaki toplam derslik sayısı 1929 olup bunların %29'unu oluşturan 562 derslik ilkokullarda bulunmaktadır. Toplam derslik sayısının %23'sini oluşturan 452 derslik ortaokullarda, %40'ini oluşturan 766 derslik liselerde ve %8'sini oluşturan 149 derslik ise anasınıflarında mevcuttur.

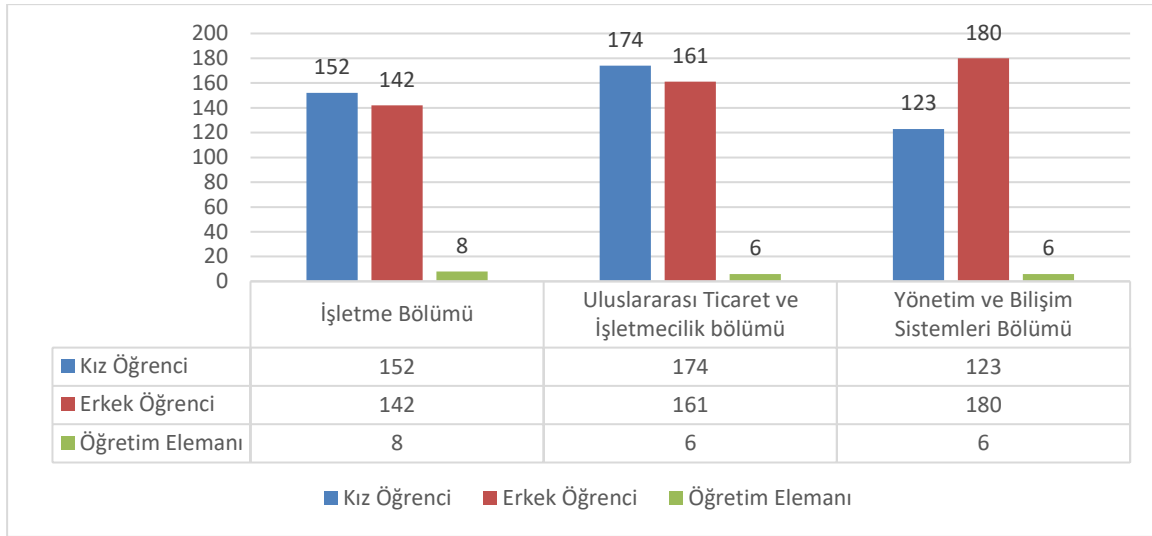

Şekil 26. Eğitim Kurumlarında Çalışanların Dağılımı

Milli Eğitim’e bağlı eğitim kurumlarında toplam 3.518 kişi görev yapmaktadır.

3.9.2. Bursa Uludağ Üniversitesi İnegöl İşletme Fakültesi

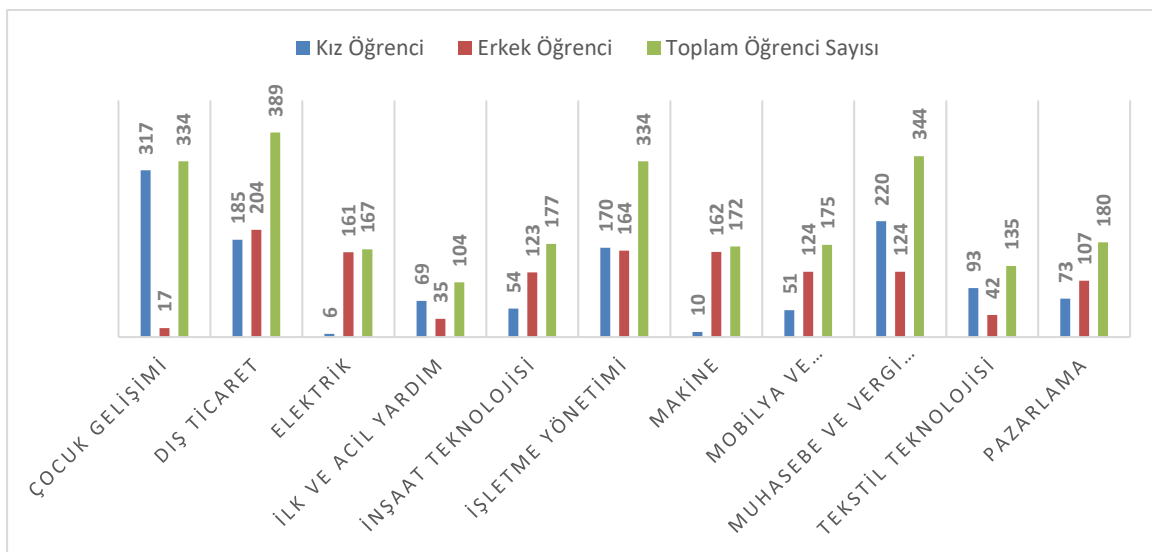
2012-2013 öğrenim döneminde İşletme Bölümünde 46 öğrenci ile eğitim ve öğretim sürecine başlamıştır. 2017-2018 yıllarında ise İşletme Bölümüne 68, Uluslararası Ticaret ve İşletmecilik Bölümüne 75 ve Yönetim ve Bilişim Sistemleri Bölümüne 68 öğrenci kayıt yaptırmıştır. 2018-2019 yıllarında da İşletme Bölümüne 210, Uluslararası Ticaret ve İşletmecilik Bölümüne 263 ve Yönetim ve Bilişim Sistemleri Bölümüne 172 öğrenci kayıt yaptırmıştır. Her geçen yıl öğrenci kapasitesini artıran fakültenin, 2019-2020 yılı eğitim-öğretim döneminde İşletme Bölümünde mevcut 307’dir. Uluslararası Ticaret ve İşletmecilik 357 iken 2020’de 355’e düşmüştür. Yönetim ve Bilişim Sistemleri Bölümünde ise 300 öğrenciden 308’e yükselmiştir. Fakültenin güncel öğrenci sayısı 2019-2020’de 922 iken 2020-2021 döneminde 979’a, 2021-2022 döneminde 999’a yükselmiştir. 2022 – 2023 döneminde ise İşletme Bölümüne 294, Uluslararası Ticaret ve İşletmecilik Bölümüne 335, Yönetim ve Bilişim Bölümüne ise 303 öğrenci kayıt yaptırmıştır. 2023 yılında toplam öğrenci sayısı, 2022 yılına göre %7 gerileyerek 303’e düşmüştür.

Şekil 27. 2023 Yılı İnegöl İşletme Fakültesi Öğrenci ve Öğretim Elemanı Sayısı

3.9.3. Bursa Uludağ Üniversitesi İnegöl Meslek Yüksekokulu

2020-2021 akademik yılında yüksekokulda 1866 öğrenci öğrenim görmekte iken 2021-2022 akademik yılında 2364 öğrenci öğrenim görmüştür. 2022 – 2023 yılında ise Çocuk Gelişimi programında 334, Dış Ticaret programında 389, Elektrik programında 167, İlk ve Acil Yardım programında 104, İnşaat Teknolojisi programında 177, İşletme Yönetimi programında 334, Makine programında 172, Mobilya ve Dekorasyon programında 175, Muhasebe ve Vergi Uyg. programında 344, Tekstil Teknolojisi programında 135 ve Pazarlama programında 180 olmak üzere toplamda 2511 öğrenci öğrenim görmüştür. Yüksekokulda toplamda 33 akademik personel, 32 idari personel bulunmaktadır.

Şekil 28. 2023 Yılı İnegöl Meslek Yüksek Okulu Öğrenci Sayısı

3.10. İNEGÖL'ÜN DIŞ TİCARET İSTATİSTİKLERİ VE MOBİLYA SEKTÖRÜ

3.10.1. İnegöl'ün Dış Ticaret İstatistikleri

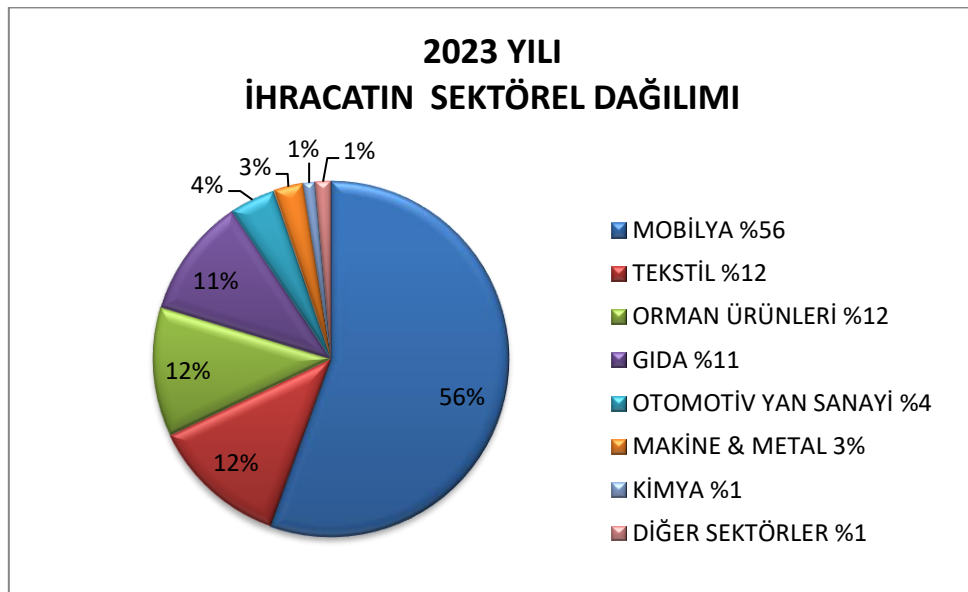
İnegöl 2023 yılında 1448 firma ile **1.482.860.689,14** dolar ihracat ve 52 firma ile de **310.016.226,69** dolar ithalat gerçekleştirerek toplam dış ticaret hacmini **1.792.876.915,83** dolara çıkartmıştır.

SEKTÖR	TUTAR USD
MOBİLYA	823.304.235,53
TEKSTİL	183.784.184,08
ORMAN ÜRÜNLERİ	174.788.648,54
GIDA	162.286.717,09
OTOMOTİV YAN SANAYİ	61.483.955,20
MAKİNE & METAL	40.055.699,46
KİMYA	16.042.349,14
DİĞER SEKTÖRLER	21.114.900,10
GENEL TOPLAM	1.482.860.689,14

Tablo 16. 2023 Yılı İhracatın Sektörel Dağılımı

2023 yılında İnegöl **1.172.844.462,45** dolar dış ticaret fazlası vererek ülkemiz için model ekonomi şehri olma geleneğini sürdürmüştür.

Sektörel olarak incelendiğinde 2023 yılında bir önceki yılda olduğu gibi en fazla ihracatın mobilya sektöründe yapıldığı görülmektedir.

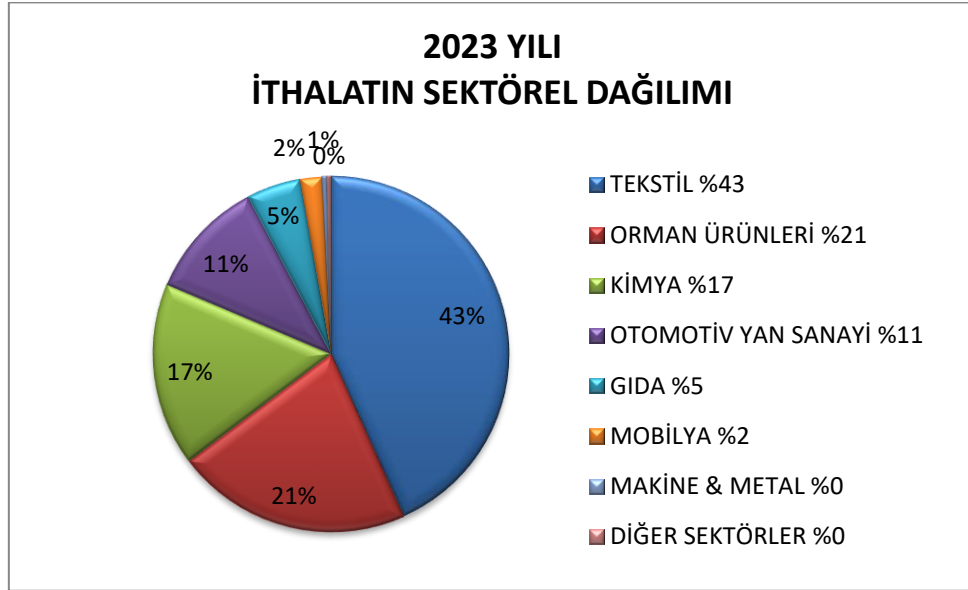

Şekil 29. 2023 Yılı İhracatın Sektörel Dağılımı

İnegöl 2023 yılında 1448 firma ile **1.482.860.689,14** dolar ihracat gerçekleştirmiştir. İhracat rakamları içerisinde en yüksek orana mobilya sektörü sahiptir. **1256** firma ile toplam ihracatın %56'sı bu sektör tarafından gerçekleştirilirken; Tekstil, Orman Ürünleri, Gıda, Otomotiv Yan Sanayi, Makine-Metal, Kimya ve Diğer Sektörler ihracat rakamları ile Mobilya Sektörünün ardından gelmektedir.

SEKTÖR	TUTAR USD
TEKSTİL	134.223.187,38
ORMAN ÜRÜNLERİ	66.443.886,45
KİMYA	51.642.716,79
OTOMOTİV YAN SANAYİ	33.788.473,03
GIDA	15.339.641,19
MOBİLYA	6.181.827,66
MAKİNE & METAL	1.373.251,56
DİĞER SEKTÖRLER	1.023.242,63
GENEL TOPLAM	310.016.226,69

Tablo 16. 2023 Yılı İthalatın Sektörel Dağılımı

Şekil 30. 2023 Yılı İthalatın Sektörel Dağılımı

İnegöl 2023 yılında 52 firma ile **310.016.226,69** dolar ithalat gerçekleştirmiştir. İthalat rakamları içerisinde en yüksek ithalat oranına tekstil sektörü sahiptir. Toplam ithalatın yaklaşık olarak %43'i bu sektör tarafından gerçekleştirilirken; Orman Ürünleri, Kimya, Otomotiv Yan Sanayi, Gıda, Mobilya, Makine & Metal ve Diğer Sektörler ithalat rakamları ile Tekstil Sektörünün ardından gelmektedir.

İNEGÖL'ÜN Sektörlere Göre İhracatı							
2022 - 2023 Karşılaştırmalı							
İHRACAT	Firma	2022	İnegöl İhracatındaki Payı	Firma	2023	İnegöl İhracatındaki Payı	2022/2023
Sektör	Sayısı	Yılı Toplamı		Sayısı	Yılı Toplamı		Değişim Oranı
	2022	\$1.401.286.712,55		2023	\$1.482.860.689,14		5,82%
Mobilya	997	\$716.111.896,61	51,10%	1256	\$823.304.235,53	55,52%	14,97%
Tekstil	12	\$229.653.889,21	16,39%	36	\$183.784.184,08	12,39%	-19,97%
Orman Ürünleri	20	\$179.179.826,12	12,79%	21	\$174.788.648,54	11,79%	-2,45%
Gıda	10	\$160.617.322,08	11,46%	18	\$162.286.717,09	10,94%	1,04%
Kimya	4	\$60.961.320,51	4,35%	9	\$16.042.349,14	1,08%	-73,68%
Otomotiv Yan Sanayi	4	\$13.400.745,64	0,96%	6	\$61.483.955,20	4,15%	358,81%
Makine & Metal	32	\$23.397.843,01	1,67%	47	\$40.055.699,46	2,70%	71,19%
Diğer Sektörler	23	\$17.963.869,36	1,28%	55	\$21.114.900,10	1,42%	17,54%
Toplam Firma	1102			1448		İhracatçı Firma Değişimi:	31,40%

İNEGÖL'ÜN Sektörlere Göre İthalatı							
2022 - 2023 Karşılaştırmalı							
İTHALAT	Firma	2022	İnegöl İthalatındaki Payı	Firma	2023	İnegöl İthalatındaki Payı	2022/2023
Sektör	Sayısı	Yılı Toplamı		Sayısı	Yılı Toplamı		Değişim Oranı
	2022	\$384.813.732,16		2023	\$310.016.226,69		-19,44%
Tekstil	7	\$157.281.830,90	40,87%	9	\$134.223.187,38	43,92%	-14,66%
Orman Ürünleri	5	\$121.815.488,01	31,66%	7	\$66.443.886,45	21,43%	-45,46%
Kimya	3	\$70.082.565,84	18,21%	6	\$51.642.716,79	16,90%	-26,31%
Otomotiv Yan Sanayi	2	\$13.304.991,29	3,46%	1	\$33.788.473,03	11,06%	153,95%
Gıda	5	\$16.505.681,90	4,29%	5	\$15.339.641,19	5,02%	-7,06%
Mobilya	15	\$3.572.564,18	0,93%	16	\$6.181.827,66	1,99%	73,04%
Makine & Metal	4	\$868.812,59	0,23%	6	\$1.373.251,56	0,44%	58,06%
Diğer Sektörler	3	\$1.381.797,44	0,36%	2	\$1.023.242,63	0,33%	-25,95%
Toplam Firma	44			52		İthalatçı Firma Değişimi:	18,18%

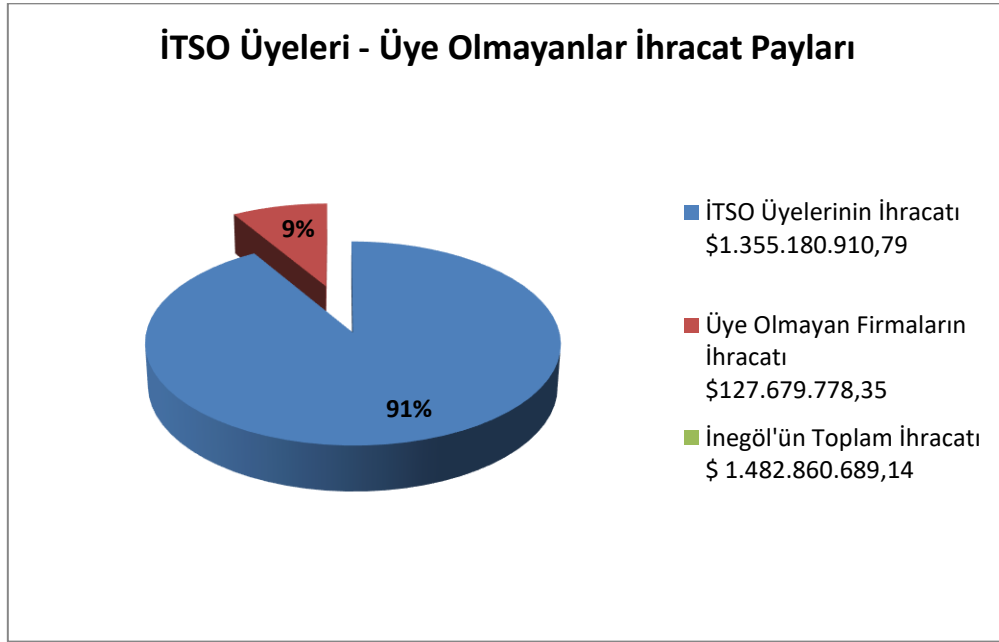
Tablo 17. İnegöl'ün Sektörelere Göre İhracatı ve İthalatı 2022 - 2023 Karşılaştırmalı

Tekstil sektörü 2014 yılına kadar en fazla ihracat yapan sektör konumundayken, 2015 yılından sonra en fazla ihracatı mobilya sektörü gerçekleştirmiş ve 2023 yılında da toplam ihracatın %56'sını gerçekleştirerek en fazla ihracat yapan sektör olmaya devam etmiştir.

Mobilya sektörünün son 12 yıldır yakalamış olduğu yükselme trendi 2023 yılında %14'lük bir artışla devam ettirmiştir.

Tekstil sektörünün ihracatı 2023 yılında düşüş göstermiştir. Sektör 2022 yılında toplam ihracatın %16'sını gerçekleştirirken bu oran 2023 yılında %12'ye gerilemiştir.

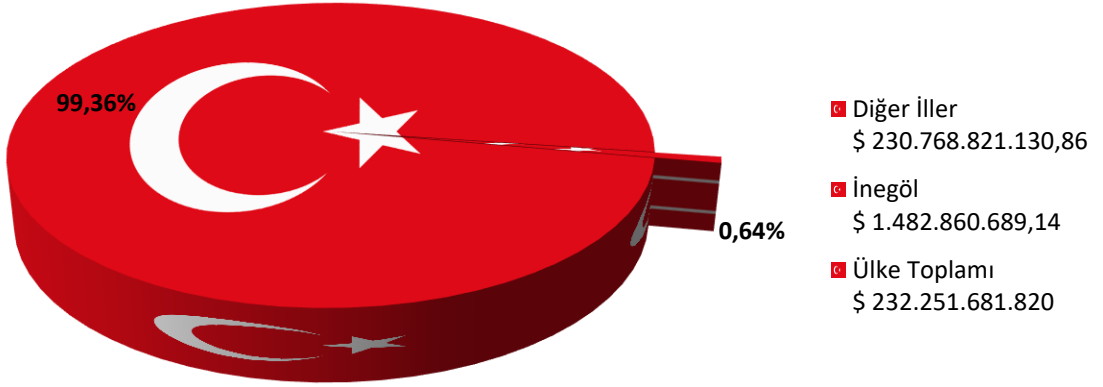
Orman Ürünleri ve Kimya'nın toplam ihracat içerisindeki payında düşüş görülürken, Gıda, Otomotiv Yan Sanayi ve Makine & Metal ve Diğer sektörlerin ihracattan aldıkları pay artmıştır.

Şekil 31. İTSO Üyeleri – Üye Olmayanlar İhracat Payları

İnegöl'ün toplam ihracatına bakıldığında, 1.355.180.910,79 dolar ile İnegöl'ün toplam ihracatının %91'ini İnegöl Ticaret ve Sanayi Odası (İTSO) üyesi tacir ve sanayicilerin gerçekleştirdiği, İTSO üyesi olmayan esnaf ve sanatkarlar ile diğer firmaların ise 127.679.778,35 dolar ihracatla İnegöl'ün toplam ihracatına %9'luk bir katkıları olduğu görülmektedir.

TÜRKİYE'NİN TOPLAM İHRACATINDA İNEGÖL'ÜN PAYI

Şekil 32. Türkiye'nin Toplam İhracatında İnegöl'ün Payı

2023 YILI İLLERİN DIŞ TİCARET SIRALAMASI

(Hacme Göre – İlk 30)

	İL	İHRACAT	İTHALAT	DIŞ TİCARET HACMİ
1	İstanbul	116.888.486.467	188.069.699.171	304.958.185.638
2	Kocaeli	12.741.162.977	18.246.511.537	30.987.674.514
3	Ankara	12.356.623.695	17.694.620.745	30.051.244.440
4	İzmir	14.213.300.301	11.015.801.954	25.229.102.255
5	Bursa	11.926.235.656	10.054.544.765	21.980.780.421
6	Gaziantep	9.726.544.177	6.787.602.951	16.514.147.128
7	Sakarya	5.883.943.420	3.690.248.471	9.574.191.891
8	Hatay	2.574.079.064	5.158.596.880	7.732.675.944
9	Denizli	4.202.916.789	2.991.379.401	7.194.296.190
10	Adana	2.855.274.676	4.267.015.486	7.122.290.162
11	Manisa	3.358.870.583	3.651.915.667	7.010.786.250
12	Çorum	1.890.396.216	4.000.117.256	5.890.513.472
13	Mersin	3.025.915.437	2.390.306.587	5.416.222.024
14	Kayseri	3.213.719.697	1.932.574.762	5.146.294.459
15	Konya	3.336.252.226	1.738.243.552	5.074.495.778
16	Tekirdağ	2.169.682.609	2.265.135.320	4.434.817.929
17	Antalya	2.368.124.249	1.765.830.314	4.133.954.563
18	Eskişehir	1.471.911.028	1.199.790.034	2.671.701.062
19	Samsun	1.247.209.779	1.226.049.318	2.473.259.097
20	Kahramanmaraş	974.631.443	1.239.850.835	2.214.482.278
21	Zonguldak	380.682.261	1.621.997.435	2.002.679.696
22	Balıkesir	1.089.154.715	737.299.001	1.826.453.716
23	Aydın	1.170.620.499	628.233.228	1.798.853.727
24	İnegöl	1.482.860.689	310.016.227	1.792.876.916
25	Yalova	826.782.600	942.873.834	1.769.656.434
26	Batman	452.514.248	1.271.679.983	1.724.194.231
27	Muğla	1.067.566.515	475.504.443	1.543.070.958
28	Mardin	1.029.097.506	265.996.453	1.295.093.959
29	Karabük	279.217.880	999.290.970	1.278.508.850
30	Trabzon	1.040.766.355	154.244.388	1.195.010.743

Tablo 18. 2023 Yılı İllerin Dış Ticaret Sıralaması (Hacme Göre)

2023 YILI İLLERİN DIŞ TİCARET SIRALAMASI
(İhracata Göre – İlk 30)

	İL	İHRACAT	İTHALAT	DIŞ TİCARET HACMİ
1	İstanbul	116.888.486.467	188.069.699.171	304.958.185.638
2	İzmir	14.213.300.301	11.015.801.954	25.229.102.255
3	Kocaeli	12.741.162.977	18.246.511.537	30.987.674.514
4	Ankara	12.356.623.695	17.694.620.745	30.051.244.440
5	Bursa	11.926.235.656	10.054.544.765	21.980.780.421
6	Gaziantep	9.726.544.177	6.787.602.951	16.514.147.128
7	Sakarya	5.883.943.420	3.690.248.471	9.574.191.891
8	Denizli	4.202.916.789	2.991.379.401	7.194.296.190
9	Manisa	3.358.870.583	3.651.915.667	7.010.786.250
10	Konya	3.336.252.226	1.738.243.552	5.074.495.778
11	Kayseri	3.213.719.697	1.932.574.762	5.146.294.459
12	Mersin	3.025.915.437	2.390.306.587	5.416.222.024
13	Adana	2.855.274.676	4.267.015.486	7.122.290.162
14	Hatay	2.574.079.064	5.158.596.880	7.732.675.944
15	Antalya	2.368.124.249	1.765.830.314	4.133.954.563
16	Tekirdağ	2.169.682.609	2.265.135.320	4.434.817.929
17	Çorum	1.890.396.216	4.000.117.256	5.890.513.472
18	İnegöl	1.482.860.689	310.016.227	1.792.876.916
19	Eskişehir	1.471.911.028	1.199.790.034	2.671.701.062
20	Samsun	1.247.209.779	1.226.049.318	2.473.259.097
21	Aydın	1.170.620.499	628.233.228	1.798.853.727
22	Balıkesir	1.089.154.715	737.299.001	1.826.453.716
23	Muğla	1.067.566.515	475.504.443	1.543.070.958
24	Trabzon	1.040.766.355	154.244.388	1.195.010.743
25	Mardin	1.029.097.506	265.996.453	1.295.093.959
26	Kahramanmaraş	974.631.443	1.239.850.835	2.214.482.278
27	Yalova	826.782.600	942.873.834	1.769.656.434
28	Şırnak	679.405.441	70.828.363	750.233.804
29	Batman	452.514.248	1.271.679.983	1.724.194.231
30	Malatya	386.590.118	156.689.039	543.279.157

Tablo 19. 2023 Yılı İllerin Dış Ticaret Sıralaması (İhracata Göre)

2023 YILI İLLERİN DIŞ TİCARET SIRALAMASI

(İthalata Göre – İlk 30)

	İL	İHRACAT	İTHALAT	DIŞ TİCARET HACMİ
1	İstanbul	116.888.486.467	188.069.699.171	304.958.185.638
2	Kocaeli	12.741.162.977	18.246.511.537	30.987.674.514
3	Ankara	12.356.623.695	17.694.620.745	30.051.244.440
4	İzmir	14.213.300.301	11.015.801.954	25.229.102.255
5	Bursa	11.926.235.656	10.054.544.765	21.980.780.421
6	Gaziantep	9.726.544.177	6.787.602.951	16.514.147.128
7	Hatay	2.574.079.064	5.158.596.880	7.732.675.944
8	Adana	2.855.274.676	4.267.015.486	7.122.290.162
9	Çorum	1.890.396.216	4.000.117.256	5.890.513.472
10	Sakarya	5.883.943.420	3.690.248.471	9.574.191.891
11	Manisa	3.358.870.583	3.651.915.667	7.010.786.250
12	Denizli	4.202.916.789	2.991.379.401	7.194.296.190
13	Mersin	3.025.915.437	2.390.306.587	5.416.222.024
14	Tekirdağ	2.169.682.609	2.265.135.320	4.434.817.929
15	Kayseri	3.213.719.697	1.932.574.762	5.146.294.459
16	Antalya	2.368.124.249	1.765.830.314	4.133.954.563
17	Konya	3.336.252.226	1.738.243.552	5.074.495.778
18	Zonguldak	380.682.261	1.621.997.435	2.002.679.696
19	Batman	452.514.248	1.271.679.983	1.724.194.231
20	Kahramanmaraş	974.631.443	1.239.850.835	2.214.482.278
21	Samsun	1.247.209.779	1.226.049.318	2.473.259.097
22	Eskişehir	1.471.911.028	1.199.790.034	2.671.701.062
23	Karabük	279.217.880	999.290.970	1.278.508.850
24	Yalova	826.782.600	942.873.834	1.769.656.434
25	Balıkesir	1.089.154.715	737.299.001	1.826.453.716
26	Aydın	1.170.620.499	628.233.228	1.798.853.727
27	Osmaniye	163.384.977	623.346.776	786.731.753
28	Muğla	1.067.566.515	475.504.443	1.543.070.958
29	Kırşehir	297.194.949	437.210.895	734.405.844
30	Şanlıurfa	349.748.344	352.553.082	702.301.426
31	İnegöl	1.482.860.689	310.016.227	1.792.876.916

Tablo 20.2023 Yılı İllerin Dış Ticaret Sıralaması (İthalata Göre)

2023 YILI İLLERİN DIŞ TİCARET SIRALAMASI

(Dış Ticaret Fazlasına Göre – İlk 30)

	İL	İHRACAT	İTHALAT	DIŞ TİCARET FAZLASI
1	İzmir	14.213.300.301	11.015.801.954	3.197.498.347
2	Gaziantep	9.726.544.177	6.787.602.951	2.938.941.226
3	Sakarya	5.883.943.420	3.690.248.471	2.193.694.949
4	Bursa	11.926.235.656	10.054.544.765	1.871.690.891
5	Konya	3.336.252.226	1.738.243.552	1.598.008.674
6	Kayseri	3.213.719.697	1.932.574.762	1.281.144.935
7	Denizli	4.202.916.789	2.991.379.401	1.211.537.388
8	İnegöl	1.482.860.689	310.016.227	1.172.844.462
9	Trabzon	1.040.766.355	154.244.388	886.521.967
10	Mardin	1.029.097.506	265.996.453	763.101.053
11	Mersin	3.025.915.437	2.390.306.587	635.608.850
12	Şırnak	679.405.441	70.828.363	608.577.078
13	Antalya	2.368.124.249	1.765.830.314	602.293.935
14	Muğla	1.067.566.515	475.504.443	592.062.072
15	Aydın	1.170.620.499	628.233.228	542.387.271
16	Giresun	381.746.740	26.210.936	355.535.804
17	Balıkesir	1.089.154.715	737.299.001	351.855.714
18	Eskişehir	1.471.911.028	1.199.790.034	272.120.994
19	Elazığ	335.038.730	74.929.667	260.109.063
20	Afyonkarahisar	337.708.581	91.997.095	245.711.486
21	Malatya	386.590.118	156.689.039	229.901.079
22	Ordu	322.409.559	94.548.384	227.861.175
23	Isparta	270.487.360	75.077.255	195.410.105
24	Rize	201.395.021	10.763.726	190.631.295
25	Karaman	301.187.542	114.968.846	186.218.696
26	Burdur	256.719.261	72.410.902	184.308.359
27	Çankırı	366.337.635	191.521.476	174.816.159
28	Diyarbakır	303.917.238	149.680.890	154.236.348
29	Kütahya	297.486.691	154.408.930	143.077.761
30	Kırklareli	362.390.545	222.522.830	139.867.715

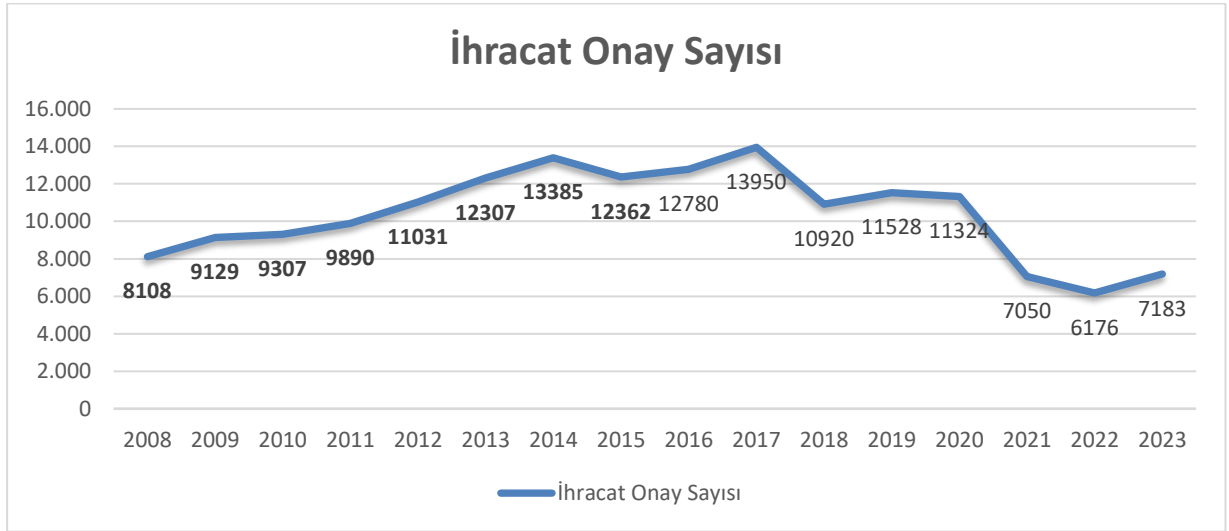
Tablo 21. 2023 Yılı İllerin Dış Ticaret Sıralaması (Dış Ticaret Fazlasına Göre)

3.10.2. İnegöl Ticaret ve Sanayi Odası Dolaşım ve Menşe Belgesi Onayları

İnegöl Ticaret ve Sanayi Odası (İTSO) tarafından yıllar itibariyle yapılan dolaşım ve menşe belgelerinin onay sayıları yukarıda gösterilmektedir. Bu belgeler A.TR Dolaşım Belgesi, EUR.1 Dolaşım Belgesi, EUR.MED Dolaşım Belgesi, Form A Menşe Belgesi, TR-BAE Menşe Belgesi ve Menşe Şahadetnamesi'nden oluşmaktadır. 2008 yılında İTSO tarafından 8.108 belge onayı gerçekleştirirken bu sayı 2017 yılında 13.950'ye yükselmiştir. 2017 yılından itibaren belge onay sayıları azalış eğiliminde olup, 2023 yılında ise 7.183 adet dolaşım ve menşe belgesi onayı gerçekleştirilmiştir.

Yıllar	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Onay Sayısı	8.108	9.129	9.307	9.890	11.031	12.307	13.385	12.362	12.780	13.950	10.920	11.528	11.324	7.050	6.176	7.183

Tablo 22. İhracat Onay Sayısı (Serbest Dolaşım ve Menşe İspat Belgeleri)
(Yıllar İtibariyle, Adet)

Şekil 33. İhracat Onay Sayısı (Serbest Dolaşım ve Menşe İspat Belgeleri)

3.10.3. İnegöl Gümrük Müdürlüğü

İnegöl Gümrük Müdürlüğü 11.02.2012 tarihi itibariyle açılmış olup ilçemizde etkin bir şekilde hizmet vermektedir.

	2019	2020	2021	2022	2023
İhracat	\$225.563.964	\$211.888.230	\$284.586.409	\$285.832.600	\$294.409.915
İthalat	\$61.584.077	\$58.305.663	\$86.095.258	\$102.943.151	\$70.567.769

Dış Ticaret Hacmi	\$287.148.041	\$270.193.893	\$370.681.667	\$388.775.751	\$364.977.684
--------------------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------

Tablo 23. Gümrük İşlem Hacimleri

İnegöl Gümrük Müdürlüğü 2023 yılında 294 milyon dolar ihracat, 70 milyon dolar ithalat işlemi onayı yapmış olup 2023 yılında toplam 388 milyon dolar tutarında dış ticaret beyanname onayı gerçekleştirilmiştir.

Yıllara göre değerlendirildiğinde Müdürlüğün hizmete girdiği tarihten itibaren yapılan işlem hacminde sürekli artış gözlenirken 2020 yılında ihracatta ve ithalatta düşüş yaşanmıştır. 2021 yılında ise tekrar artışa geçmiştir.

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
İHRACAT BEYANNAME SAYISI	10762	13018	14268	19459	19427	20310
İTHALAT BEYANNAME SAYISI	1529	1341	1562	1625	1645	1589

Tablo 24. Gümrük İşlem Sayıları

2012 yılından itibaren İnegöl Gümrük Müdürlüğü'ne gelen ve çıkan tır sayıları ile Müdürlük tarafından onaylanan ihracat ve ithalat beyanname sayılarında sürekli bir artış görülmektedir. 2014 yılında Mobilya İhtisas Gümrük Uygulamasına geçilmesiyle İnegöl Gümrük Müdürlüğünde antrepo beyannameleri de işlem görmüştür. Gümrük işlem sayılarına bakıldığında hem ihracat hem de ithalat gümrük beyanname sayılarının yıllar itibariyle artış gösterdiği görülmektedir. 2023 yılında ihracat sayısında artış görülürken ithalat beyannamesinde geçen yıla göre düşüş görülmektedir.

3.10.3. Türk Mobilya Sektörü

Sektörün Dünya Ekonomisindeki Durumu

Mobilya, dünyada belli başlı ekonomik sektörlerden biridir ve sektör hem ana unsurları hem de yardımcı ve yan unsurları ile birlikte yıllık ortalama 437 milyar dolarlık bir değer üretmektedir.

Dünya mobilya üretimi son on yılda değerini iki katına çıkartmış, 2004 yılında yaklaşık 220 milyar ABD doları değerinde iken 2013 yılında 437 milyar dolara kadar ulaşmıştır. Dünya mobilya üretiminin 150 milyar dolarlık bölümü üretici ülkelerde tüketiciye sunulurken

70 milyar doları aşan bölümü uluslararası ticarete konu olmuştur. 2050 yılında mobilya pazarının 1 trilyon ABD dolarını geçeceği tahmin edilmektedir.

Dünya genelinde daha önce Dünya mobilya üretiminde Avrupa üretimin merkezi iken son 18-20 yılda mobilya üretim ağırlığının Çin merkezli olmak üzere doğuya kaydığı görülmektedir. Ancak Almanya, İtalya ve Polonya gibi ülkeler mobilya sektörü açısından hala önemini devam ettiren ülkelerdir. Mobilya üretiminde Çin açık ara önde olup ABD, İtalya ve Almanya dünya mobilya üretiminin yarısından fazlasını gerçekleştirmektedir.

Diğer üreticiler olarak Japonya, Fransa, Kanada, İspanya ve Polonya'nın dünya mobilya üretiminde önemli rol oynadığı dikkat çekmektedir.

Dünya mobilya sektörünün %35'i ev içi mobilya ve döşeme, ofis ve dış mekânlar için mobilya üreten üretici firmalardan oluşmaktadır. Bu alanda etkinlik gösteren dernek ve birlikler, fuarlar, ofisler ve sergiler %30'luk bir dilimi meydana getirmektedir. Aydınlatma ve aydınlatma malzemesi üreticileri ile birlikte ev eşyası üreticileri sektörde %27 oranında yer alırken; yardımcı malzeme, yarı mamul ve aksesuar üreticileri sektörde %6 oranında temsil edilmektedir.

2014 yılında dünya mobilya tüketimi %3,3 oranında artış göstermiştir. Batı Avrupa ülkelerinde ise tüketimde sadece %0,5 oranında sınırlı bir büyüme görülmüştür. Mobilya tüketimindeki büyümenin daha fazla olması beklenmektedir. Batı Avrupa'da %2,4, Rusya Federasyonu'nda %2,4 ve Güney Amerika'da %2,75 oranlarında büyüme tahmin edilmektedir.

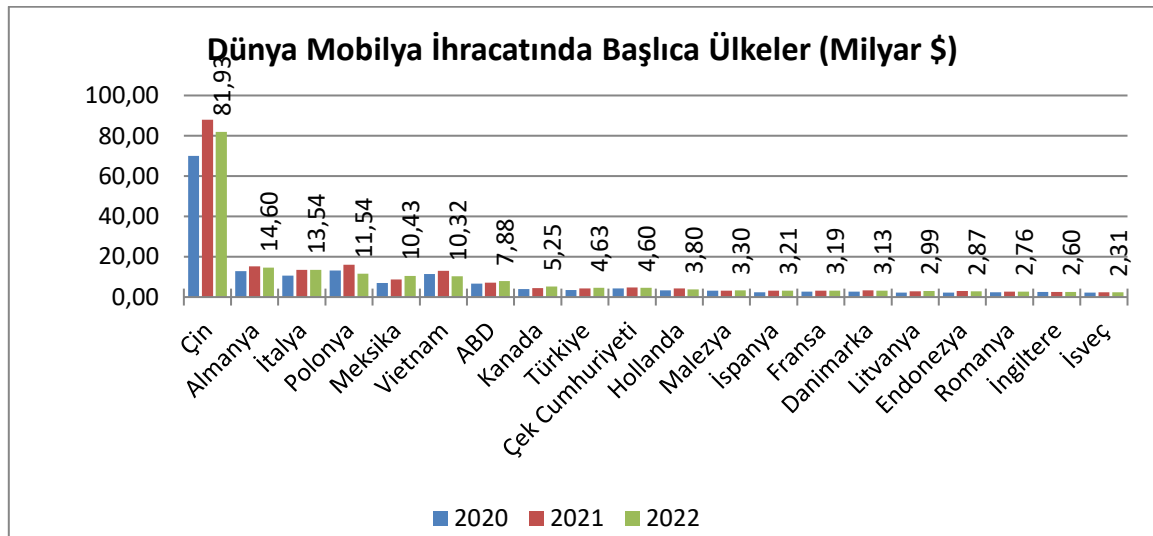
En büyük büyüme oranları ile Orta Doğu ve Afrika ülkelerinde %3,9 oranında ve Asya-Pasifik bölgesinde %5,2 oranında olacağı tahmin edilmektedir. 2014 yılında kişi başına milli gelir oranı yüksek olan ülkelerdeki tüketicilerin orta ve düşük milli gelir oranına sahip ülkelere göre ortalama 5 kat fazla mobilya harcaması yaptığı görülmüştür.

Son 10 yıl içerisinde mobilya ticareti sürekli olarak imal edilen ürünlerin toplam ticaretinin %1'i oranında artış göstermiştir. Finansal krizler, son yıllarda küresel mobilya ithalatındaki düşüşün yol açtığı Çin'in iç pazarındaki mobilya tüketim ve ithalatının artışıyla birleşmiş ve bu durum 2003 - 2007 yılları arasında %27,8 olan mobilya ithalatı artış oranını bir anda %30,6'ya yükseltmiştir. Ancak daha sonra 2007 - 2009 yılları arasında etkisi düşmüş ve bundan sonra bu maksimum düzeyin altında kalmıştır.

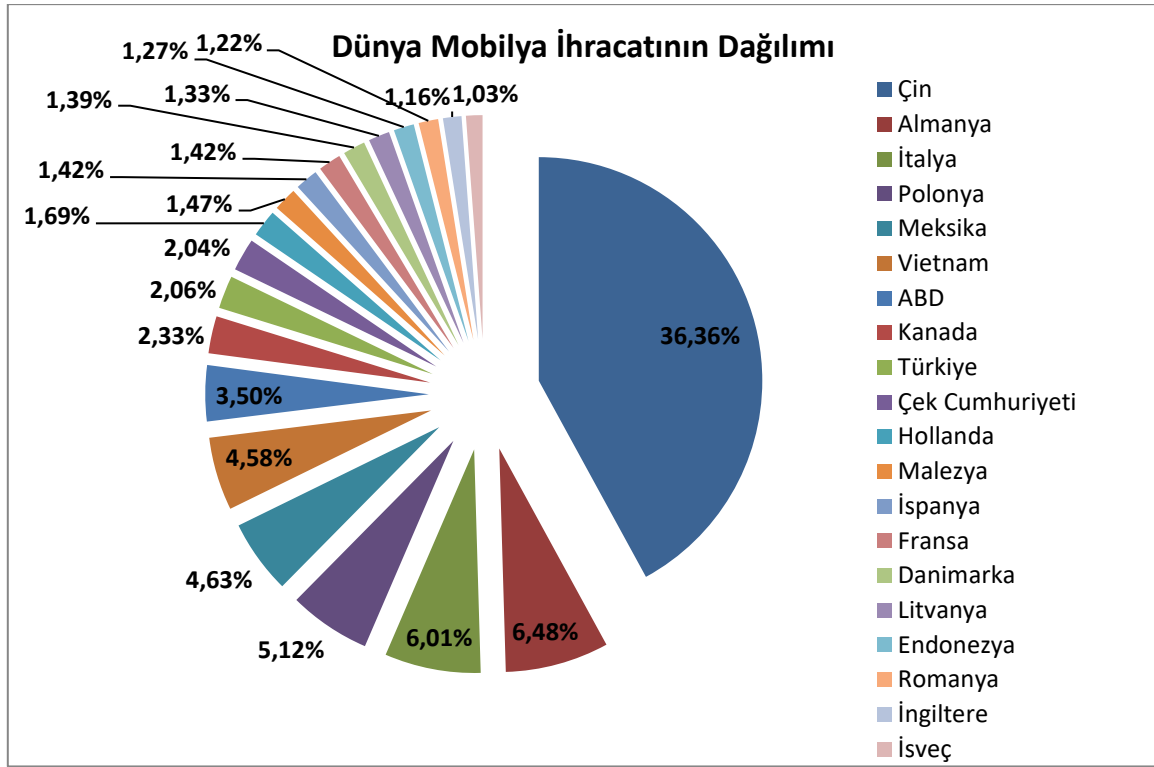
Dünyada en fazla mobilya ithal eden ülkeler, finansal krizler esnasında mobilya ithalatını azaltmıştır. 2013 yılına gelindiğinde Avrupa’da yavaş bir gelişme olurken ABD ve Kanada ekonomik kriz öncesindeki düzeyine ulaşmış hatta aşmıştır. Dünya mobilya sektörü istihdam anlamında da dikkate değer bir sayıya sahiptir. Bütün dünyada üretilen mobilya ile birlikte 260.000 kişilik istihdamla sektör her geçen gün alanını genişletmektedir. Mobilya sektörünü daha gelişkin hale getirmek açısından çeşitli ülkelerde çok sayıda fuarlar düzenlenmektedir.

Yapılan bu fuarlarla birlikte hem üretilen mobilyalar tasarım, çeşitlilik vs. bağlamında değerlendirilmekte hem de sektörün durumuna ilişkin birinci elden üreticilerden doğrudan haberdar olunmaktadır. Her yıl dünya genelinde düzenlenen ortalama 60 uluslararası fuarın başını her yıl 10 fuarla İtalya çekmektedir. İtalya’nın ardından her yıl 9 fuar düzenleyen Çin Halk Cumhuriyeti ve 6 fuar düzenleyen Almanya gelmektedir. Ayrıca Türkiye’de her yıl düzenlediği 2 fuarla bu sektördeki faaliyetlerini etkinleştirmeye çalışmaktadır. AB ülkeleri bağlamında mobilya üretimi ve ticareti konusu dünyanın pek çok bölgesine kıyasla son derece gelişmiş bir husustur. AB’nin bu sektördeki uzmanlığı dünyanın diğer ülkelerinden çok daha fazla olmakla birlikte özellikle mutfak mobilyaları ve döşenmiş mobilya konusunda liderliği ellerinde bulundurmaktadırlar. Bilhassa Almanya ve İtalya hem üretim hem ithalat ve hem de tüketim konusunda diğer Avrupa ülkelerine kıyasla daha ön planda bulunmaktadır.

Dünya Mobilya İhracatı: Dünya mobilya ihracatı 2011 yılında 149 milyar \$ düzeyinde iken, 2021 yılında 238 milyar \$’a yükselmiştir 2022 yılında ise 225 milyar \$’a gerilemiştir. Dünyanın en büyük mobilya ihracatçıları Çin, Almanya, İtalya, Polonya ve Meksika’dır.

Şekil 34. Dünya Mobilya İhracatında Başlıca Ülkeler

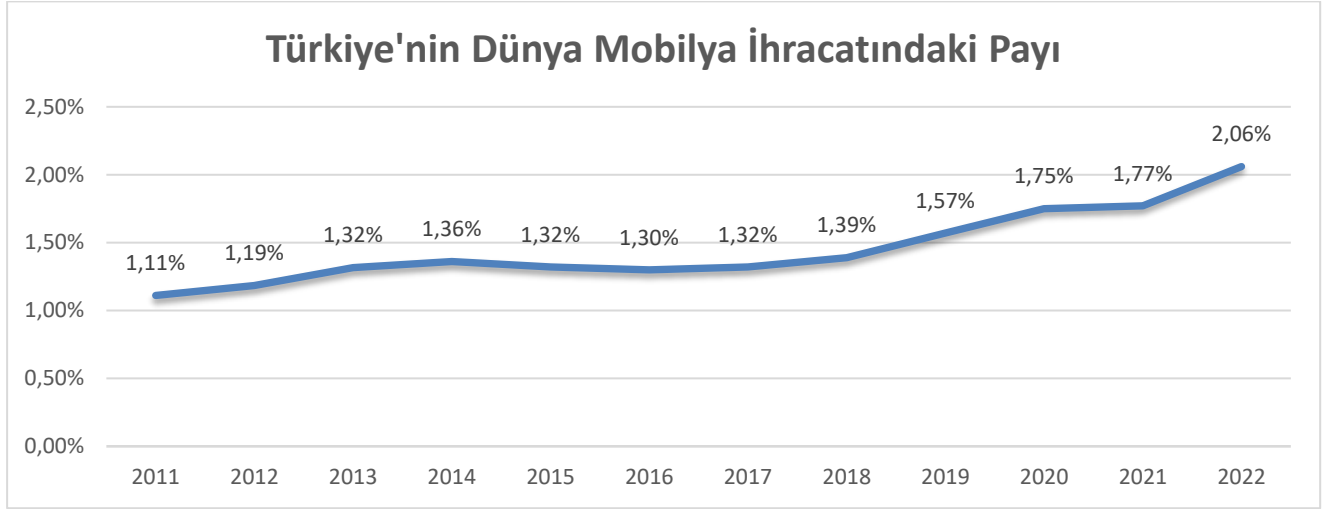

Şekil 35. Dünya Mobilya İhracatının Dağılımı

DÜNYA MOBİLYA İHRACATI (MİLYON \$)					
ÜLKE	2018	2019	2020	2021	2022
Dünya	193.334	195.024	195.804	238.830	225.307
Çin	64.287	64.480	70.068	88.046	81.931
Almanya	14.080	13.770	12.905	15.301	14.603
İtalya	12.203	11.681	10.680	13.439	13.536
Polonya	13.387	13.400	13.113	16.038	11.539
Meksika	8.193	8.111	7.058	8.800	10.431
Vietnam	6.998	8.985	11.364	13.039	10.323
ABD	8.352	7.886	6.609	7.162	7.883
Kanada	4.686	4.698	3.964	4.514	5.249
Türkiye	2.687	3.416	3.427	4.227	4.632
Çek Cumhuriyeti	4.792	4.517	4.275	4.737	4.602
Hollanda	3.083	3.022	3.406	4.348	3.798
Malezya	2.536	2.902	3.219	3.138	3.303
İspanya	2.680	2.656	2.447	3.173	3.207
Fransa	3.029	2.946	2.749	3.124	3.193
Danimarka	2.576	2.617	2.703	3.328	3.128
Litvanya	2.115	2.203	2.268	2.856	2.986
Endonezya	1.745	2.000	2.246	2.949	2.868
Romanya	2.750	2.714	2.326	2.650	2.760
İngiltere	3.127	3.392	2.503	2.497	2.602
İsveç	2.143	2.164	2.152	2.461	2.315

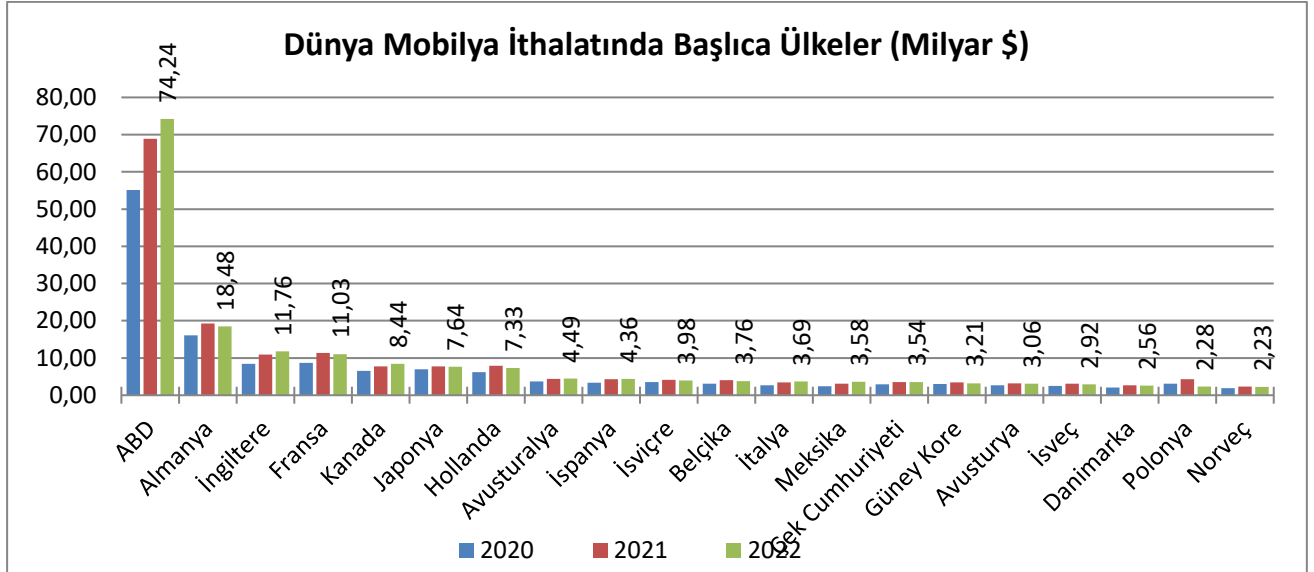
Kaynak: Trademap.org (GTİP: 9401, 9402, 9403, 9404)

Tablo 25. Dünya Mobilya İhracatı

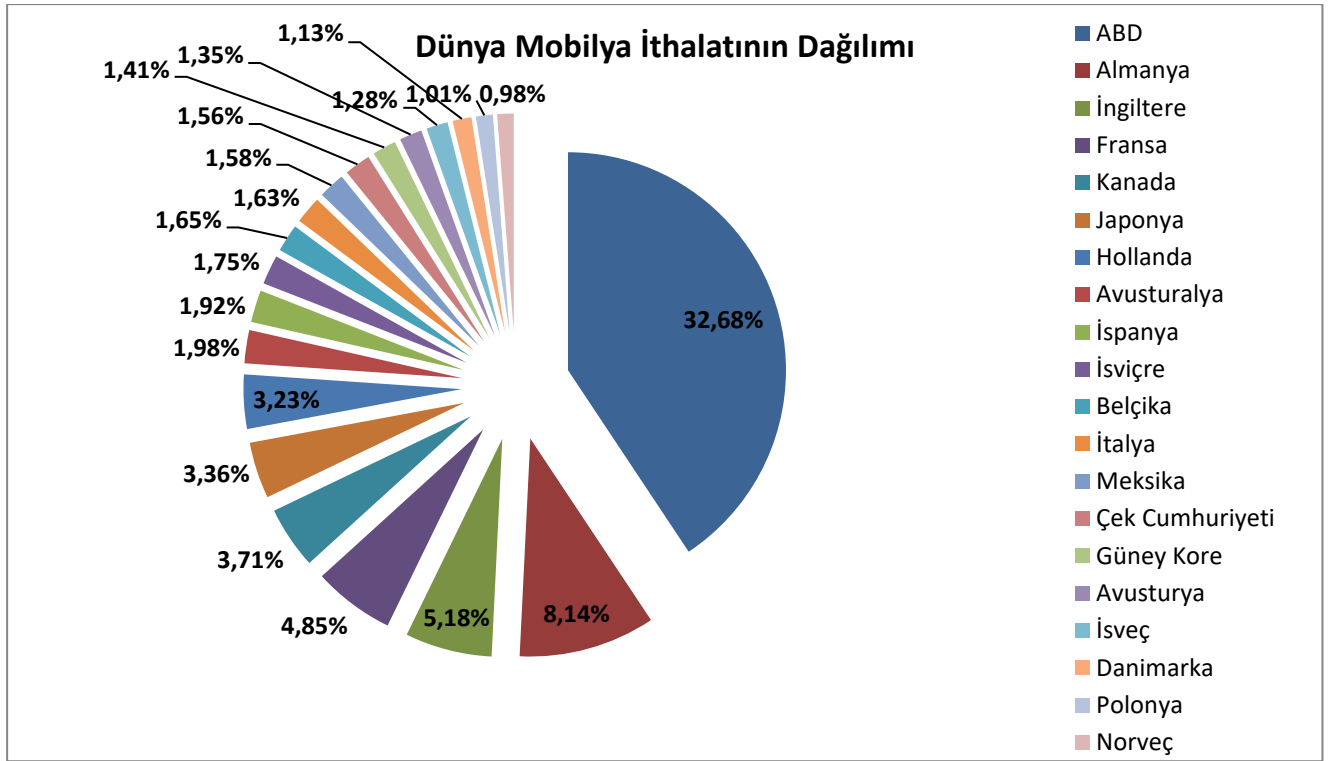

Şekil 36. Türkiye'nin Dünya Mobilya İhracatındaki Payı

Dünya Mobilya İthalatı: Dünya mobilya ithalatı 2010 yılında 134 milyar \$ değerinde iken, 2022 yılında 226 milyar \$'a çıkmıştır. Dünyanın en büyük mobilya ithalatçıları ABD, Almanya, İngiltere, Fransa ve Kanada'dır.

Şekil 37. Dünya Mobilya İthalatında Başlıca Ülkeler

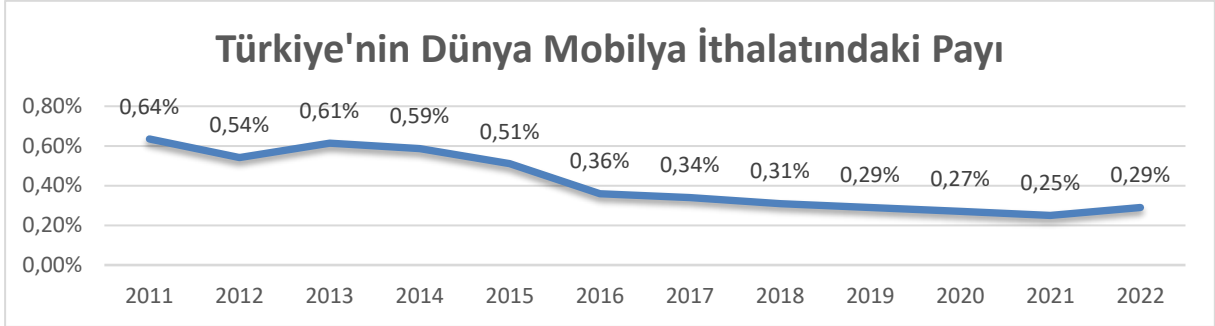
Şekil 38. Dünya Mobilya İthalatının Dağılımı

ÜLKE	2019	2020	2021	2022
Dünya	189.220	181.596	226.007	227.187
ABD	55.803	55.090	68.864	74.243
Almanya	15.754	16.117	19.308	18.484
İngiltere	9.652	8.393	10.885	11.760
Fransa	9.436	8.650	11.378	11.028
Kanada	7.303	6.553	7.737	8.440
Japonya	7.229	7.007	7.747	7.643
Hollanda	5.719	6.189	7.928	7.332
Avusturalya	3.575	3.722	4.371	4.492
İspanya	3.630	3.324	4.320	4.356
İsviçre	3.415	3.502	4.099	3.980
Belçika	3.089	3.058	4.050	3.758
İtalya	2.741	2.664	3.480	3.693
Meksika	2.935	2.374	3.077	3.583
Çek Cumhuriyeti	3.160	2.945	3.552	3.544
Güney Kore	2.753	3.052	3.449	3.214
Avusturya	2.744	2.710	3.196	3.060
İsveç	2.477	2.496	3.097	2.917
Danimarka	1.924	2.064	2.689	2.565
Polonya	3.037	3.087	4.295	2.283
Norveç	1.953	1.902	2.296	2.227

Kaynak: Trademap.org (GTİP: 9401, 9402, 9403, 9404)

Tablo 26. Dünya Mobilya İthalatı

2009 yılından bu yana dünyanın en büyük mobilya ithalatçısı ABD olmuştur. 2022 yılında dünya mobilya ithalatının %33'ünü yapan ABD'yi sırasıyla Almanya, İngiltere, Fransa ve Kanada takip etmiştir.

Şekil 39. Türkiye'nin Dünya Mobilya İthalatındaki Payı

Türkiye 2022 yılında mobilya ithalatında 651 milyon \$'la 44 üncü sırada yer almaktadır. Türkiye'nin yıllara göre mobilya ithalatı; 2011 yılında 941 milyon \$, 2012 yılında 817 milyon \$, 2013 yılında 968 milyon \$, 2014 yılında 991 milyon \$, 2015 yılında 850 milyon \$, 2016 yılında 605 milyon \$, 2017 yılında 614 milyon \$, 2018 yılında 592 milyon \$, 2019 yılında 553 milyon \$, 2020 yılında 498 milyon \$, 2021 yılında 562 milyon \$'dır. Türkiye'nin 2022 yılında mobilya ithalatındaki dünya payı ise % 0,29'dir.

Sektörün Türkiye'deki Genel Durumu

Türk mobilya endüstrisi genelde çoğu geleneksel yöntemlerle çalışan atölye tipi, küçük ölçekli işletmelerin ağırlıkta olduğu bir görünüme sahiptir. Buna karşın özellikle son yıllarda süreçte küçük ölçekli işletmelerin yanısıra orta ve büyük ölçekli işletmelerin sayısı artmaya başlamıştır.

Fabrikasyon üretim yapan firmaların istihdam düzeyi ile paralel olarak büyük firmalardan oluştuğu düşünülmektedir. Fabrikasyon üretim yapan firmaların sayısı her geçen gün artmaktadır. Mobilya ve orman ürünlerinde sektörde önemli bir yer tutmamakla beraber, faaliyet gösteren yabancı sermayeli firma sayısı mutfak mobilyası başta olmak üzere artmaktadır. IKEA'nın İstanbul, İzmir, Bursa ve Ankara'da açtığı ve açmakta olduğu perakende mağazaları da sektöre dinamizm getirmiştir.

Türkiyede mobilya sektörü, pazarın yoğunlaştığı ve/veya orman ürünlerinin yoğun olduğu belirli bölgelerde toplanmıştır.

Önemli mobilya üretim bölgeleri toplam üretimdeki paylarına göre; İstanbul, Ankara, Bursa (İnegöl), Kayseri, İzmir ve Adana olarak sıralanmaktadır.

İstanbulda mobilya sektörü muhtelif yerlere dağılmış olmakla beraber en önemli iki merkez İkitelli Organize Sanayi bölgesinde yer alan Masko ile Ümraniye’de bulunan Mobilya Sanayi Sitesi Modoko’dur.

Ankara, mobilya üretiminde her zaman için önemli bir merkez olmuştur. TÜİK verilerine göre toplam istihdam düzeyi ve işletme sayısı itibari ile İstanbul’un ardından gelmektedir. Ankarada mobilya sektörü Siteler semtiyle özdeşleşmiştir. Siteler, 1960’lı yıllarda Marangozlar Odasının önderliğinde kurulmuş olup bugün 5.000 dönüm arazi üzerinde faaliyet gösteren büyük bir organize sanayi bölgesidir. Bölge, küçük ve orta ölçekli mobilya üretimi yapan birçok işletmeyi barındırmaktadır. Sitelerdeki firma sayısının 10.000’in üzerinde olduğu tahmin edilmektedir. Ancak bu işletmeler emek yoğun işletmeler olup büyük ölçekli üretim yapan firma sayısı azdır.

Büyük ormanlık alanlara sahip olan ve bunun sonucu olarak ağaç sanayiinin hızlı bir gelişme gösterdiği Bursa-İnegöl Bölgesi de gelişme dinamiği yüksek bir bölgedir. Tarihi İpek Yolu üzerinde bulunmasının getirdiği ticari hareketliliği ve hammadde kaynaklarına yakın olmasının avantajını iyi değerlendiren İnegöl bugün bir mobilya merkezidir. Bursa-İnegöl mobilya sektörü istihdam düzeyi itibari ile Ankara’dan sonra gelmektedir. Ancak sektörde yapılan ihracatın bölgelerimize göre dağılımında Kayseri ve İstanbulun ardından 3. sıradadır. Bölgenin ihracatta yakaladığı bu başarı, Bursa-İnegölün mobilyada önemli bir uluslararası merkez olma yolunda olduğunu göstermektedir.

Kayseri’de mobilya sektörünün yükselişi kanepeler, koltuk ve yataklarla başlamıştır. Teknolojik gelişmeler ve yeni yatırımlarla bugün mobilyanın her dalında üretim yapan firmaları ile Kayseri, Türkiye’nin önemli bir mobilya merkezi haline gelmiştir. TOBB verileri ve TÜİK ihracat rakamlarına göre Kayseri, sektörün en büyüklerini içerisinde barındırmaktadır. Bunlardan yaklaşık 400 tanesi fabrikasyon seri üretim yapabilen ihracata yönelik çalışan firmalardır. TÜİK verilerine göre firma başına düşen 11,5 kişilik istihdam düzeyi ile bölgede Türkiye ortalamasının çok üzerinde bir oranla eleman istihdam edilmektedir. Firma başına düşen eleman sayısının yüksekliği Kayseri’nin büyük ölçekli firmaların yoğunlaştığı bir bölgemiz olduğunu göstermektedir. 2012 yılında 355 milyon dolarlık ihracat ile Türkiye’nin mobilya ihracatının % 18,7’sini tek başına yapan Kayseri, ülkemizin en önemli mobilya üretim ve ihracat merkezi durumundadır.

İzmir bölgesi istihdam düzeyine göre Kayserinin ardından 5. sırada gelmektedir. Karabağlar ve Kısıkköy mobilya şehri sektörün yoğunlaştığı mekânlar olup şehir sahip olunan liman, ulaşım kolaylığı ile de ihracatta önemli atılımlar içerisinde. Firma başına düşen

alışan sayısı açısından 2,66 kişi ile Türkiye ortaamasının altında istihdam düzeyine sahip olan bölgede daha çok küçük firmalar bulunmaktadır.

Mobilya talebi büyük ölçüde yeni konut inşaatlarına ve gelir artışına paralel bir seyir izlemektedir. Ofis mobilyaları için ise talep büyük ölçüde işyeri aılması ve inşaatlarına, ofis otomasyon sistemlerinin kullanımına ve doğal olarak istihdamın artmasına bağlıdır. Bu nedenle talep esnekliği yüksek bir tüketim malı olan mobilyaya olan talep ve kapasite kullanım oranları ekonomik dalgalanmalara paralel olarak inişli çıkışlı bir seyir izlemektedir.

Kapasite kullanımının artırılammamasındaki en önemli etken iç pazardaki talep daralmasıdır. Sektörün tam kapasite ile alışamamasının nedenlerinin başında iç talep, ikinci sırada dış talep yetersizliği gelmektedir. Talep yetersizliğini finansman, çalışanlarla ilgili sorunlar, yerli ve ithal hammadde yetersizliği gibi nedenler izlemektedir. Son 20 yıllık süreç değerlendirildiğinde ülkede üretim ve tüketim alışkanlıkları değişmiştir. Bu süreçte, tüketiciler, bireysel beğeni ve zevklerini tatmin etme amaçlı alışveriş yapma eğilimine girmiştir.

Bunun doğal sonucu olarak ürünlerin tekil halde satın alımları artmaktadır. Grup mobilya satışları azalmış, kullanıcının ihtiyaı doğrultusunda satın alma eğilimli ve pazarlama süreci hızlanmıştır. Özellikle geçmiş dönemlerde mobilya mağazacıları teslimiyetçi bir yaklaşımla Ankara, İnegöl ve İstanbul'dan mobilya satın alırlarken bugün satın-almada insiyatifi ele geçirmişlerdir. Pazarlama stratejileri değişmiş ve satılan ürünün üretimi sürecine girilmiştir.

İnegöl Mobilya Piyasası raporuna göre; eskiden mağazacıların birer depoları bulunurken bugün depolar ve ürün stoklama mantığı terk edilmiştir. Yine eski dönemlerde mağazacılar mümkün olduğunca bir tek üretici ile ticaret yapma alışkanlıkları edinmişken bugün bu eğilim bırakılmıştır. Bu süreç özellikle büyük ölçekli firmaların katılımı ile hız kazanmıştır. Mobilya ticaretine yeni başlayanlarda ise büyük kapalı alanlarda satış yapma eğilimi gözlenmektedir. Bunların yeni işe atılmış satış mağazalarında başarılı olup tutunma oranı % 20'ler civarında; başarısız olanlar ise ikinci yılın sonunda piyasadan çekildikleri iddia edilmektedir.

Büyük lekli işletmeler, kendilerine ait tasarım süreci sonucunda oluşturdukları ürünleri marka değerleri ile piyasaya arz ederken kk ölçekli firmaların marka değeri taşımayan ürünlere yöneldikleri, esinlenme ve etkilenme sonucu üretim ve satış yaptıkları söylenebilir. İ ve dış pazarlar da büyümeler yaşanırken endüstriyel odun ihtiyaında dışa bağımlılığın yüksek olması, döviz kurlarında yaşanan anlamlı yükselişler, vergi yüklerinin

yüksekliği gibi faktörlerle mobilya maliyetlerinde artışlar söz konusudur. Sektörde marka ve satış sonrası hizmetlerin etkisi ile nihai tüketicilerin çoğunluklu olarak büyük ölçekli firma satışlarına yöneldikleri söylenebilir.

Özetle mobilya sektörü, ülke ekonomisinde birçok paydaşı ile mühendislik, mimarlık, inşaat, orman ürünleri, metal ve maden, kimya, reklamcılık, ambalaj, basın-yayın ve lojistik gibi birçok sektörle doğrudan ilişkisi olan mal ve hizmet grubunun bir araya geldiği endüstri koludur. Diğer taraftan mobilya ürün yaşam döngüsü sürecinde istihdamın en yüksek olduğu iş kollarından birisidir. Türkiye'nin 2023 vizyonu, pek çok sektörde olduğu gibi mobilya sektöründe de bir ivme oluşturmuştur. Sektör, 10 milyar dolar ihracat ve 25 milyar dolar üretim hacmine ulaşma hedefi koymuş; gelişmelere paralel olarak ileri görüş arayışı ile kendini yenileyen ve güncelleyen bir sektör olmuştur.

Sektörün Türkiye'deki Üretimi ve Tüketimi

Mobilya sektörü Türkiye'nin en eski ve en gelişen sektörlerinden biridir, sektörde son yıllarda dünya standartlarında üretim yapan tesisler kurulmuş, bayilik teşkilatlarıyla ülke sathına ve dünyaya ürün satar bir konuma ulaşılmıştır. Sektör her yıl ürünlerini geliştirmekte ve çeşitliliğini artırmaktadır.

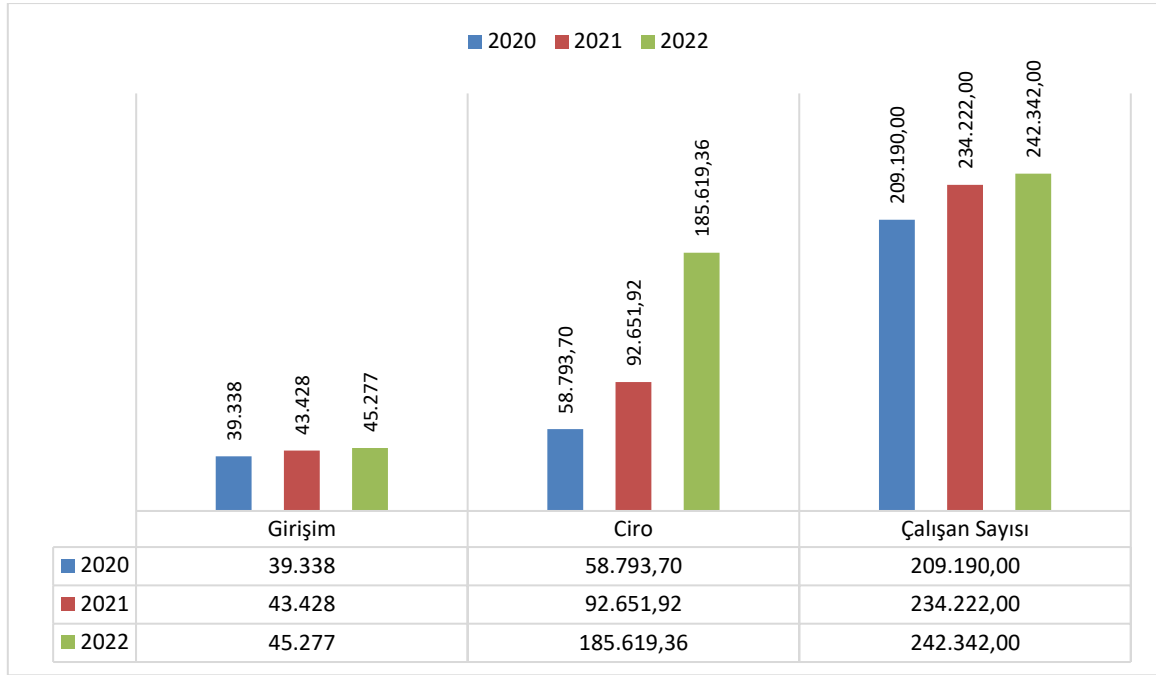
Mobilya sanayi katma değer açısından da ülkemizin önde gelen sektörlerinden birisi olup, ihracatta yerli kaynakları en çok kullanan ve ithal ürünlere bağımlılığı en az olan sektörlerden biri olarak ekonomiye katkısını artarak devam ettirmektedir.

Mobilya sektöründe 2022 yılı TÜİK verilerine göre; girişim sayısı 45.277, çalışan sayısı ise 242.342'dir. Ayrıca perakende sektöründe de çalışan sayısının 100.000 olduğu tahmin edilmektedir.

Mobilya girişimlerinin % 99,9 KOBİ işletmelerinden oluşmaktadır. Özellikle son yıllarda küçük ölçekli işletmelerin yanı sıra orta ve büyük ölçekli işletmelerin sayısı da artmaya başlamıştır. Ayrıca fabrikasyon üretim yapan firmaların sayısı her geçen gün artmaktadır.

2023 yılı girişim büyüklük gruplarına göre ciro, çalışan sayısı ve girişim sayısı dağılımları aşağıda gösterilmiştir

Girişim Büyüklük Gruplarına Göre Ciro, Çalışan Sayısı ve Girişim Sayısı Dağılımı

Şekil 40. Girişim Büyüklük Gruplarına Göre Ciro, Çalışan Sayısı ve Girişim Sayısı Dağılımı

Sektörün mevcut potansiyelini ve stratejik pozisyonunun önemini kavrayarak yurtdışı tanıtım ve ihracat çalışmaları ile uluslararası mobilya pazarında yükselme olanağı bulunmaktadır.

Sektörün Bölgesel Yapısı ve Kümelenmeler

Mobilya sektöründe istihdamın en yoğun olduğu ilk 10 il sırasıyla İstanbul, Bursa, Kayseri, Ankara, İzmir, Kocaeli, Antalya, Düzce, Sakarya ve Mersin olarak sıralanırken, istihdamın en düşük olduğu iller; Ardahan, Bayburt, Tunceli, Gümüşhane, Ağrı, Hakkâri, Edirne, Iğdır, Kilis ve Van'dır. Sektörde işletme başına düşen istihdam % 4,07 iken sıralamada ilk onda bulunan illerin ortalaması %7,3'tür. Her iki ortalama da % 9,2 olan ülke imalat istihdam ortalamasının oldukça altındadır.

İllere göre, işletme başına düşen istihdam oranlarına göre en yüksek il, %21 ile Düzce olup Kayseri %17, Bursa ve Kocaeli 10,9 ve Sakarya % 8 ile takip etmektedir. En düşük illerden Ardahan'da hiç mobilya üreticisinin olmaması dikkat çekerken diğer dokuz ilde mobilya üreticisi ve istihdam son derece düşüktür.

İstanbul Bölgesi: Mobilya sektörü, muhtelif yerlere dağılmış olmakla beraber en önemli iki merkez İkitelli Organize Sanayi bölgesindeki Masko ve Küçük Sanayi Sitesi Modoko'dur.

İstanbul işletme başına ortalama 5,7 kişilik istihdam düzeyi ile Türkiye genel imalat sektörü ortalamasının altında istihdam yapısına sahiptir.

Düzce Bölgesi: % 21,6'lık istihdam oranı ile sektörde en yoğunluklu istihdama sahip bölge olup ülke mobilya imalat ortalamasının 5 katı, genel imalat istihdam ortalamasının ise 2 katına denk gelmektedir. Bölge hem iç pazara hem de dış pazara üretim yapmaktadır.

Bursa-İnegöl Bölgesi: Mobilya üretiminin yoğunlaştığı diğer bölge olup gelişme dinamiği yüksektir. Tarihi İpek Yolu üzerinde bulunmasının getirdiği ticari hareketliliği ve hammadde kaynaklarına yakın olmasının avantajını iyi değerlendiren bölge, bugün önemli bir mobilya merkezidir. Sektörün ihracat dağılımında Kayseri ve İstanbul'un ardından 3. sıradadır. Bölgenin ihracatta yakaladığı başarı, Bursa-İnegöl'ün mobilyada önemli uluslararası merkez olma yolunda olduğunu göstermektedir.

Kayseri Bölgesi: Bölgede mobilya sektörünün yükselişi kanepeler, koltuk ve yatak üretimi ile başlamıştır. Teknolojik gelişmeler ve yeni yatırımlarla bugün mobilyanın her dalında üretim yapan firmaları ile Kayseri, Türkiye'nin önemli mobilya merkezi haline gelmiştir. TOBB verileri ve TÜİK ihracat rakamlarına göre Kayseri ülke mobilya ihracatında bir numaralı bölgedir. İşletme başına istihdam ortalaması 17,7 olup Türkiye genel imalatının yaklaşık 2 katıdır.

Ankara Bölgesi: Mobilya üretiminde her zaman önemli merkez olmuştur. Siteler 1960'lı yıllarda Marangozlar Odası'nın önderliğinde kurulmuş olup, bugün 5.000 dönüm arazi üzerinde faaliyet gösteren büyük organize sanayi bölgesidir. Bölge küçük ve orta ölçekli mobilya üretimi yapan birçok işletmeyi barındırmaktadır. Ankara mobilya işletmeleri, emek yoğun işletmeler olup büyük ölçekli üretim yapan firma sayısı oldukça azdır. Bölgenin ciddi altyapı ve ulaşım sorunu vardır. İşletme başına düşen % 5,5 kişilik istihdam oranı ile Ankara, ülke genel mobilya imalat sektörünün üstünde ancak genel imalat ortalamasının oldukça altında eleman çalıştırmaktadır.

İzmir Bölgesi: Karabağlar ve Kısıkköy bölgeleri üretimin yoğunlaştığı merkezler olup şehir sahip olunan liman, ulaşım kolaylığı ile de ihracatta önemli atılımlar içerisindedir. İşletme başına düşen çalışan sayısı 6,0 kişi ile Türkiye ortalamasının altında istihdam düzeyine sahiptir. Bölgede büyük işletmelerin sayısı oldukça azdır.

Sektörün Kapasite Kullanımı

TÜRKİYE MOBİLYA SEKTÖRÜ					
DÖNEMSEL KAPASİTE KULLANIM ORANLARI (%)					
YILLAR	1. Çeyrek	2. Çeyrek	3. Çeyrek	4. Çeyrek	Yıllık Ortalama
2008	66,76	70,76	71,01	65,55	68,52
2009	58,85	68,72	71,91	68,09	66,89
2010	66,76	71,35	72,18	71,48	70,44
2011	69,3	72,1	75,59	73,32	72,58
2012	69,55	69,89	69,74	70,17	69,84
2013	69,24	72,3	72,39	71,7	71,41
2014	69,96	72,47	72,71	71,97	71,78
2015	70,33	71,76	73,77	73,72	72,4
2016	69,68	71,11	72,14	72,05	71,25
2017	71,62	75,64	75,95	74,13	74,34
2018	73,25	74,05	73,92	72,71	73,48
2019	74,58	75,67	75,42	76,27	75,49
2020	75,53	51,25	66,96	68,59	65,58
2021	67,25	66,97	76,76	76,79	71,94
2022	76,98	77,71	77,89	76,56	77,28
2023	75,65	75,37	76,07	76,55	75,91

Kaynak: TCMB (Elektronik Veri Dağıtım Sistemi)

Tablo 27. Türkiye Mobilya Sektörü Dönemsel Kapasite Kullanım Oranları

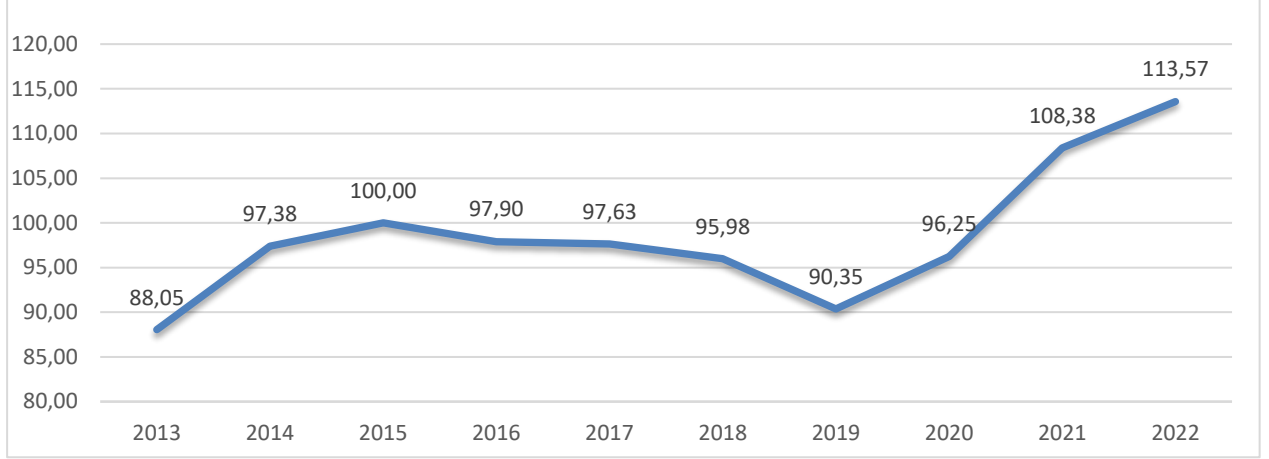
Mobilya talebi büyük ölçüde yeni konut inşaatlarına ve gelir artışına paralel bir seyir izlemektedir. Talep esnekliği yüksek bir tüketim ürünü olan mobilyaya olan talep ve kapasite kullanım oranları ekonomik dalgalanmalara ve mevsimsellik etkisine paralel olarak yıl içerisinde inişli çıkışlı bir seyir göstermektedir.

Türkiye mobilya sektörünün son 12 yıldaki kapasite kullanım oranları yıllık ortalama bazda değerlendirildiğinde kapasite kullanımı %66,57 olarak görünmektedir.

Sektörün İşyeri, İstihdam, Ciro ve Üretim Değeri İstatistikleri

Sektörde küçük işletmelerin varlığına rağmen modern tasarımın öneminin anlaşılması tasarımcılarının yetiştirilmesine gereken ilginin gösterilmesi ve istihdamlarının sağlanması, sektörün gelişimi açısından önem arz etmektedir.

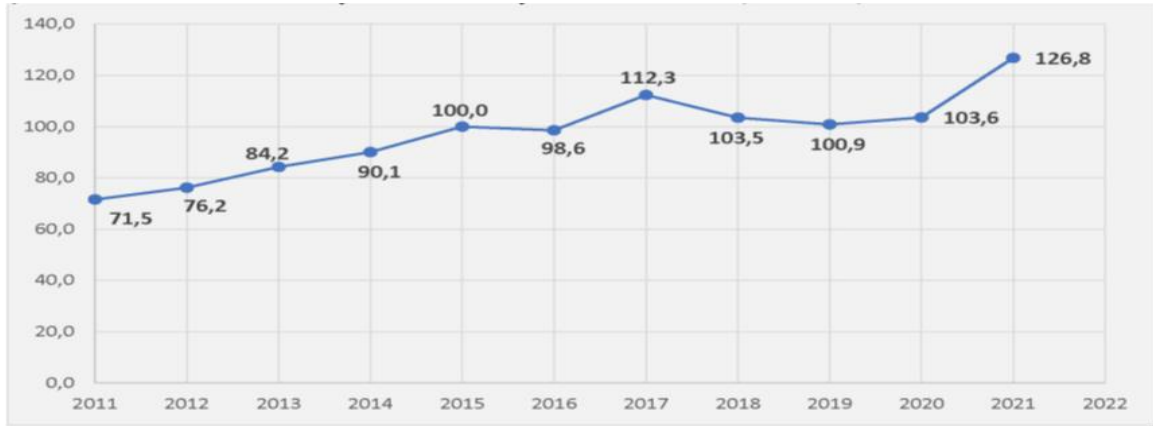
İstihdam düzeyi sıralamasına göre İstanbul’u sırası ile Bursa, Kayseri, Ankara ve İzmir takip etmektedir. İstanbul mobilya sektörü işletme başına 6,4 kişi, Bursa mobilya sektörü 11,5 kişi ve Kayseri mobilya sektörü 20,4 kişi istihdam etmektedir. Bursa ve Kayseri ise istihdam düzeyi olarak Ankara’dan sonra gelmektedir. TÜİK’in iş istatistiklerine göre mobilya imalat sektöründe çalışan sayısı 2017 yılı itibariyle 177.944’tür.

Kaynak: TÜİK

Şekil 41. Mobilya Sanayi İstihdam Endeksi (2015=100)

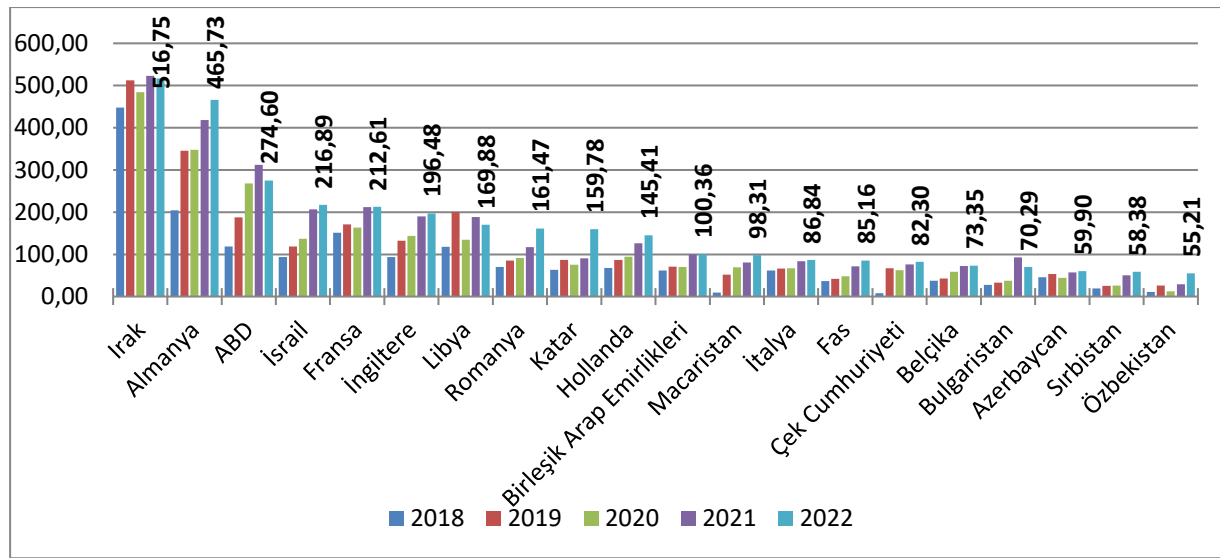
TÜİK verilerine göre 2020 yılında imalat sanayi içinde mobilya sektörü girişimcilerinin oranı %9,6 çalışan sayısı oranı %4,9 olarak gerçekleşmiştir. Mobilya sektöründe 2020 yılı çalışan sayısı bir önceki yıla göre %5,8 oranında artarak 209.190, girişimci sayısı ise %0,8 oranında artarak 39.338 olarak gerçekleşmiştir.

Şekil 42. Mobilya İmalatı Sanayi Üretim Endeksi

Mobilya imalatı sanayi üretim endeksi 2021 yılında, 2020 yılına göre %22,4'lük artışla 126,8 olarak gerçekleşmiştir. Mobilya imalatı sanayi üretim endeksi yukarıdaki şekilde gösterilmiştir.

Mobilya sektörü, işyeri sayısı ve yarattığı istihdam ile önemli bir sektör olmasına karşın ihracatımız içindeki payı sınırlı düzeydedir. Sektörün toplam ihracat içindeki payı 2020’de %2 olarak gerçekleşmiştir. Mobilya sektörünün gelişmesi mobilya ihracatının gelişmesine bağlıdır. Türkiye’nin mobilya ihracatı 2001 yılında 192 milyon dolar olarak gerçekleşirken, 2020 yılında önemli oranda artarak 3 milyar 422 milyon dolara ulaşmıştır. 2020 içerisinde ticarete olumsuz etkileri önemli ölçüde hissedilen pandemi koşullarına rağmen 2020 yılı mobilya ihracatı geçen seneye göre %12 oranında artış kaydetmiştir. 2021 yılında %24 oranında artış göstererek 4 milyar 226 milyon dolara ulaşmıştır. 2022 yılında ise 3 milyar 289 milyon dolardır.

Şekil 43. Türkiye Mobilya İhracatı (Milyon \$)

T.C. Ticaret Bakanlığı Sektör Raporu 2022’ e göre sektördeki firmaların bir kısmı doğrudan ihracat yaparken, büyük bir kısmı diğer firmalar ve özellikle yurtdışı taahhüt işleri yapan müteahhitlik ve mimarlık firmaları aracılığıyla ürünlerini ihraç etmektedir. Diğer yandan son yıllarda yurtdışı pazarlara doğrudan kendi dağıtım kanalları ile açılan firmalarımızın sayısında önemli bir artış olmuştur.

1980’li yıllara kadar ihracatın büyük çoğunluğu Orta Doğu ülkelerine yönelmiş durumda iken 1990 sonrası AB ülkeleri, Bağımsız Devletler Topluluğu (BDT) ve Rusya Federasyonu’na yönelmiştir.

Rusya Federasyonu ve Türk Cumhuriyetlerine gerçekleştirilen mobilya ihracatında, bu ülkelerde alınan müteahhitlik işlerine paralel olarak bir artış yaşanmıştır. Ancak 1997 yılından itibaren ekonomik krizlerle birlikte Rusya Federasyonu’na gerçekleştirilen mobilya ihracatı eski seviyesini yakalayamamıştır.

Son yıllarda komşu ve çevre ülkelere yapılan ihracat artarken AB ülkelerine yapılan ihracatın toplam mobilya ihracatına oranı azalmaktadır. Bu eğilimin pazar çeşitlenmesi açısından olumlu bir süreç olduğu söylenebilir.

Mobilya ihracatımız ülkeler bazında incelendiğinde 2020 yılından itibaren en büyük pazarın Irak olduğu görülmektedir. Bu ülkeye ihracatımızda 2021 yılında bir önceki seneye göre %8 oranında bir artış yaşanmış, 523 milyon dolar seviyesinde ihracat gerçekleştirilmiştir. 2022 yılında 516 milyon dolar seviyesinde ihracat gerçekleştirilmiştir.

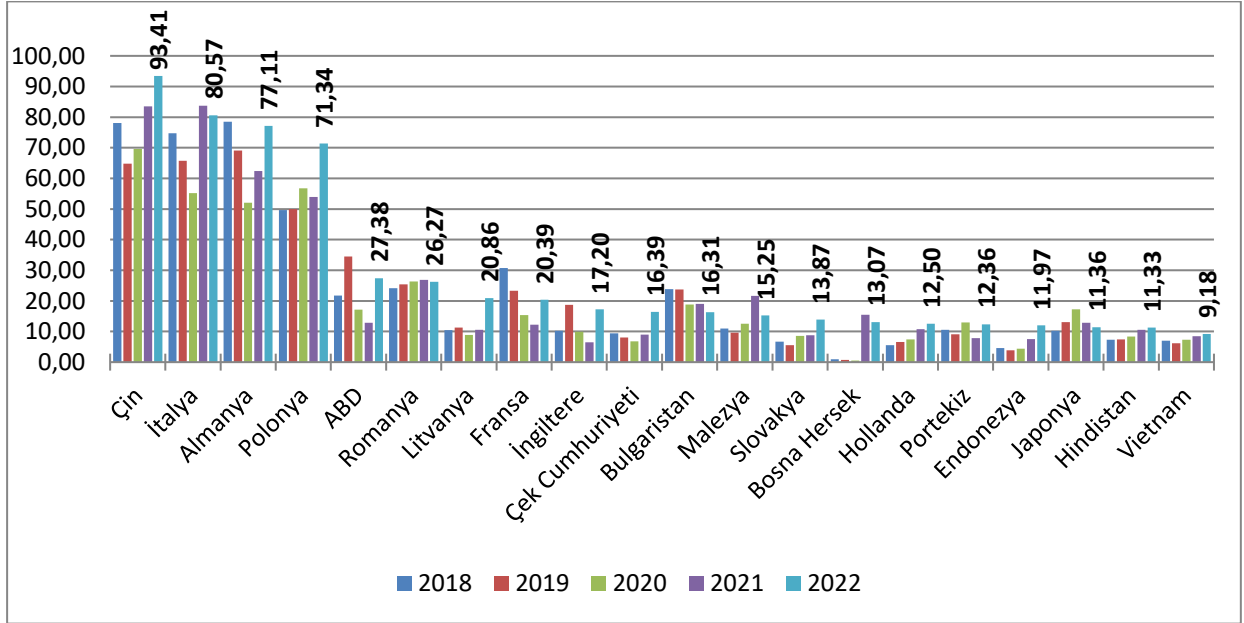
Mobilya ihraç ettiğimiz diğer önemli pazarlar ise Almanya, Suudi Arabistan, ABD, Fransa, İngiltere İsrail ve Libya'dır. İhracatın istenilen düzeylere ulaşamamasında pandemi koşulları, komşu ve çevre ülkelerde yaşanan siyasi sorunlar kadar modern ve tasarım odaklı üretimin yeterince kullanılmayışı da önemli bir etkidir. Finansman sorunları özellikle orta ve küçük ölçekli firmaların dış pazarlar konusunda bilgi eksikliği ise ihracatta karşılaşılan diğer önemli problemlerdir.

TÜRKİYE MOBİLYA İHRACATI (1.000 USD)					
Ülkeler	2018	2019	2020	2021	2022
Dünya	2.686.740	3.415.824	3.426.583	4.226.510	4.632.217
Irak	448.104	512.573	484.168	523.280	516.746
Almanya	204.096	345.523	347.653	418.072	465.734
ABD	118.263	187.515	268.389	311.823	274.595
İsrail	93.727	118.460	136.871	206.661	216.889
Fransa	151.397	170.900	163.171	212.258	212.609
İngiltere	93.223	132.286	143.356	189.632	196.483
Libya	117.636	200.817	134.618	188.759	169.877
Romanya	70.306	85.488	91.095	117.034	161.467
Katar	63.441	86.568	75.531	90.832	159.777
Hollanda	67.904	86.770	94.505	125.819	145.411
Birleşik Arap Emirlikleri	61.838	71.017	70.253	100.004	100.362
Macaristan	9.188	52.005	69.566	80.429	98.310
İtalya	61.485	66.051	67.294	83.401	86.842
Fas	36.417	42.206	48.266	71.630	85.155
Çek Cumhuriyeti	7.626	67.047	62.740	75.988	82.295
Belçika	37.201	43.118	58.795	72.122	73.346
Bulgaristan	27.627	32.910	37.377	92.574	70.285
Azerbaycan	45.723	53.014	44.599	57.301	59.897
Sırbistan	19.440	25.610	26.391	50.386	58.380
Özbekistan	11.129	25.735	12.657	29.419	55.205

Tablo 28. Türkiye'nin Mobilya İhracatı (Bin Dolar)

Sektörün İthalatı

1986 yılında mobilya ithalatının daha fazla serbestleştirilmesi ve daha sonra 1996 yılında Gümrük Birliğine girmemiz ile mobilya ithalatında artış görülmüştür. 1994'te mobilya ithalatı 38 milyon dolar civarında gerçekleşirken bir sonraki yıl % 79'luk bir artışla 68 milyon dolar civarında gerçekleşmiştir. İthalattaki bu hızlı yükseliş daha sonraki yıllarda da devam etmiş ancak 2001 yılında yaşanan krizin de etkisiyle mobilya ithalatı bir önceki yıla göre % 40 oranında azalarak 122 milyon dolara düşmüştür. Kriz sonrası dönemde mobilya ithalatında yaşanan gerileme 2002 yılı ile birlikte küçük bir artışla 128 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. Sektör ithalatı sonraki yıllarda da ekonomik iyileşmeye paralel olarak artışını sürdürmüş ancak 2009 yılında küresel krize bağlı olarak bir önceki yıla oranla % 37 azalışla 568 milyon dolar seviyesinde gerçekleşmiştir. Krizin etkilerinin iyice azaldığı 2011 yılında ise sektör ithalatı, 2008 yılı değerlerini aşarak 941 milyon dolar olmuştur. 2020 yılında ise mobilya ithalatımız bir önceki yıla oranla %9,1 azalarak 498 milyon dolar seviyesine kadar düşmüştür. İthalattaki gerileme sektör dış ticaret fazlasına olumlu katkı yapmaktadır.

Şekil 44. Türkiye Mobilya İthalatı (Milyon \$)

Türkiye'nin mobilya ithalatı yaptığı ülkelerin başında AB ülkeleri ve Çin gelmektedir. 2022 yılı itibariyle en fazla ithalat yapılan ülke yaklaşık 93 milyon dolar ile Çin olup, Çin'i 80 milyon dolarlık mobilya ithalatı ile İtalya takip etmektedir. Mobilya ithalatımızda öne çıkan diğer ülkeler arasında Almanya, Romanya ve Polonya yer almaktadır.

Dünyanın en büyük üreticisi ve ihracatçısı konumunda olan bu ülkelerin Türk pazarında kabul görmesi, Türkiye’de de inovatif ve modern mobilya tüketebilecek geniş bir kesimin varlığını ortaya koymaktadır.

İthal ettiğimiz başlıca ürün grupları; oturmaya mahsus mobilyaların aksam-parçaları diğer ahşap mobilyalar, diğer metal mobilyalar, metal iskeletli içi doldurulmuş oturmaya mahsus diğer mobilyalar, ahşap iskeletli içi doldurulmuş oturmaya mahsus diğer mobilyalar ve metal iskeletli içi doldurulmamış oturmaya mahsus diğer mobilyalar şeklinde sıralanabilir.

TÜRKİYE MOBİLYA İTHALATI (1.000 USD)					
Ülkeler	2018	2019	2020	2021	2022
Dünya	592.840	553.966	498.720	562.594	651.031
Çin	78.108	64.819	69.614	83.500	93.413
İtalya	74.750	65.775	55.211	83.765	80.572
Almanya	78.462	69.097	52.055	62.415	77.108
Polonya	49.606	49.957	56.794	53.887	71.344
ABD	21.764	34.456	17.098	12.872	27.376
Romanya	24.148	25.362	26.376	26.871	26.271
Litvanya	10.454	11.295	8.904	10.590	20.858
Fransa	30.731	23.279	15.360	12.194	20.389
İngiltere	10.293	18.730	9.951	6.477	17.203
Çek Cumhuriyeti	9.444	8.061	6.814	9.007	16.390
Bulgaristan	23.802	23.751	18.822	18.981	16.312
Malezya	10.988	9.618	12.545	21.669	15.248
Slovakya	6.656	5.562	8.544	8.732	13.870
Bosna Hersek	892	771	533	15.422	13.071
Hollanda	5.573	6.551	7.432	10.728	12.496
Portekiz	10.596	9.072	12.975	7.853	12.362
Endonezya	4.553	3.817	4.420	7.536	11.974
Japonya	10.250	13.025	17.297	12.878	11.357
Hindistan	7.361	7.414	8.349	10.561	11.333
Vietnam	6.950	6.184	7.357	8.415	9.180

Kaynak: Trademap.org (GTİP: 9401, 9402, 9403, 9404)

Tablo 29. Türkiye’nin Mobilya İthalatı (Bin Dolar)

2015 yılında Türkiye’nin en fazla mobilya ithal ettiği ülke 239,7 milyon \$’la Çin iken 2022 yılında en fazla mobilya ithalatı yapılan ülke 67 milyon \$’la yine Çin olmuştur. İtalya, Almanya, Polonya, ABD, Romanya ve Bulgaristan onu takip eden ülkelerdir.

Sektörün 2023–2033 Projeksiyonu

Mobilya sektörü küreselleşme, teknoloji ve bilgiye kolay ulaşım sonucu yeni bir dönemin içinde bulunmaktadır. İtalya, Almanya ve Çin’de olduğu gibi organize, sadece mobilyaya yönelik ihtisaslaşmış üretim sahaları, entegre olmuş üretim ve bunlarla beraber çalışan AR-GE birimleri yapılması hedeflenmektedir.

Üniversitelerdeki eğitimin mobilya pazarlaması, mobilya tasarımı, genel iç mimari olarak değil mobilya üretim ve istihdamına yönelik olması için işbirliği çalışmaları yapılmaktadır.

3.10.4. İnegöl Mobilya Sektörü

Cumhuriyet dönemiyle birlikte İnegöl’de ekonomi; özellikle coğrafi pozisyonu gereği önemli gelişmeler göstermiştir. 1927 yılında üç dokuma fabrikası, iki tahıl fabrikası, bir kereste fabrikası, iki tereyağı, yoğurt ve peynir imalathanesi, Romanya göçmeni Salih Anıl’ın mısır kırma makineleri ve yün tarakları ile çorap ve fanila imalathaneleri kurularak İnegöl ekonomisi gelişimini sürdürmüştür.

Çevresindeki ormanlar nedeniyle 1980’lere kadar orman ürünleri alanında imalat sanayi gelişmiş, ağaç ve kereste işletmeciliği üzerine faaliyet ön planda olmuştur. O yıllarda ayrıca makineli tarım öncesinde çiftçinin en önemli araçlarından biri olan döğen imalatı da yapılmıştır. 1943’ten sonra İnegöl’de mobilya imalatına başlanmıştır. Aslında şehrin şu anki ekonomik aktivitesini belirleyen önemli kilometre taşlarından biri de bu olmuştur.

İnegöl’de fabrika olarak nitelendirilebilecek ilk tesis 150 girişimcinin bir araya gelerek kurdukları ve 4 Ağustos 1957’de günlük 24 bin kapasiteyle üretime başlayan tuğla fabrikasıdır. İnegöl’de üretilen ve ilçe dışına satışı yapılan başlıca ürünler tütün, tahıl, kereste, koza, yaş sebze ve kuru meyveden oluşmaktadır.

Köylülerin geçim kaynağını orman ürünleri ve tarım oluşturmaktadır. Tarla tarımında patates, lahana, domates ve pancar ön sıralarda gelmektedir. Yörede meyvecilik de bir hayli gelişmiştir. Özellikle şeftali, armut, erik, elma ve çilek meyvecilikle uğraşan yöre halkının başlıca geçim kaynağını oluşturmaktadır. Son yıllarda ilçede meyve fidancılığı da büyük bir ivme kazanmıştır.

İstihdam açısından incelendiğinde, İnegöl’de en yüksek istihdamın sanayi sektöründe olduğu görülmektedir. Toplam işgücünün %47’si sanayi sektöründe çalışmaktadır. Ayrıca ilçe dışından da sanayi sektörü önemli miktarda işgücü çekmektedir. 1976 yılında İnegöl Belediyesi ile İnegöl Ticaret ve Sanayi Odası’nın teşebbüsüyle kurulan İnegöl Organize Sanayi Bölgesi (İOSB), Türkiye’nin ilk organize sanayi bölgeleri arasında yer alır.

1980 sonrasında ise İOSB’nin kurulması ile birlikte orman ürünlerinin yanında tekstil, otomotiv yan sanayi ve diğer sanayi kolları da gelişmiştir. Bölgede ağırlıklı olarak tekstil ve konfeksiyon işletmeleri göze çarpmakla birlikte sünger üretimi, sunta ve kontra plak üretimi, gıda üretimi, yem üretimi, ambalaj, cam, orman ürünleri-mobilya, kimya, gıda, döküm ile otomotiv yan sanayi sektörlerinde faaliyet gösteren işletmeler vardır. İlçede faaliyet gösteren fabrikaların il içindeki katma değere katılma oranı %84, il dışına ise %16 oranındadır. Türkiye toplam ihracatının %1’ini, mobilya ihracatının %10’unu, yurt içi mobilya talebinin ise %40’ını bu şehir karşılamaktadır.

İnegöl’de mobilyacılığın geçmişi yüzyıl öncesine, 1900’lü yılların başına dayanır. O yıllarda İnegöl’ün etrafının ormanlarla kaplı oluşu, ağacın kereste atölyelerinde işlenip kalas halini alarak yurt içinde ihtiyacı olan yerlere nakli ile başlamış, Cumhuriyet’in kurulduğu yıllarda da kerestecilik, yumurta sandığı, at arabası imalatı, daha sonra sandalyecilik ve koltuk imalatları yerini günümüzde son teknolojik imkânların, makinelerin kullanıldığı bir döneme bırakmıştır.

Ağaçlarla uğraşmak zamanla ana kaynağımız haline gelmiştir. İnegöl coğrafi konum itibarıyla Ankara-Bursa karayolu üzerinde bulunması nedeniyle mobilya sanayi bölgemize her gün ziyaretçi ve müşteri olarak gelen halkımızın ilgisini çekmektedir. Sektördeki çeşitlerden modern ve klasik koltuk takımları, yatak odası ve yemek odası takımları, oturma grupları, çekyat, kanepe, çocuk ve genç odası mobilyaları, mutfak ve mobilya aksesuarları büyük beğeni toplamaktadır.

İnegöl mobilyacılığın bugünkü ekonomiye katkısı azımsanmayacak kadar büyüktür. Kurulduğu yıllarda parmakla sayılabilecek kadar az olan mobilyacı işyerleri bugün yerini yüzlercesine bırakmıştır. Bu iş yerlerinde üretilen mobilyaların çeşitleri ve modelleri oldukça zengindir.

Sektördeki firmalarımız, İnegöl’de her yıl organize edilen mobilya dekorasyon fuarları ile hem ulusal hem de uluslararası düzeyde işadamları ve tüketicileri misafir etmekte ve onlara İnegöl mobilyasını tanıtmaya fırsatı sunmaktadır.

İHRACAT	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Mobilya	343,33	330,24	342,63	378,5	424,7	574,56	533,33	663,15	716,11	823,30
Orman Ürünleri	73,94	43,23	43,83	76,93	96,99	88,61	94,88	188,46	179,17	174,78

Tablo 30. İnegöl’ün Sektörlere Göre İhracatı (Milyon \$)

3.11. İŞ YERİ İSTATİSTİKLERİ

3.11.1. İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı

İnegöl Belediyesi Zabıta Müdürlüğü tarafından iş yeri açılış ruhsatı ve daha önce verilen ruhsat sayıları aşağıda verilmiştir. Buna göre 2023 aylık dağılım incelendiğinde toplam 575 işyeri açma ruhsatı verilirken 202 ruhsat iptal edilmiştir. 2023 yılı sonu itibariyle İnegöl Belediyesi Zabıta Müdürlüğü’nde 10.076 işyeri açma ve çalışma ruhsatı kaydı bulunmaktadır.

AYLAR	VERİLEN RUHSAT SAYISI	İPTAL EDİLEN RUHSAT SAYISI
Ocak	47	18
Şubat	35	18
Mart	67	23
Nisan	32	19
Mayıs	40	13
Haziran	27	9
Temmuz	41	15
Ağustos	32	23
Eylül	46	17
Ekim	76	23
Kasım	78	14
Aralık	54	10
TOPLAM	575	202

Tablo 31 İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı İstatistikleri

3.11.2. Vergi Mükellefiyeti İstatistikleri

İnegöl Vergi Dairesi Müdürlüğüne 2023 yılı içerisinde vergi mükellefiyeti faal olan ve vergi mükellefiyeti terk edilen mükellef sayıları aylık olarak aşağıda sunulmaktadır.

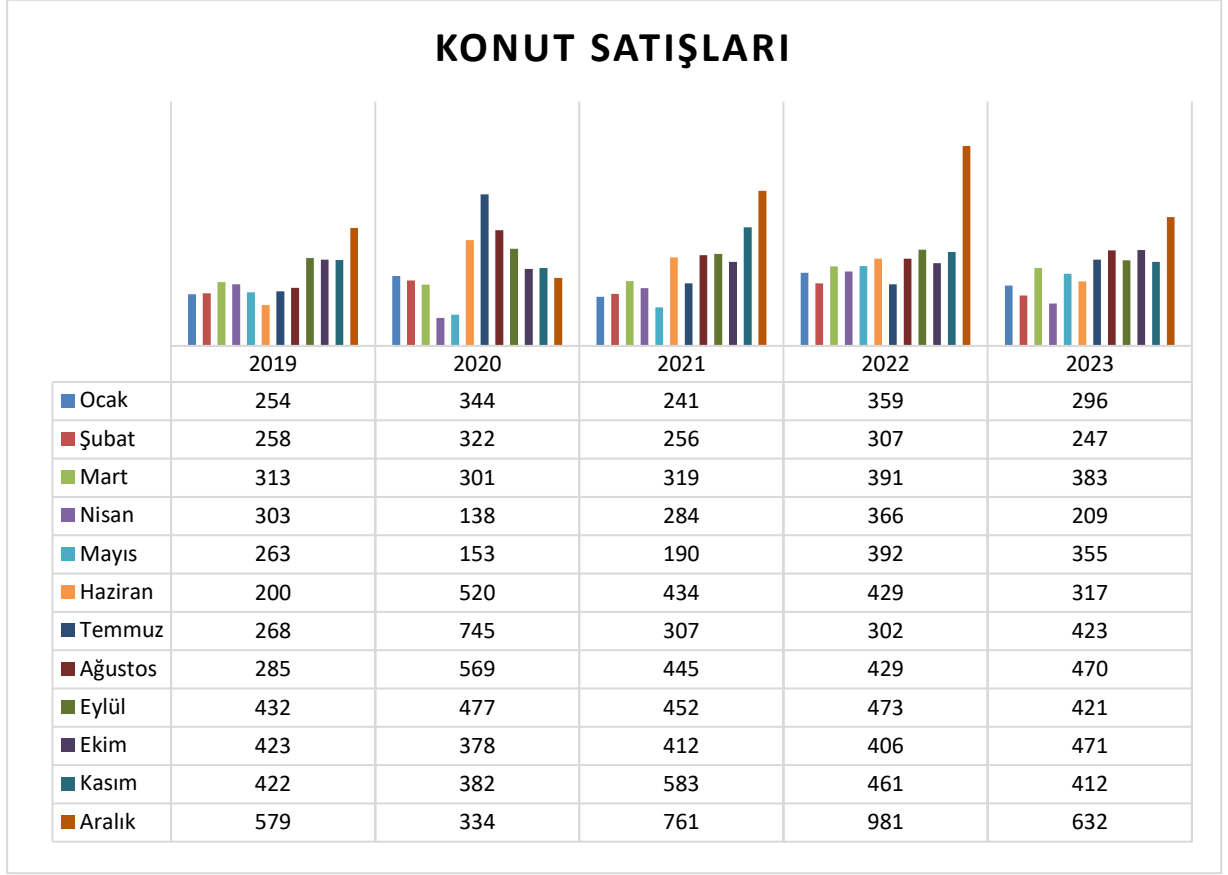
Faal ve vergi kaydı terk sayılarına aylık olarak bakıldığında Ocak ayında 318 vergi kaydı faal olan şirketle yılın en yüksek vergi kaydının bu ayda gerçekleştiği, Temmuz ayı 182 vergi kaydı terki yapılarak en yüksek vergi kaydı terk işlemini bu ay içerisinde gerçekleştiği görülmektedir. 2023 yılında toplam faal mükellef sayısının 24.138 olduğu görülmektedir.

AYLAR	İŞE BAŞLAMA	VERGİ KAYDI TERK
Ocak	318	140
Şubat	191	111
Mart	213	139
Nisan	175	116
Mayıs	225	128
Haziran	192	161
Temmuz	253	182
Ağustos	271	155
Eylül	253	176
Ekim	222	147
Kasım	234	122
Aralık	171	87
TOPLAM FAAL MÜKELLEF SAYISI		24138

Tablo 32. Vergi Kaydı Faal ve Terk İstatistikleri

3.12. KONUT SATIŞ İSTATİSTİKLERİ

TÜİK'ten alınan verilere göre 2019 yılında başlayarak 2023 yılı sonuna kadar ilçemizde olan konut satışları aylık olarak gösterilmiştir.

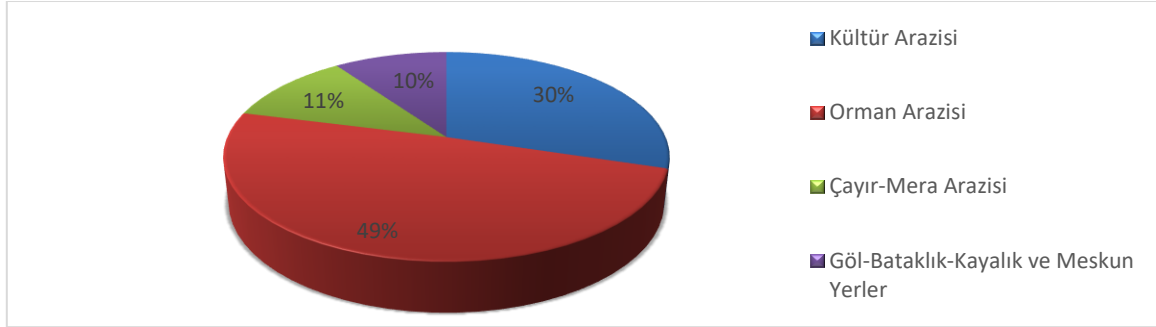

Şekil 45. İnegöl Konut Satış İstatistikleri

2019 yılında 4000 olan konut satışları 2020 yılında 4663, 2021 yılında 4684, 2022 yılında 5296 olarak artış göstermiştir. 2023 yılında ise %14,23 azalarak 4636'ya düşmüştür. Son 5 yılda toplam 23.279 adet konut satışı yapılmıştır.

3.13. TARIM VE HAYVANCILIK

İnegöl İlçe Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü'nden alınan 2023 yılı verilerine göre, İnegöl'ün toplam kültür arazisi 297.84'da, orman arazisi 492.400'da, çayır-mera arazisi 112.240'da, göl-bataklık-kayalık ve meskûn yerler 98.170'da alana sahiptir.

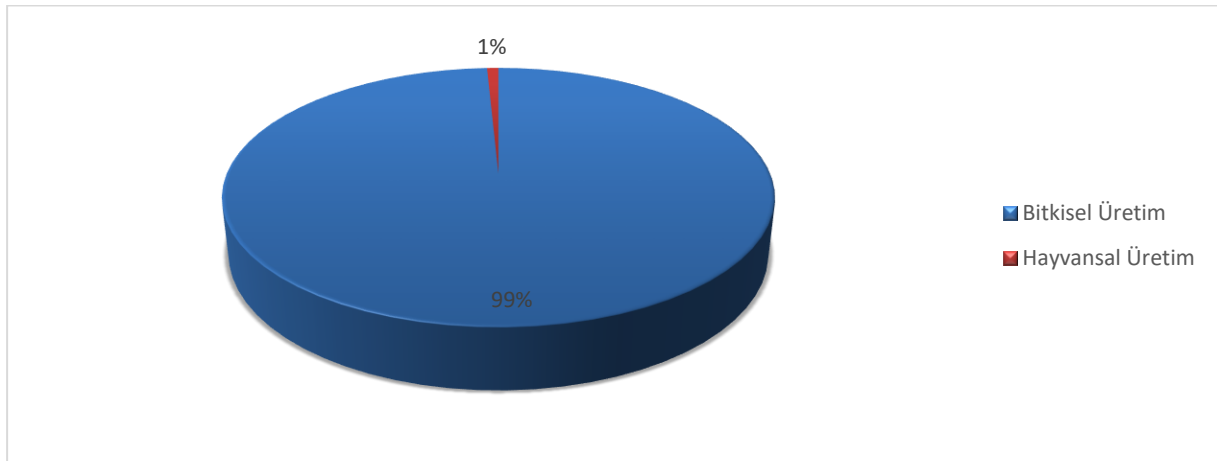

Şekil 46. Arazi Türlerini Dağılımı

İlçemizde toplam 309.270 dekar tarım alanı bulunmaktadır. Tarım alanının 178.992 dekarlık bölümü tarla arazisi, 108.642 dekarlık bölümü meyve bahçeleri arazisi, 13.376 dekarlık bölümü sebze arazisi ve 3.626 dekarlık bölümü ise tarıma nadasa bırakılmış arazi olarak bilinmektedir.

ÜRÜN ADI	2021 ÜRETİM DEĞERİ (TL)	2022 ÜRETİM DEĞERİ (TL)	2023 ÜRETİM DEĞERİ (TL)
Bitkisel Üretim	1.253.207.652,57	3.694.784.706,33	8.298.464.074,88
Hayvansal Üretim	319.975.892,00	474.367.268,00	65.940.993,12
TOPLAM	1.573.183.544,57	4.169.151.974,33	8.364.405.068,00

Tablo 33. Hayvansal ve Bitkisel Üretim Değerleri (TL)

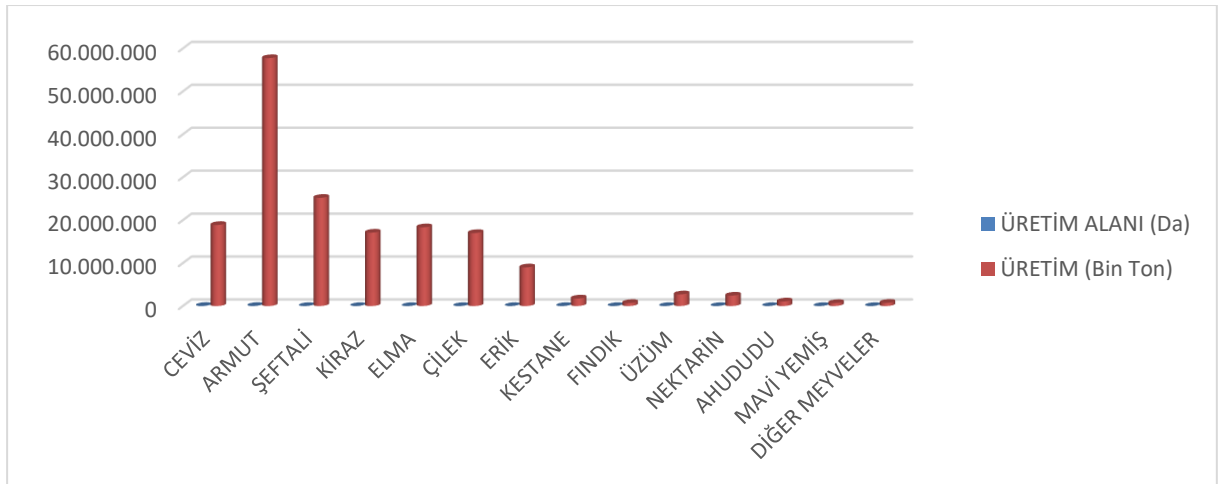

Şekil 47. Hayvansal ve Bitkisel Üretim Değerlerinin Dağılımı

İnegöl İlçe Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü'nden alınan 2023 yılı verilerine göre İnegöl'deki tarımsal üretimin toplam değerinin %99'unu 8.298.464.074,88 TL değeriyle bitkisel üretim oluştururken geri kalan %1'lik kısmını 65.940.993,12 TL değeriyle hayvansal üretim oluşturur. İnegöl'de gerçekleşen tarımsal ve hayvansal üretimin toplam değeri ise **8.364.405.068,00**'dir.

ÜRÜN ADI	ÜRETİM ALANI(DEKAR)	ÜRETİM (TON)	ÜRETİM DEĞERİ (TL)
CEVİZ	29.500,00	18.880.000,00	944.000.000,00
ARMUT	19.250,11	57.750.000,00	808.500.000,00
ŞEFTALİ	14.000,00	25.200.000,00	378.000.000,00
KİRAZ	9.500,00	17.100.000,00	513.000.000,00
ELMA	9.170,00	18.340.000,00	183.400.000,00
ÇİLEK	8.500,00	17.000.000,00	340.000.000,00
ERİK	4.500,00	9.000.000,00	135.000.000,00
KESTANE	3.900,00	1.755.000,00	96.525.000,00
FINDIK	2.300,00	713.000,00	42.780.000,00
ÜZÜM	1.600,00	2.720.000,00	68.000.000,00
NEKTARİN	1.350,00	2.430.000,00	38.880.000,00
AHUDUDU	1.200	1.080.000,00	43.200.000,00
MAVİ YEMİŞ	1.400,00	700.000,00	84.000.000,00
DİĞER	2.472,00	741,600	123.600,00
TOPLAM	108.642,00	173.409.600,00	3.675.408.600,00

Tablo 34. Meyvelerin Üretim Alanları ve Miktarları

Şekil 48. Meyvelerin Üretim Alanları ve Miktarları

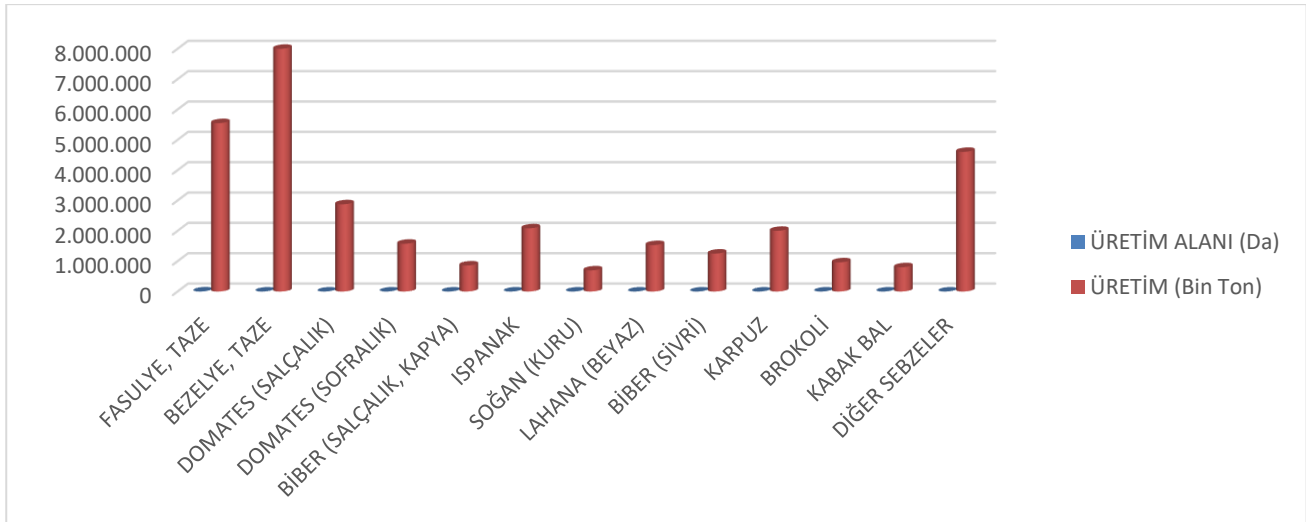
İnegöl’de üretilen çeşitli meyveleri üretim (ton) ve üretim alanı (Da) açısından karşılaştırdığımızda ceviz, armut, şeftali, kiraz, elma, çilek, erik, kestane, fındık, üzüm, nektarin arasında armudun 57.750.000,00 ton üretimle ilk sırada olduğu görülmektedir. Üretim alanı açısından yapılan kıyaslamada da ceviz 29.500 dekar üretim alanı ile yine 1.’liği korumaktadır.

Üretim miktarı açısından 2. sırada 25.200.000,00 ton üretim ile şeftali gelirken, 3. sırada 18.880.000,00 ton üretim ile ceviz, 4. sırada 18.340.000,00 ton üretim ile elma, 5. sırada 17.100.000,00 ton üretim ile kiraz, 6. sırada 17.000.000,00 ton üretim ile çilek, 7. sırada 9.000.000,00 ton üretim ile erik, 8. sırada 2.720.000 ton üretim ile üzüm, 9. sırada 2.430.000,00 ton üretim ile nektarin, 10. Sırada 1.755.000,00 ton üretim ile kestane, 11. sırada 1.080.000.00 ton üretim ile ahududu, 12. sırada 713.000,00 ton üretim ile fındık, 13. ve son sırada 700.000 ton üretim ile mavi yemiş yer almaktadır.

Üretim alanları açısından ise 2. sırada 19.250 dekar üretim alanı ile armut gelirken, 3. sırada 14.000 dekar üretim alanı ile şeftali, 4. sırada 9.500 dekar üretim alanı ile kiraz, 5. sırada 9.170 dekar üretim alanı ile elma, 6. sırada 8.500 dekar üretim alanı ile çilek, 7. sırada 4.500 dekar üretim alanı ile erik, 8. sırada 3.900 dekar üretim alanı ile kestane, 9. sırada 2.472 dekar üretim alanı ile diğer meyveler, 10. sırada 2.300 dekar üretim alanı ile fındık, 11. sırada 1.600 dekar üretim alanı ile üzüm, 12. sırada 1.350 dekar alanı nektarin, 13. sırada 1.400 dekar üretim alanı ile mavi yemiş, 14. ve son sırada 1.200 dekar üretim alanı ile ahududu yer almaktadır.

ÜRÜN ADI	ÜRETİM ALANI (DEKAR)	ÜRETİM (TON)	ÜRETİM DEĞERİ (TL)
FASULYE, TAZE	3.700,00	5.550.000,00	83.250.000,00
BEZELYE, TAZE	1.600,00	8.000.000,00	120.000.000,00
DOMATES (SALÇALIK)	1.150	2.875.000,00	10.062.500,00
DOMATES (SOFRALIK)	1.050	1.575.000,00	12.600.000,00
BİBER (SALÇALIK, KAPYA)	780	858.000,00	7.722.000,00
ISPANAK	595	2.082.500,00	18.742.500,00
SOĞAN (KURU)	580	696.000,00	5.568.000,00
LAHANA (BEYAZ)	510	1.530.000,00	7.650.000,00
BİBER (SİVRİ)	500	1.250.000,00	11.250.000,00
KARPUZ	400	2.000.000,00	16.000.000,00
BROKOLİ	350	962.500,00	7.700.000,00
KABAK BAL	320	800.000,00	6.400.000,00
DİĞER SEBZELER	1.841,00	4.602.500	92.050,00
TOPLAM	13.376,00		307.037.050,00

Tablo 35. Sebzelelerin Üretim Alanları ve Miktarı

Şekil 49. Sebzelerin Üretim Alanları ve Miktarı

İnegöl’de üretilen çeşitli sebzeleri üretim (ton) ve üretim alanı (Da) açısından karşılaştırdığımızda Fasulye, Bezelye (taze), Domates (salçalık), Domates (sofralık), Biber (salçalık, kapyra), Ispanak, Soğan (kuru), Lahana (beyaz), Biber (sivri), Karpuz, Brokoli, Kabak Bal, Diğer Sebzeler arasından 8.000.000,00 kg üretimle Bezelye (taze) ilk sırada olduğu görülmektedir. Üretim alanı açısından yapılan kıyaslamada da fasulye 3.700 dekar üretim alanı ile yine 1.’liği korumaktadır.

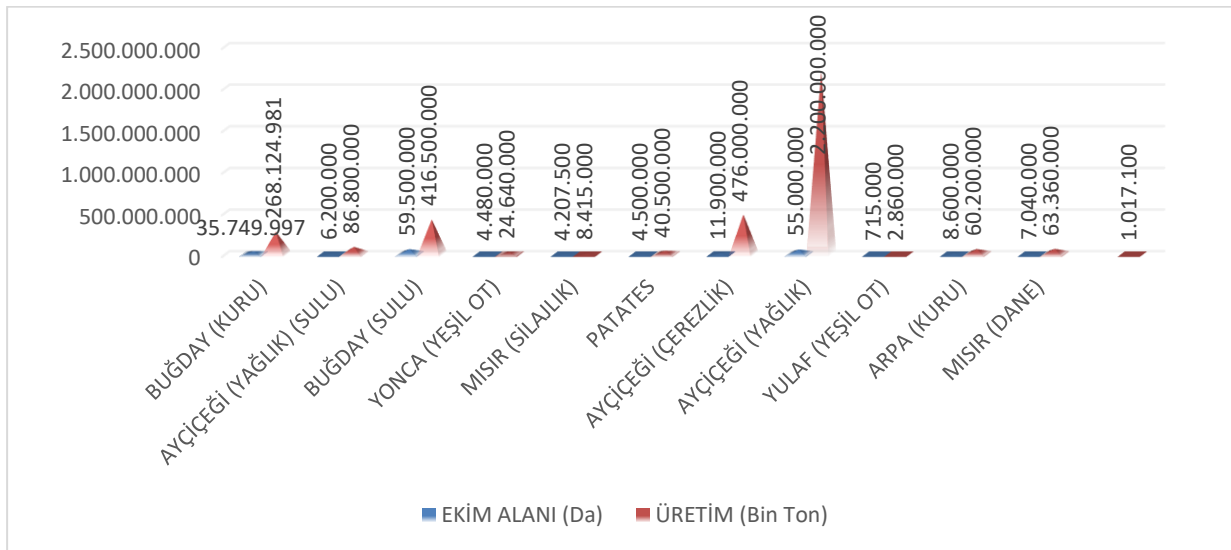
Üretim alanı açısından ise 2. sırada 1.841 dekar üretim alanı ile diğer sebzeler, 3. sırada 1.600 dekar üretim alanı ile bezelye (taze), 4. sırada 1150 dekar üretim alanı ile domates (salçalık), 5. sırada 1050 dekar üretim alanı ile domates (sofralık), 6. sırada 780 dekar üretim alanı ile biber (salçalık, kapyra), 7. sırada 595 dekar üretim alanı ile ıspanak, 8. sırada 580 dekar üretim alanı ile soğan (kuru), 9. sırada 510 dekar üretim alanı ile lahana (beyaz), 10. sırada 500 dekar üretim alanı ile biber (sivri), 11. sırada 400 dekar üretim alanı ile karpuz, 12. sırada 350 dekar üretim alanı ile brokoli, 13. ve son sırada 320 dekar üretim alanı ile kabak bal yer almaktadır.

Üretim miktarı açısından 2. sırada 5.550.000,00 kg üretimle fasulye (taze), 3. sırada 2.875.000,00 kg üretimle domates (salçalık), 4. sırada 2.082.000,00 kg üretimle ıspanak, 5. sırada 2.000.000,00 kg üretimle karpuz, 6. sırada 1.575.000,00 kg üretimle domates (sofralık), 7. sırada 1.530.000,00 kg üretimle lahana (beyaz), 8. sırada 1.250.000,00 kg üretimle biber (sivri), 9. sırada 962.500,00 kg üretimle brokoli, 10. sırada 858.000,00 kg üretimle biber

(salçalık, kapyra) , 11. sırada 800.000,00 kg üretimle kabak bal, 12. ve son sırada 696.000,00 kg ton üretimle soğan (kuru) yer almaktadır.

ÜRÜN ADI	ÜRETİM ALANI(DEKAR)	ÜRETİM (KG)	ÜRETİM DEĞERİ (TL)
BUĞDAY (KURU)	65.000,00	35.749.997,45	268.124.980,88
AYÇİÇEĞİ (YAĞLIK) (SULU)	20.000,00	6.200.000,00	86.800.000,00
BUĞDAY (SULU)	17.000,00	59.500.000,00	416.500.000,00
YONCA (YEŞİL OT)	12.800,00	4.480.000,00	24.640.000,00
MISIR (SİLAJLIK)	9.350,00	4.207.500,00	8.415.000,00
PATATES	9.000,00	4.500.000,00	40.500.000,00
AYÇİÇEĞİ (ÇEREZLİK)	7.000,00	11.900.000,00	476.000.000,00
AYÇİÇEĞİ (YAĞLIK)	5.500,00	55.000.000,00	2.200.000.000,00
YULAF (YEŞİL OT)	5500	715.000,00	2.860.000,00
ARPA (KURU)	4300	8.600.000,00	60.200.000,00
MISIR (DANE)	3200	7.040.000,00	63.360.000,00
DİĞER	20342	30513000	1.017.100,00
TOPLAM	178.992,00		3.648.417.080,88

Tablo 36. Tahıl Üretim Alanları ve Üretim Miktarı

Şekil 50. Tahıl Üretim Alanları ve Üretim Miktarı

İnegöl’de üretilen çeşitli tarla ürünleri üretim (kg) ve ekim alanı (Da) açısından karşılaştırdığımızda buğday (kuru), ayçiçeği (yağlık) (sulu), buğday (sulu), yonca (yeşil ot), mısır (silajlık), patates, ayçiçeği (çerezlik), ayçiçeği (yağlık), yulaf (yaşil ot), arpa (kuru), mısır (dane) ve diğer tarım ürünleri arasında buğday (sulu) 59.500.000,00 ton üretimle ilk sırada

olduğu görülmektedir. Ekim alanı açısından yapılan kıyaslamada 65.000 dekar ekim alanı ile buğdayın (kuru) 1. sırada olduğu görülmektedir.

Üretim miktarı açısından 2. sırada 55.000.000,00 ton üretimle ayçiçeği (yağlık), 3. sırada 35.749.997,45 ton üretimle buğday (kuru), 4. sırada 11.900.000,00 ton üretimle ayçiçeği (çerezlik), 5. sırada ise 8.600.000,00 ton üretimle arpa (kuru), 6. sırada 7.040.000,00 ton üretim ile mısır (dane), 7. sırada 6.200.000,00 ton üretim ile ayçiçeği (yağlık), 8. sırada 4.500.000,00 ton üretim ile patates, 9. sırada 4.480.000,00 ton üretim ile yonca (yeşil ot), 10. sırada 4.207.500,00 ton üretim ile mısır (silajlık), 11. Sırada 715.000,00 ton üretim ile yulaf (yeşil ot) 12. ve son sırada ise 30513000 ton üretim ile diğer yer almaktadır.

Ekim alanı açısından ise 2. sırada 20.000 dekar ekim alanı ile ayçiçeği (yağlık), 3. sırada 17.000 dekar ekim alanı ile buğday (sulu), 4. sırada 12.800 dekar ekim alanı ile yonca (yeşil ot), 5. sırada 9.350 dekar ekim alanı ile mısır (silajlık), 6. sırada 9.000 dekar ekim alanı ile patates, 7. sırada 7.000 dekar ekim alanı ile ayçiçeği (çerezlik), 8. sırada 5.500 dekar ekim alanı ile ayçiçeği (yağlık), 9. sırada 5.500 dekar ekim alanı ile yulaf (yeşil ot), 10. sırada 4.300 dekar ekim alanı ile arpa (kuru), 11. ve son sırada 3.200 dekar ekim alanı ile mısır (dane) yer almaktadır.

HAYVANSAL ÜRÜNLER	ÜRETİM MİKTARI (KG)	ÜRETİM DEĞERİ (TL)
Kırmızı et	450.000	49.500.000,00
Süt	16.000	160.000,00
Beyaz Et	250.000	3.250.000,00
Bal	80.000	12.000.000,00
Deri (Adet)	54.808	876.928,00
Yumurta (Adet)	96.291	154.065,12

Tablo 37. Hayvansal Ürünlerin Üretim Miktarı

İnegöl’de üretilen çeşitli hayvansal ürünlere bakıldığında kırmızı et, süt, beyaz et, bal, bal mumu, polen, deri, yumurta ve gübre görülmektedir. 2023 yılında kırmızı et 450.00 kg, süt 16.000.00 kg, beyaz et 250.000.00 kg, bal 80.000 kg, deri 54.808 adet, yumurta 96.291 adet üretilmiştir.

3.14. İNEGÖL'DE SOSYAL GÜVENLİK

	SOSYAL GÜVENCE	2021 KİŞİ SAYISI	2022 KİŞİ SAYISI	2023 KİŞİ SAYISI
AKTİF (ÇALIŞAN)	4A (SSK)	81.506	81.877	74.697
	4B (BAĞ-KUR)	8.107	11.393	11.230
	4C (EM. SAN.)	4.927	5.163	5.442
	GSS	25.968		15.557
	TOPLAM	94.540	98.433	106.926
PASİF (EMEKLİ)	4A (SSK)	24.242	25.341	26.415
	4B (BAĞ-KUR)	9.067	9.070	9.101
	4C (EM. SAN.)	4.300	4.326	4.389
	TOPLAM	37.609	38.737	39.905
BAKMAKLA YÜKÜMLÜ OLUNAN	4A (SSK)	45.495	40.041	34.778
	4B (BAĞ-KUR)	10.523	9.317	8.175
	4C (EM. SAN.)	4.382	4.061	4.056
	TOPLAM	60.400	53.419	47.009
GENEL TOPLAM		192.549	190.589	193.840

Tablo 38. Sosyal Güvenlik Verileri

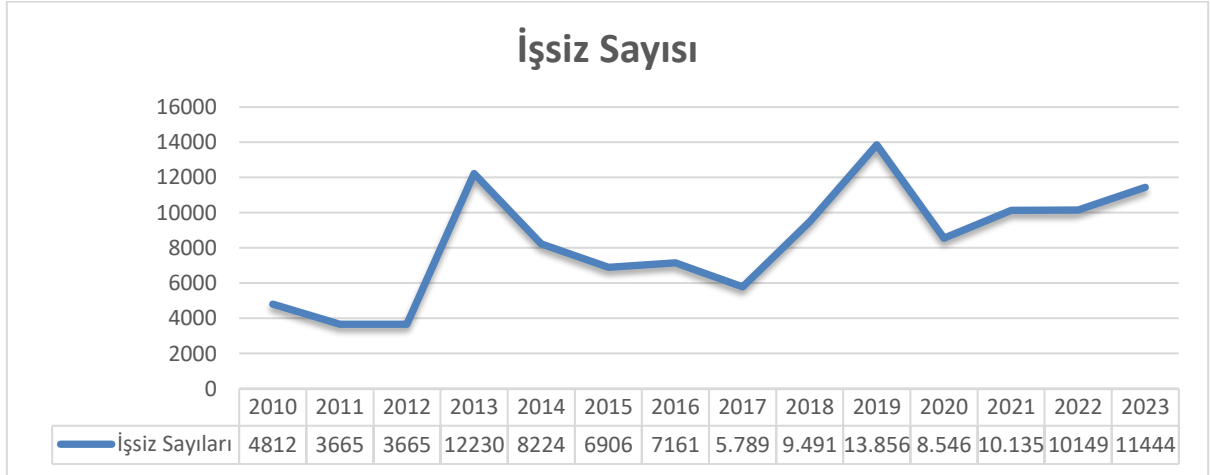
İnegöl Sosyal Güvenlik Merkezi'nden alınan verilere göre 2023 yılı sonu itibariyle ilçemizde SSK, BAĞ-KUR ve Emekli Sandığı'na bağlı aktif olarak 91.369 çalışan, GSS olan 15.557 kişi, 39.905 emekli ve bunların bakmakla yükümlü oldukları 47.009 kişi olmak üzere toplam 193.840 kişi sosyal güvence altında bulunmaktadır.

3.15. İNEGÖL'ÜN İŞSİZLİK RAKAMLARI

İNEGÖL İŞKUR 2023 YILI (01.01.2023 - 31.12.2023) TARİHLERİ ARASI FAALİYETLER

ÖZEL SEKTÖR İŞE YERLEŞTİRME FAALİYETLERİ		
1	Özel Sektörde İşe Yerleştirme	9.023
DANIŞMANLIK FAALİYETLERİ		
1	Engelli Danışmanlığı (Danışan Sayısı)	632
2	İşveren Danışmanlığı	1.711
3	Bireysel Danışmanlık	16.557
4	Meslek Danışmanlığı	470
KURSLAR		
1-a	İşbaşı Eğitim Programı Sayısı	73
1-b	İşbaşı Eğitim Programı Katılımcı Sayısı	92
2-a	Toplum Yararına Program Sayısı	4
2-b	Toplum Yararına Programı Katılımcı Sayısı	461
İŞSİZLİK SİGORTASI ÖDEMELERİ		
1	İşsizlik Maaşı Bağlanan Kişi Sayısı	5.080
KISA ÇALIŞMA ÖDENEĞİ ÖDEMELERİ		
1	Başvuran Şirket Sayısı	5
2	Hakeden Şirket Sayısı	4
3	Yarım Çalışma Ödeneği Alan Kişi Sayısı	26
KURUMA KAYITLI İŞSİZ KİŞİ SAYISI		11.444

Tablo 39. İş-Kur Verileri

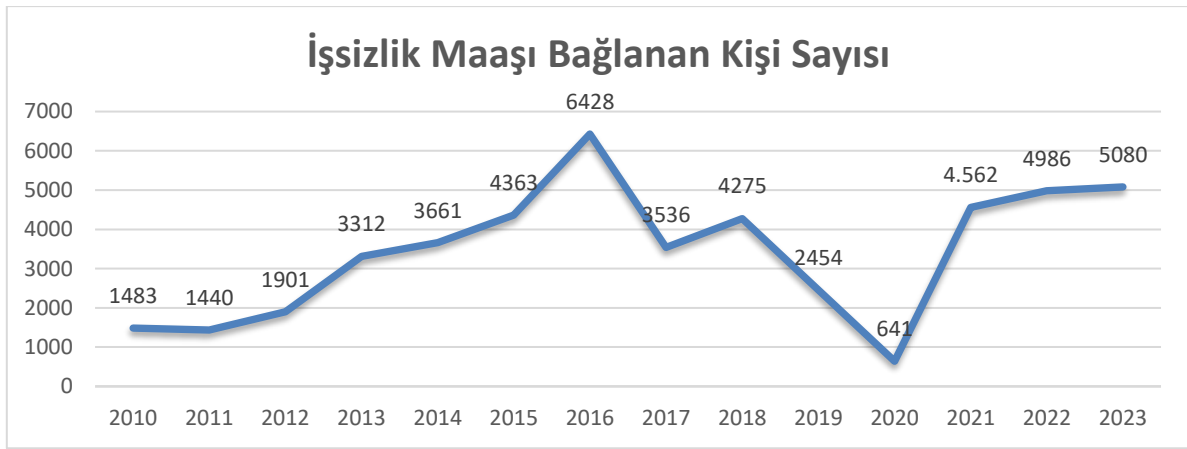

Şekil 51. İşsiz Sayısı

2010'da 4.812 kişi olan işsiz sayısı, 2011 yılında yaklaşık %24 azalarak 3.665'e düşmüştür. 2012 yılında işsiz sayısı bir önceki yıla aynı kalmıştır. 2013 yılında işsiz sayısı %233 artarak 12.230 ulaşmış, 2014 yılında %33 azalarak 8.224 kişiye düşmüş, 2015 yılında ise bir önceki yıla kıyasla %16 azalarak 6.906 kişiye ulaşmış, 2016 yılında ise bir önceki yıla kıyasla %3,6 oranında artarak 7.161 kişiye ulaşmış, 2017 yılında ise bir önceki yıla kıyasla %19

azalarak 5.789 düşmüş, 2018 yılında ise %63 artarak 9.491 kişiye ulaşmıştır. 2019 yılında İnegöl’de işsizlik bir önceki yıla göre %46 artarak 13.856 kişiye ulaşmıştır bu artış pandemi sürecinin getirdiği nedenlere rağmen 2020 yılında düşüş eğilimine geçerek 2018 yılı altınada gelmiştir. 2020 yılında işsizlik 8.546 kişi olmuştur. 2021 yılında ise işsizlik %18,59 oranında artarak 10.135 kişiye yükselmiştir. 2022 yılında 10.149 kişi olan işsizlik 2023 yılında yine artarak 11.444 kişi olmuştur.

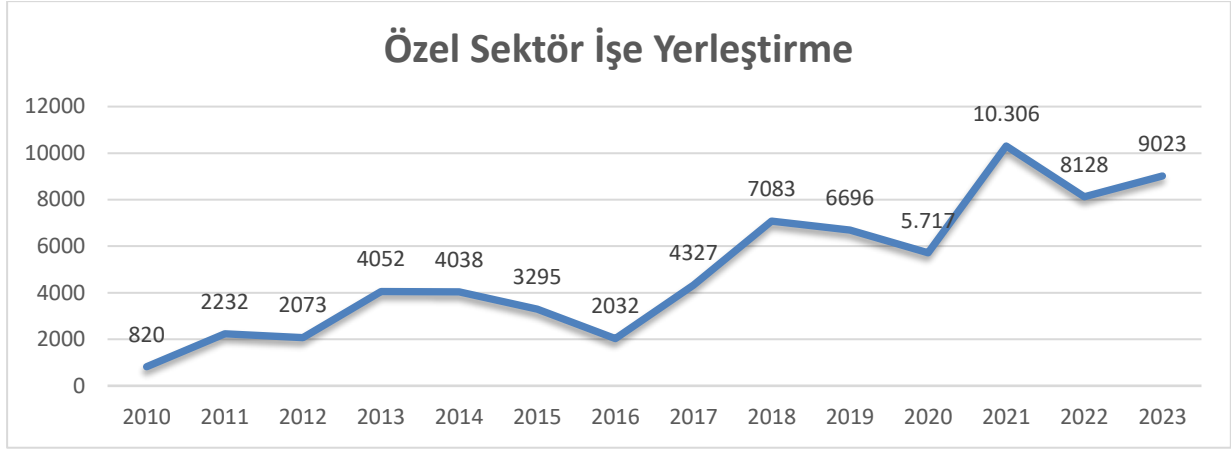
Çevre ilçeler ve bölgelerden servis taşımacılığı yoluyla çok sayıda kişi ilçede faaliyet gösteren firmalara çalışma maksatlı olarak gelip gitmektedir. Mevcut durumda, bölgede nitelikli personel sıkıntısı sürmektedir.

Şekil 52. İşsizlik Maaşı Bağlanan Kişi Sayısı

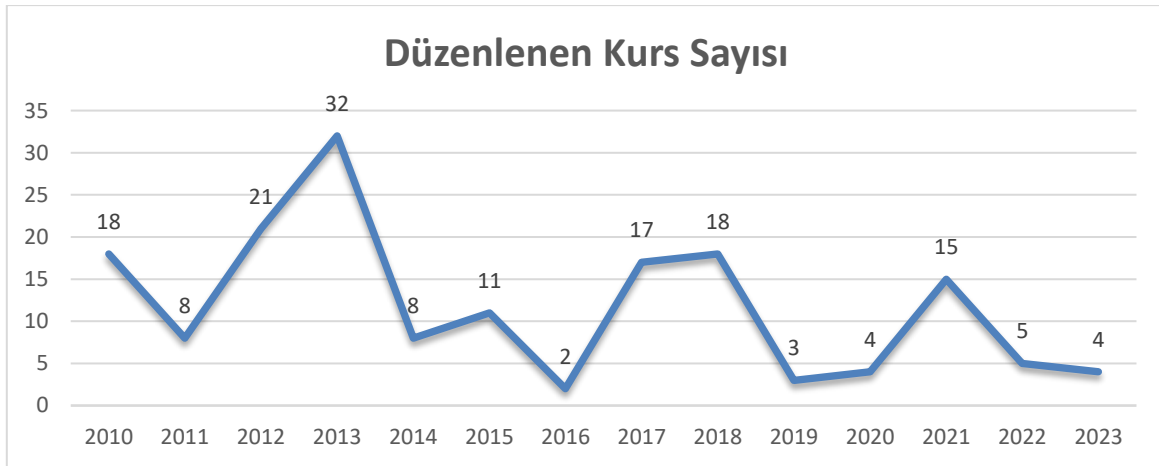
2010’da 1.483 kişi olan işsizlik maaşı bağlanan sayısı her yıl artarak devam etmiş, 2016 yılında kadar 6428 kişi olmuştur. 2017 yılında bu sayı %44 azalarak 3.536 sayısına düşmüş, 2018 yılında ise %20 artışla 4.275 kişiye ulaşmış, 2019 yılında ise bu sayı %42 azalışla 2.454 kişiye işsizlik maaşı bağlanmıştır. 2020 yılına gelindiğinde pandemi sebebi ile işten çıkartma sayıları oldukça düşük kaldığından bağlanan işsizlik maaşı rakamlarında 641 ile sınırlı kalmıştır. 2021 yılında işsizlik maaşı bağlanan kişi sayısı 4.562 kişiye ulaşarak toplamda 22.339.187,90 TL ödeme gerçekleştirilmiştir.

2021 yılında kısa çalışma ödeneği için ise 9.194 şirket başvuru yapmıştır. Kısa çalışma ödeneği kapsamında 5.690.780,03 TL ödeme yapılmıştır. 2022 yılında 4.986 kişi olan işsizlik maaşı bağlanan sayısı 2023 yılında artarak 5.080’e ulaşmıştır.

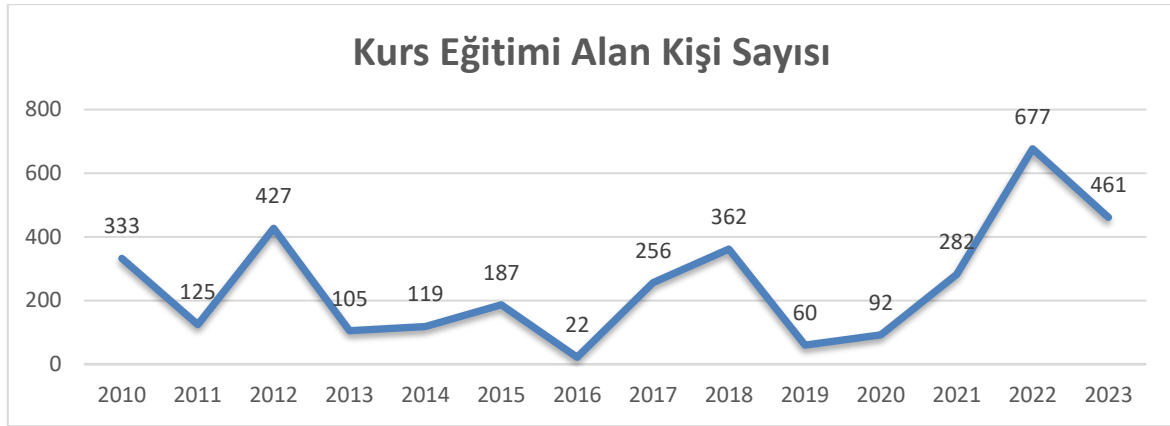

Şekil 53. Özel Sektör İşe Yerleştirme Sayıları

2010’da 820 olan sayı 2011’de 2010’a göre yaklaşık %172 artarak 2.232’ye ulaşmıştır. 2012 yılında bir önceki yıla göre %7 düşüşle 2.073 kişi özel sektörde işe yerleşmiştir. 2013 yılında ise bu rakam %95 artış göstermiş ve 4.052 olarak belirlenmiştir. 2014 yılında yaklaşık %1 oranında azalma yaşanmıştır. 2015 yılında ise 2014 yılına göre %18 azalmış ve 3.295 olarak belirlenmiştir. 2016 yılında ise bir önceki yıla göre % 60 azalmış ve 2.032 olarak belirlenmiştir. 2017 yılında ise %112 artmış ve 4.327 olarak belirlenmiştir. 2018 yılında %63 artarak 7.089, 2019 yılında bu 6.696 sayısına düşüş yaşamıştır. 2020 yılında ise düşüş eğilimi devam ederek 5.717 sayısına gerilemiştir. 2021 yılında ise bu sayı %80 oranında artarak 10.306’ya ulaşmıştır. 2022 yılında %27 azalmış ve 8.128 olarak belirlenmiştir. 2023 yılında ise %11,01 artarak 9.023 olarak belirlenmiştir.

Şekil 54. Düzenlenen Kurs Sayısı

Şekil 55. Kurs Eğitimi Alan Kişi Sayısı

2010 yılında İş-Kur tarafından 18 adet, 2011 yılında 8 adet, 2012 yılında 21 adet, 2013 yılında 32 adet, 2014 yılında 8 adet ve 2015 yılında 11 adet, 2016 yılında 2 adet, 2017 yılında 17 adet, 2018 yılında 18 adet, 2019 yılında 3 adet, 2020 4 adet ve 2021 yılında 15 adet, 2022 yılında 5 kurs ve 2023 yılında 4 kurs düzenlenmiştir. Düzenlenen bu kurslara katılım sayısı da 2010'da 333 kişi, 2011'de 125 kişi, 2012'de 427 kişi, 2013'de 105 kişi, 2014'de 119 kişi, 2015'de 187 kişi ve 2016'da 22 kişi, 2017'de 256 kişi, 2018 yılında 362 kişi, 2019 yılında 60 kişi, 2020 yılında 92 kişi, 2021 yılında 282 kişi, 2022 yılında 677 kişi ve 2023 yılında 461 kişidir.

İş-Kur tarafından 2020 yılında 1.711 işyeri ziyareti yapılmış, 8.716 iş ve meslek danışmanlığı hizmeti verilmiştir. İstihdam Seferberliği kapsamında İnegöl Kaymakamlığı himayesinde İnegöl Belediyesi, Türkiye İş Kurumu (İŞKUR), İnegöl TSO, İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü, Uludağ Üniversitesi İnegöl İşletme Fakültesi ve Uludağ Üniversitesi İnegöl Meslek Yüksek Okulunun işbirliği ile 2019“İstihdam Fuarı” düzenlenmiştir. Pandemi nedeni ile 2020-2021 yıllarında fuarın tekrarı gerçekleştirilememiştir.

3.16. İNEGÖL'DE YEREL BASIN

2023 yılı Aralık ayı itibariyle İnegöl'de 1 yerel TV kanalı, 4 yerel günlük gazete, 1 yerel haftalık gazete, 11 internet haber sitesi ve 4 yerel radyo kanalı olmak üzere toplam 18 basın-yayın kuruluşu faaliyet göstermektedir. Bu basın yayın kuruluşlarında 15 basın kartı sahibi ve 19 henüz basın kartı sahibi olmayan 34 muhabir ve fotoğrafçı çalışmaktadır.

İNEGÖL YEREL BASIN-YAYIN KURULUŞLARI	
BASIN-YAYIN KURULUŞU	MECRA
Süper Kanal	Yerel Televizyon Kanalı
Genç Gazete	Yerel Gazete
Haber Yorum	Yerel Gazete
Okur Gazetesi	Yerel Gazete
Yıldırım Gazetesi	Yerel Gazete
Söz Gazetesi	Yerel Haftalık Gazete
E-İnegöl (www.e-inegol.com)	İnternet Haber Sitesi
İnegöl Online (www.inegolonline.com)	İnternet Haber Sitesi
İnegöl'ün Sesi (www.inegolunesi.com)	İnternet Haber Sitesi
Gazete İnegöl (www.gazeteinegol.com)	İnternet Haber Sitesi
Gündem İnegöl (www.gundeminegol.com)	İnternet Haber Sitesi
İnegöl Yerel Haber (www.inegol yerelhaber.com)	İnternet Haber Sitesi
Mobilyanın Başkenti (www.mobilyaninbaskenti.com)	İnternet Haber Sitesi
İnegölde Bugün (www.inegoldebugun.com)	İnternet Haber Sitesi
Kanal İnegöl (www.kanalininegol.com)	İnternet Haber Sitesi
Gözlem Gazetesi (www.gozlemgazetesi.com)	İnternet Haber Sitesi
Genç Ses FM (92.4)	Yerel Radyo Kanalı
Radyo Güneş (94.8)	Yerel Radyo Kanalı
Radyo Deniz (102.1)	Yerel Radyo Kanalı
Radyo Medya (101.7)	Yerel Radyo Kanalı

Tablo 40. 2023 Yılı Yerel Basın-Yayın Kuruluşları

2023 YILI İNEGÖL YEREL BASIN ÇALIŞANLARI	
Basın Kartlı Çalışan (Muhabir ve Fotoğrafçı)	15
Basın Kartsız Çalışan (Muhabir ve Fotoğrafçı)	19
TOPLAM	34

Tablo 41. 2023 Yılı İnegöl Yerel Basın Çalışanları

4. İNEGÖL TİCARET VE SANAYİ ODASI

4.1. ÜYE İLİŞKİLERİ

4.1.1. İnegöl Ticaret ve Sanayi Odası Üye Profili

2023 Aralık ayı itibariyle Oda'ya kayıtlı üye sayısı 5.608'dir. Kayıtlı üyelerin 4.970 tanesi faal durumdadır. Üye profili; üye sayısı, şirket tipine göre aşağıda yer alan tablolarda belirtilmiştir.

ŞİRKET TİPİ	ADET
Anonim Şirket	701
Kooperatif	113
Limited Şirket	3403
Şahıs İşletmesi	1383
Diğer	8
TOPLAM	5608

Tablo 42. İnegöl Ticaret ve Sanayi Odası Üye Profili

2023 Aralık ayı itibariyle NACE kodlarına göre belirlenmiş meslek gruplarına göre üye sayısı aşağıdaki tabloda belirtilmiştir.

MESLEK GRUBU	FAAL	ASKI	TOPLAM
Tarım ve Hayvancılık	113	30	143
Gıda	323	17	340
Tekstil	210	40	250
Orman Ürünleri	194	18	212
Makine - Metal ve İmalat Sanayi	338	18	356
Toptan ve Perakende	139	21	160
İnşaat ve Gayrimenkul	288	58	533
İnşaat Malzemeleri ve Hizmet	284	42	330
Mobilya İmalatı	577	93	670
Mobilya Oturma Grubu	560	62	622
Mobilya Dekorasyon	140	16	156
Mobilya Toptan ve Perakende	411	59	470
Finans	111	6	117
İhracat ve E-Ticaret	206	27	233
Ulaştırma	352	42	394
Eğitim ve Sağlık	129	16	145
Yiyecek ve İçecek	186	34	220
Hizmet	218	39	257
Toplam	4.970	638	5.608

Tablo 43. Meslek Gruplarına Göre Üye Sayısı

4.2. Firma Açılış ve Kapanışları

İnegöl Ticaret ve Sanayi Odası Ticaret Sicil Müdürlüğü tarafından 2023 Yılında;

- Anonim Şirket statüsünde **64**
- Limited Şirket statüsünde **451**
- Şahıs Firması statüsünde **96**
- Kooperatif statüsünde **1 olmak** üzere toplam **612** firma kayıt işlemi gerçekleştirilmiştir.

Ayrıca 2023 yılında;

- Anonim Şirket statüsünde **24**
- Limited Şirket statüsünde **86**
- Şahıs Firması statüsünde **123**
- Kooperatif statüsünde **3** olmak üzere toplam **236** firma kayıt silme işlemi gerçekleştirilmiştir.

4.3. SWOT (GZFT) Analizi

SWOT (GZFT) Analizi, incelenen kurumun, güçlü ve zayıf yönlerini belirlemekte ve dış çevreden kaynaklanan fırsat ve tehditleri saptamakta kullanılan bir tekniktir. Bu analiz genel olarak kurumu bulunduğu çevrenin içinde sistematik olarak inceler. Strateji belirleme sürecinin ilk adımını oluşturan SWOT (GZFT) analizi, takip eden aşamalar için kaynak oluşturması ve rehberlik etmesi açısından büyük önem taşır.

SWOT (GZFT) analizinde, kurumun iç bünyesinden kaynaklanan ve kontrol edebildiği “Güçlü Yönleri” ve “Zayıf Yönleri” ile dış çevrede oluşan ve kurumun kontrolü dışında gerçekleşen “Fırsatlar” ve “Tehditler” belirlenir ve değerlendirilir.

Güçlü yönler kurumun amaçlarına ulaşması için yararlanabileceği olumlu hususlar, zayıf yönler ise kurumun başarılı olmasına engel teşkil edebilecek eksiklikler diğer bir ifadeyle aşılması gereken olumsuz hususlardır. Güçlü ve zayıf yönler belirlenirken kurumun organizasyon yapısı, birimlerin görev ve yetkileri, personel durumu, kurum kültürü, fiziksel kaynaklar, teknolojik altyapı ve mali durum gibi konular dikkate alınır.

Fırsatlar, kurumun kontrolü dışında dış çevrede meydana gelen değişiklik ve gelişmelerden kuruma avantaj sağlaması muhtemel olan durumlardır. Tehditler ise yine kurumun kontrolü dışında, dış çevrede gerçekleşen ve kurumun çalışmalarını sekteye

uğratabilecek dış faktörlerdir. SWOT (GZFT) analizi özet olarak, bir kurumun kendini tanıma çabası olup, gelişim için çıkılan yolda “Şu anda neredeyiz?” sorusunun cevabını verir.

Bu düşünceden hareketle, İnegöl Ticaret ve Sanayi Odası “Kurumsal SWOT Analizi” çalışması İş Geliştirme Birimi tarafından Oda Meclis Üyeleri ve Oda personeli ile yapılan görüşmeler neticesinde gerçekleştirilmiştir.

Bu çalışmada katılımcıların ortak aklını kullanarak, değişen çevresel eğilimler doğrultusunda yaratıcı ve yenilikçi bir anlayışla İnegöl Ticaret ve Sanayi Odası’nın geleceğini şekillendirecek, stratejik amaç ve hedeflerine veri teşkil edecek “İnegöl Ticaret ve Sanayi Odası Kurumsal SWOT (GZFT) Analizi” yapılmıştır. Ayrıca çalışma kapsamında, katılımcılardan, kurumsal SWOT analizinden elde edilen bilgiler ışığında, Odanın kurumsal gelişimine yönelik görüş ve öneriler alınmıştır. Çalışmalar sonucunda hazırlanan İnegöl Ticaret ve Sanayi Odası SWOT (GZFT) Analizi aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Güçlü Yönler:

- **G1:** Bölgesinde gelişime öncü olması.
- **G2:** Eski ve köklü kurum kültürüne sahip olunması.
- **G3:** Deneyimli, dinamik ve güçlü yönetim yapısı.
- **G4:** ISO 9001:2015 Kalite Yönetim Sistemi TOBB Oda/Borsa Akreditasyon Sisteminde akredite olmuş (Mükemmel) A sınıfı bir oda olması.
- **G5:** Prestijli ve itibarlı bir kurum olması.
- **G6:** Memnuniyete dayalı üye ilişkilerinin sağlanmış olması.
- **G7:** Oda Meclisi ve Meslek Komitelerinin aktif çalışmaları.
- **G8:** Kanun ve yönetmeliklerle bağlı olarak çalışmalarını yapabiliyor olması.
- **G9:** Odaya, üyelerine ve İnegöl’e mükemmel hizmet verebilecek kapasiteye sahip Hizmet Binasının olması.
- **G10:** Sosyal sorumluluklardaki tutumunun yüksek olması.
- **G11:** İlçede bulunan 3 adet OSB’de ile etkin iş birliğinin olması.
- **G12:** Yönetim Kurulu Başkanı ve üyelerimizin TOBB bünyesindeki oluşumlarda yer almaları ve TOBB Başkanı ile ilişkilerinin güçlü olması.
- **G13:** Lobi faaliyetlerinin etkin bir şekilde gerçekleşmekte olması.
- **G14:** Benzer ölçekteki Odalara kıyasla daha iyi ve kaliteli hizmet veriyor olması.

- **G15:** Belge hizmetlerinde hızlı ve yerinde hizmet anlayışının olması.
- **G16:** Nitelikli proje ve çalışmalar hazırlıyor ve yürütebiliyor olmak.
- **G17:** Oda tarafından yapılan düzenli yayınların niteliği ve kapsamının yüksek nitelikte olması.
- **G18:** İnsan kaynağı açısından nitelikli ve dinamik personel yapısına sahip olması.
- **G19:** Tüm süreçlerinde kolay ulaşılabilir olması
- **G20:** İlçe ticaret ve sanayi hayatına sunduğu katma değerli hizmetlerin oluşturulması.

Zayıf Yönler:

- **Z1:** Odamıza üye olmasına rağmen sadece aidat ödediklerini düşünüp aidat ödemesi dışında bir hizmet almadığını düşünen üyelerimizin olması.
- **Z2:** Odanın sunduğu/sunabileceği imkânlardan bazı sektörlerin diğerlerine göre daha fazla yararlanıyor olması.
- **Z3:** Üye ihtiyaçlarının ve taleplerinin düzenli ve firma özelinde tespit edilmemesi, buna yönelik olarak firma özelinde çalışmaların yapılmaması.
- **Z4:** Bölgede bulunan tüm yerel aktörler ile yeterli düzeyde koordinasyon gerçekleştirilememesi.
- **Z5:** Saha çalışmalarına yeterince ağırlık verilememesi.
- **Z6:** Kurum içi diyalog eksikliğinin bulunması.
- **Z7:** İnsan kaynakları ve yönetim süreçlerinde yeniliğe gidilmemesi.
- **Z8:** Ulusal ve uluslararası fuarlara yeterli düzeyde katılım organizasyonu yapılamaması.
- **Z9:** Gelir arttırılmasına yönelik kar amaçlı işbirliklerinin ve iştiraklerinin olmaması.
- **Z10:** Odanın konferans salonunun yüksek katılımlı toplantı ve etkinlikler için kapasitesinin yetersiz kalması.
- **Z11:** Kamuoyunda Oda etkinliklerinin ve faaliyetlerinin hak ettiği ölçüde tanınamaması.
- **Z12:** Mobil uygulamaların olmaması.
- **Z13:** Üye firmaların Oda etkinliklerine yeteri kadar ilgi göstermemesi.
- **Z14:** Kamu, Üniversite, Sanayi işbirliğinin yeterli sayıda olmaması.
- **Z15:** Kümelenme potansiyelinin yeterince değerlendirilmemesi.

- **Z16:** Odanın mali kaynaklarının kısıtlı olması.
- **Z17:** Meclis ve Yönetim Kurulunda kadın üyelerinin yeterli sayıda yer almaması.
- **Z18:** Personelin görüşlerini açık bir şekilde ifade etmekte sıkıntı yaşaması.

Fırsatlar:

- **F1:** İktisadi sirkülasyonu güçlü bir şehre sahip olması.
- **F2:** Elektronik Ticaretin gelişmesi ile artan üye kapasitesinin olması.
- **F3:** Kendini geliştirmeye çalışan üye yapısının olması.
- **F4:** Odanın Mobilya kentinin sorumluluğunu üstlenmesi.
- **F5:** İnegöl'de bulunan iş sektörlerinin uluslararası öne çıkma potansiyelinin olması.
- **F6:** İlçemizin stratejik ve coğrafi konumunun birçok alanda avantaj sağlaması.
- **F7:** Türkiye'de popüleritesi olan yerel ürünlerinin olması.
- **F8:** Hava yolu, deniz ulaşımı, karayolu ulaşım ağlarının ilçe etrafında bulunuyor olması.
- **F9:** İnegöl'ün turizm potansiyelinin yüksek olması.
- **F10:** İlçemizde bir fakülte ve MYO'nun varlığı olması.
- **F11:** İnegöl'ün tarım potansiyelinin yüksek olması.
- **F12:** Kümelenme potansiyelinin varlığının olması.
- **F13:** Sanayi üretiminin katma değerini arttırma ihtiyacının olması.
- **F14:** Yerelleşme, yerlileşme çalışmaları olması.
- **F15:** Yerel ve ulusal yönetimlerle işbirlikleri geliştirilebilmesi.
- **F16:** İnegöl'ün Türkiye ekonomisindeki yeri (Dış ticaret fazlası, dış ticaret verileri vb.)
- **F17:** Potansiyel olarak mesleki eğitim ve tehlikeli işlerde belge alma zorunluluğu olan firma sayısının çokluğunun olması.
- **F18:** Üyelerin işletmelerin nitelikli istihdam ile ilgili beklentilerinin yüksek olması.
- **F19:** Dijital ve diğer nitelikli sanayi dönüşümünde bölgenin henüz süreçlere yeni başlıyor olması.
- **F20:** Artan üye niteliği ile üyelerin değişen hizmet ihtiyaçları ve yeni iş alanları potansiyelinin olması.
- **F21:** Sanayi üretiminin katma değerini arttırma ihtiyacının olması.

- **F22:** Mevzuat değişikliği ile görev-yetki alanının genişlemesi ve yeni hizmetleri sunma potansiyelinin olması.

Tehditler:

- **T1:** İnegöl'ün İlçe statüsüyle idare edilemeyecek büyüklükte bir ilçe olması.
- **T2:** İlçede üniversite, araştırma merkezleri ve teknoparkların bulunmaması.
- **T3:** Bölgedeki firmaların AR-GE ve/veya tasarım merkezi kurma eğilimlerinin olmayışı, işletmelerin bu konuda farkındalıklarının bulunmaması.
- **T4:** Üyelerin dijital ve diğer dönüşüm süreçlerinde yetersiz oluşu.
- **T5:** Bölgenin nitelikli istihdam karşısında yetersiz kalıyor ve üyelerin bu konuda sıkıntı yaşıyor olması.
- **Z6:** Yeni sanayi, üretim ve ticari alanların İnegöl genelinde oluşturulmamış olması ve bu konularda yaşanan güçlükler ile ilgili yeni politikaların yetersiz kalması.
- **T7:** Sanayiden kaynaklı hava kirliliğinin olması.
- **T8:** Plansız sanayileşmenin hızlanmasından kaynaklı sorunların oluşu.
- **T9:** Nitelikli işgücü ve istihdam sorunlarının giderilmesine yönelik bölgede etkin bir merkezi yapının olmaması.
- **T10:** Bölgede toplantı salonları, sergi alanları, kültür alanları gibi fiziki altyapıların yetersizliği.
- **T11:** Pandemi sonrası tüm dünyayı etkisi altına alan ekonomik daralmanın oluşması.
- **T12:** Tedarikçi geliştirme süreçlerinde yaşanan sorunlar.
- **T13:** Yaşanan ham madde sıkıntısına bağlı olarak bölge ticari hayatının etkilenmesi.
- **T14:** Küreselleşme ve rekabete uyum sağlayama konusunda yaşanan sorunlar.
- **T15:** İlçemizin alt yapısal gelişiminin yetersiz oluşu.
- **T16:** İlçeye gelen ulusal ve uluslararası dış göç.
- **T17:** Deprem riskinin bulunması.
- **T18:** Kentleşme problemlerinin yarattığı sorunlar.
- **T19:** Bölgede sosyal aktivite ve mekânların yetersizliğinin olması.
- **T20:** Ülke ekonomisindeki sanayiye ve ticareti etkileyen darboğaz.
- **T21:** Hizmet kalemlerinin azalmasından dolayı gelirin düşebilecek olması.
- **T22:** Nüfus artışına bağlı güvenlik yetersizliğinin olması.

- **T23:** Plansız girişimcilik ve girişimcilik programlarının olmayışı, disipline edilememesi.
- **T24:** Atık bertaraf tesislerinin, geri dönüşüm tesislerinin yetersizliği.
- **T25:** Enerjinin verimsiz kullanılması.
- **T26:** Kamu kurum ve kuruluşlarının sivil toplum örgütleriyle ortak paydada buluşamaması.

4.4. PEST Analizi

Çevre analizi kapsamında dünyada ve Türkiye’de yaşanan ekonomik ve sosyal değişimler ışığında İnegöl Ticaret ve Sanayi Odası “PEST Analizi” oluşturulmuştur. Bu bağlamda, dünyada ve Türkiye’de meydana gelen, Odayı etkileyen ve etkileme olasılığı bulunan politik, ekonomik, sosyo-kültürel ve teknolojik dış çevre unsurları ele alınarak aşağıda sunulan PEST Analizi hazırlanmıştır.

	OLUMLU AKIMLAR	OLUMSUZ AKIMLAR
EKONOMİK	- Türk bankacılık sektörünün, mali ve kurumsal yapı itibarıyla güçlü seviyede bulunması - İnegöl ve çevresindeki üretim tesislerinin mal ve hizmet talep edene kolay ulaşım imkânı vermesi - Finansal hizmetlerin gelişiminin bölgemizdeki yatırımcılara sürdürülebilir büyüme imkânları yaratması - Uygulanan mali disiplin sebebiyle işletmelerin uzun ölçekli planlarını gerçekleştirebilmeleri - Enerji ve yalıtım sektöründe devletin önemli adımlar atması, işletmelerin bundan pozitif fayda sağlamaları. - KOBİ'lerin kamu bankalarına olan borçlarının ertelenmesi	- İşletme sermayelerinin oluşturulmasında sağlam olmayan, kısa süreli geçici çözümler üretilmesi - İşsizlik oranlarının yüksek olmasının nitelikli işgücünde sıkıntı yaratması - Yüksek enerji maliyetinin üretimi pahalı kılarken, Türk sanayisinin uluslararası piyasalarda rekabet gücünü de olumsuz yönde etkiliyor olması - İhracat yaptığımız ülkelerdeki yavaş büyüme, duraklama, siyasi ve ekonomik krizlerin ihracatımız üzerindeki olumsuz etkisi - Markalaşma açısından istenilen düzeye gelinememesi - Kayıt dışı ekonominin varlığının haksız rekabete yol açması - Enflasyonun, dövizin ve faizlerin yükselmeye devam etmesi - Yabancı yatırımcıların ülkemizdeki riski nispeten yüksek görmesi sebebiyle likiditelerini ülkemizden çekmeye başlaması - Firmaların finansman kaynaklarına erişimde zorluk yaşamaları, faizlerin yüksek olması

	OLUMLU AKIMLAR	OLUMSUZ AKIMLAR
TEKNOLOJİK	- Bilgi teknolojilerinin gelişimiyle birlikte küresel pazarda iş yapılabilmesi - Covid-19 salgınının ortaya çıkardığı sosyal kısıtlamalar karşısında ticaret ve etkinliklerde elektronik altyapı ve sistemlerin gelişmesi - Şirketlerin değişen müşteri ihtiyaçlarına ve teknolojik yeniliklere cevap verebilmek için insan kaynaklarına yatırım yapması - Türkiye'nin biyokütle, hidroelektrik, güneş, rüzgâr ve jeotermal enerji açısından önemli bir potansiyele sahip olması - Firmaların çözüm odaklı teknoloji entegrasyonu için inovasyon çalışmalarına yönelmeleri - Çevresel ve ekolojik faktörlerin gittikçe önem kazanması, firmaların yeşil işletme kavramına önem vermelerinin sağlanması - İşletmelerin, teknolojinin transfer ve uygulama aşamalarında daha dikkatli bir şekilde planlama yapmaları ve uygulamalarda titizlik göstermeleri - Kamu kurumlarının işlemlerinin birçoğunun elektronik ortama aktarılmasının işletmelerin işlemlerini hızlandırması ve bürokrasinin azalması	- Ülkemizdeki mevcut enerji kapasitesinin değerlendirilmesinde devlet ve özel sektörün işbirliğinin hızlı gerçekleşmemesi - Firmalarımızın bilgi ekonomisine dayalı rekabette gelişmiş ülkelerdeki rakiplerinin gerisinde kalmaları - Karmaşık teknolojilerin belirlenmesi ve satın alınması sürecinde bazı firmaların bu aktivitelerin gerisinde kalması - KOBİ'lere bilgi ve danışmanlık sağlanarak, yenilikçi faaliyetleri destekleyen kaynak ve enstrümanlara erişimlerinin kolaylaştırılmasına yönelik AR-GE faaliyetlerinin henüz yeterli düzeyde olmaması

	OLUMLU AKIMLAR	OLUMSUZ AKIMLAR
SOSYO-KÜLTÜREL	- Kamuoyunda artan çevresel hassasiyetin işletmelerin çevreye bakışı üzerinde etki oluşturmaları - Toplumun ihtiyaç ve isteklerini optimum seviyede karşılamak amacıyla işletmelerde ürün kalitesinin artırılmasına yönelik çalışmaların önem kazanması - Kaynakların etkin bir şekilde kullanılmasının sağlanması ile birlikte bu bölgelerde ekonomiyi canlandırmak ve ekonomik faaliyetlerin çeşitliliğini artırmak üzere girişimciliğin teşvik edilmesi ve desteklenmesi - Ülkenin gelişmesine bağlı olarak, bölgemizde hastane, okul, konut imkânının fazlaşması ve sağlık, eğitim, barınma şartlarında düzelmeler görülmesi	- Yoğun göçün getirdiği kentleşme ve güvenlik sorunları - Suriye’den gelen yoğun göçün çalışma hayatında ve sosyal hayatta ortaya çıkardığı uyumsuzluklar - Firmaların mevcut rekabet ortamında ayakta kalabilmek adına, çalışan kesimin sosyal haklarını kesintiye uğratması - Bölgeler ve iller arasında gelişmişlik farklılığından kaynaklanan eğitim düzeyi farklılığının yaşanması - Gelir dağılımında bölgelere göre adaletsiz bir paylaşımın olması - Tarımsal nüfus ve dolayısıyla kır nüfusunun her geçen gün azalması - İnegöl’de hava kirliliği probleminin çözülmemesi - Şehirde artan nüfus ve ekonomik büyümeye paralel olarak yaşanan trafik ve park yeri problemi
POLİTİK-HUKUK	- Yasal düzenlemelerle ilgili istişare kültürünün oluşması - 5684 sayılı Sigortacılık Kanununun sektöre ivme kazandırması - Sanayi envanter sistemini esas alan yeni yatırım-teşvik sisteminin yürürlüğe girmesi - Sermayeyi destekleyen ve girişimciliği teşvik eden kümelenme çalışmalarının bir politika olarak uygulamaya geçirilmesi - Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı’nın bölgesel kalkınmaya ve KOBİ’lerin rekabet güçlerini artırmaya yönelik çalışmaların daha hızlı, etkin ve verimli gerçekleştirilmesi	- Yerel seçimler, genel seçimler ve referandumların sık yapılmasının ekonomi üzerindeki olumsuz etkileri - Kredi Garanti Fonunun işlevinin beklentilere cevap vermemesi - İnegöl’ün il olmaması sebebiyle yaşanan hukuki ve iktisadi engeller - Kentsel dönüşüm projelerinin sahada uygulanmaması nedeniyle alternatif şehir merkezlerinin kurulamaması - AB fonlarından yararlanmak üzere yeterli sayıda proje üretilmemesi - Çevre ülkeler ile yaşanan krizlerin ülke ekonomisine olumsuz etkileri - Komşu ülkelerdeki iç savaş ve bölünmüş yönetimlerin oluşturduğu zeminde ülkemize de etki eden terör eylemleri

Tablo 44. PEST Analizi

SONUÇ

İnegöl Ticaret ve Sanayi Odası'nın Ekonomi Raporu çalışmaları üst yönetimin yanı sıra iç ve dış paydaşlarımızın görüş ve önerileri dikkate alınarak yürütülmüş ve sonuçlandırılmıştır.

İnegöl Ticaret ve Sanayi Odası'nın daha güçlü bir kurumsal yapıya kavuşmasına katkı sağlayacak, yönetim ve uygulama kapasitemizi geliştirecek Ekonomi Raporu kapsamında ulaşmak istediğimiz nihai amacımız, ülkesinde ve bulunduğu bölgede sanayi ve ticaretin gelişmesine, sosyal, kültürel, eğitim ve çevre alanlarındaki faaliyetlerin artmasına katkıda bulunmak ve İnegöl'ün hak ettiği gibi bir marka şehir olmasını sağlamaktır.

KAYNAKÇA

Yüceşahin, M. Murat, (2003); Şehirleşme Süreci Bakımından İnegöl İlçesi Şehirselleşmeler, Coğrafi Bilimler Dergisi, s.75-95

Gürpınar, Koray, (2007); Stratejik Yönetim Perspektifinden Mobilya Sektörünün Rekabet Durumunun Analizi ve Değerlendirilmesi

Cebelioğlu, Cengiz, (2006); SWOT Analizi ve Bir İşletme Üzerinde Uygulaması

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği, Türkiye Mobilya Ürünleri Meclisi Sektör Raporu (2017)

OAİB (2016), “ Mobilya Sektörü Raporu”

İnegöl Ticaret ve Sanayi Odası, İnegöl 2023 Yılı Dış Ticaret İstatistikleri

DPT; 9. Kalkınma Raporu, Mobilya Sektörü Özel İhtisas Komisyon Raporu

CSIL-2011/Trademap-2019

10. Kalkınma Planı

OAİB Değerlendirme Raporu- 2008

www.tuik.gov.tr

www.inegol.gov.tr

www.inegol.bel.tr

www.trademap.org

www.tcmb.gov.tr

PAYDAŞLAR

İnegöl Kaymakamlığı

İnegöl Belediyesi

İnegöl İlçe Emniyet Müdürlüğü

İnegöl Vergi Dairesi Müdürlüğü

İnegöl İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü

İnegöl Gümrük Müdürlüğü

İnegöl İlçe Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü

İnegöl Sosyal Güvenlik Merkezi

İnegöl Devlet Hastanesi

İnegöl Toplum Sağlığı Merkezi

İşkur İnegöl Şube Müdürlüğü

İnegöl Organize Sanayi Bölge Müdürlüğü

İnegöl Mobilya Ağaç İşleri İhtisas Organize Sanayi Bölge Müdürlüğü

Yenice Organize Sanayi Bölge Müdürlüğü

İnegöl Marangozlar ve Mobilyacılar Odası

İnegöl Esnaf ve Sanatkarlar Odaları

Bursa Uludağ Üniversitesi İnegöl İşletme Fakültesi

Bursa Uludağ Üniversitesi İnegöl Meslek Yüksek Okulu

Uludağ Elektrik Dağıtım A.Ş.

İngaz A.Ş.

İnegöl Gazeteciler Derneği

İnegöl Ticaret ve Sanayi Odası
Süleymaniye Mah. 1. Cad. No:24
İnegöl / Bursa / Türkiye
Tel: 0 224 714 82 60 Faks: 0 224 714 98 59

www.itso.org.tr - itso@itso.org.tr
facebook.com/inegoltso – twitter.com/inegoltso – instagram.com/inegoltso